

Vilniaus universitetas
Filosofijos fakultetas
Socialinio darbo institutas

Dominyka Visockaitė

Socialinio darbo studijų programa

Magistrinis darbas

**Savanorystės koordinavimo iššūkiai socialines paslaugas
teikiančiose organizacijose**

Darbo vadovė: Doc. Dr. Jolita Buzaitytė-Kašalynienė

Vilnius

2022

Santrauka

Socialines paslaugas teikiančios, organizacijos yra glaudžiai susijusios su savanoryste. Savanoriai yra didelė pagalba, organizacijoms, teigiant paslaugas, socialinio darbo klientams. Darbuotojai, kuruodami savanorius susiduria su daug iššūkių, koordinuojant: lietuvius, užsieniečius ir mažiau galimybių turinčio jaunimo savanorius. Taip pat yra daug būdų, kaip su šiais iššūkiais galima susidoroti.

Teorinėje dalyje yra analizuojamas savanorystės reiškinys, jo plėtra Lietuvoje, tarptautinė savanorystė, bei savanorystės vaidmuo socialinio darbo lauke. Taip pat yra atskleidžiama savanorystės koordinavimo specifika, pagal “Žmogaus išteklių valdymo” teoriją (Tamutienė, Šimkus, 2012).

Kokybinio tyrimo analizės dalyje, yra aptariama, su kokiais iššūkiais susiduria, savanorius koordinuojantys, specialistai ir, kas padeda su šiais iššūkiais susidoroti. Tyrimo duomenys yra nagrinėjami, remiantis “Žmogaus išteklių valdymo” teoriją (Tamutienė, Šimkus, 2012).

Tyrimo tikslas - ištirti, su kokiais sunkumais susiduria, socialines paslaugas teikiančių, organizacijų darbuotojai, organizuodami savanorių veiklas, ir kaip juos sprendžia. Tyrimo uždaviniai: 1.) Ištirti, kaip darbuotojai koordinuoja savanorišką veiklą organizacijoje, už organizacijos ribų. 2.) Sužinoti, kokius iššūkius darbuotojams kelia darbas su lietuviais savanoriais. 3.) Išsiaiškinti, kokius iššūkius darbuotojams kelia darbas su užsieniečiais savanoriais. 4.) Ištirti, su kokiais iššūkiais darbuotojai susiduria, dirbant su mažiau galimybių turinčiu jaunimu. 5.) Išsiaiškinti taikomus ir galimus sprendimo būdus. Duomenų analizės metodas - ekspertų analizė ir turinio, literatūros analizė.

Tyrimo metu atskleista, kad koordinatoriai, kiekvienam “Žmogaus išteklių valdymo” teorijos (Tamutienė, Šimkus, 2012) pateiktam etape, susiduria su įvairiais iššūkiais. Iššūkiai skiriasi, priklausomai nuo, savanorio tipo (lietuvis, užsienietis, mažiau galimybių turintis jaunimas), nuo tikslinės grupės, su kuria yra dirbama, vietovės (miestas, provincija)... Geriausi būdais susidoroti sus iššūkiais: patirtis, mokymai, tarpusavio ryšio kūrimas.

Summary

Organizations providing social services are closely connected with the field volunteering. Volunteers are a great help for organizations and social work clients. Mentors has to face many challenges, while coordinating Lithuanians, foreigners and volunteers of young people with fewer opportunities. There are also many ways to meet these challenges.

The theoretical part analyzes the phenomenon of volunteering, its development in Lithuania, international volunteering, and the role of volunteering in the field of social work. The specifics of volunteer coordination based on the theory of “Human Resource Management” are also revealed (Tamutienė, Šimkus, 2012).

In the analysis part of the qualitative study, the challenges faced by the volunteer coordinators the professionals and what helps to meet these challenges are discussed. The research data are analyzed based on the theory of “Human Resource Management” (Tamutienė, Šimkus, 2012).

The aim of the study is to investigate the difficulties faced by employees of social service organizations in organizing volunteer activities and how they are addressed. Objectives of the study: 1.) To investigate how employees coordinate volunteering within the organization and outside the organization. 2.) To find out what challenges coordinator have to face while working with Lithuanian volunteers 3.) To find out what challenges coordinators have to face while working with international volunteers 4.) Investigate the challenges coordinators have to face when working with young people with fewer opportunities. 5.) Find out the applicable and possible solutions. The methods used are data analysis - expert analysis and content and literature analysis.

The research revealed that the coordinators face various challenges at each stage of the “Human Resource Management” theory (Tamutienė, Šimkus, 2012). The challenges differ depending on the type of volunteer (Lithuanian, foreigner, young people with fewer opportunities) and the location of the target group (city, province). The research also have shown that the best ways to deal with challenges are: experience, training and networking.

Įvadas

Temos aktualumas

Organizacijų darbuotojams, dirbant su savanoriais, iškyla daugybė įvairių iššūkių, kurie nuolat kinta. Priklausomai, nuo daugybės faktorių, iššūkiai gali kisti. Pavyzdžiui, nuo: vietovės (miestas/provincija), organizacijos tipo (NVO/vyriausybiniis sektorius), savanorių tipo (lietuviai/užsieniečiai, mažiau galimybių turintis jaunimas arba ne), savanorystės tipo (ilgalaikė/trumpalaikė savanorystė) ir tt. Taip pat iššūkių dinamikai įtakos turi ir aplinka, tai, kas šiuo metu vyksta visuomenėje. Pavyzdžiui, paskutiniaisiais metais visas pasaulis bando prisitaikyti prie gyvenimo globalios pandemijos metu. Atsižvelgiant į šiuos permainingus ir žmonių sveikatai pavojingus laikus, dauguma pasaulio valstybių įvedė socialinio atsiribojimo priemones, siekdamas apriboti COVID-19 plitimą. Šios socialinio atsiribojimo priemonės suvaržė ir padarė neigiamą poveikį laisvalaikio veiklai, tokiai kaip: sportas, poilsį, kelioninės ir kt. Be šių laisvalaikio užsiėmimų, yra ribojama ir kita labai svarbi veikla, kuri yra neatsiejama nuo laisvalaikio veiklų, tai savanorystė. Savanorystė yra suprantama, kaip laisvai pasirenkama veikla, kuria neretai užsiimama laisvalaikiu. Tai yra su pilietiniu aktyvumu susijusi veikla, kaip ir prisidėjimas prie organizacijų, bei renginių (Lachance, 2020; Hoye ir kt., 2020). Atsižvelgiant į ribojimus, įvestus COVID-19 atžvelgiu, tradicinė savanorystės formai kyla grėsmė, nes ši veikla yra tokia, kuri, dažniausiai, atliekama gyvai. Šią grėsmę sukelia keli veiksniai: vyriausybės teisės aktai ir socialinis atsiribojimas, organizacinių veiklų suvaržymas, bei renginių atidėjimas arba atšaukimas (Lachance, 2020). Būtent todėl, yra be galo aktualu ir svarbu ištirti su kokiais sunkumais susiduria darbuotojai, dirbdami su savanoriais, mat jie kinta ir priklauso nuo daugybės išorinių veiksnių. Na, o išsiaiškinus sunkumus, galima ir rasti efektyvių būdų, kaip su jais susidoroti.

Temos inovatyvumas

Savanorystė teikia daug naudos tiek asmenims, tiek organizacijoms, tiek bendruomenėms, tačiau kuruojant savanorystę susiduriama ir su daugybe iššūkių. Gan dažnai galima pastebėti, kad yra aprašoma savanorystės nauda, kurios žinoma, nealima nuneigti. Arba atkraupiamas dėmesys į savanorius, organizacija, ne visada į darbuotojus, jiems kylančius, iššūkius dirbant su savanoriais. Pavyzdžiui, Handy ir Mook (2011), atlikdami tyrimą apie savanorystės naudą ir jai reikalingus resursus, išsiaiškino kad savanorystė organizacijoms suteikia daugiau naudos, nei pareikalauja

resursų. Buvo pastebėta, kad savanorių vadyba yra ne tik naudinga, ne pelno siekiančių, organizacijų paslaugų gavėjams, bet ir pačioms organizacijoms. Tai plėtojama, kai yra įvedama savanorių koordinavimo programa, kuri padeda išvengti savanoriškos energijos švaistymo (Handy & Mook, 2011; Brudney & Meijs, 2009). Autoriai teigia, kad siekiant organizacijoms kuruoti savanorius ir tikėtis, kad tai atneš teigiamos naudos, jos turi turėti pakankamą tam finansavimą, įdarbinant už savanorių koordinavimą atsakingus asmenis, apmokant darbuotojus, taip pat padengiant priežiūros ir išlaikymo išlaidas (Handy & Mook, 2011; Hager, 2004; Emanuele, 1996). Dar yra pabrėžiama, kad, kaip tarpininkai, vyriausybės ir finansuotojai gali skirti lėšų ne tik savanorystės skatinimui, bet ir savanoriškos veiklos profesionalios vadybos tobulinimui (Handy & Mook, 2011). Taigi, labai svarbu aptarti ir su kokiais iššūkiais susiduria darbuotojai koordinuojami savanorius, nes į tai ne visada yra atkreipiamas dėmesys. Dažnai yra fokusuojamasi į savanorystės teikiamą naudą, tai be abejo yra svarbu, bet iššūkiu tema ne visada lieka paliesta. Šis aspektas atrodo įdomus ir Lietuvoje nepakankamai ištirtas. Vienas, iš šio magistrinio darbo, tyrime apklaustųjų respondentų, teigia, kad: *“didžioji visuomenės dalis nelabai supranta, apie ką yra savanorystė [...] Tai norėtųsi, kad būtų kuo daugiau kokybinių tyrimų būtent šiam laukui ir, kad būtų daugiau ekspertų, kurie tyrinėja šį lauką, nes tarptautiniu mastu tikrai yra ne 1 ir ne 2 aaa... tyrimai”* (R5). Norėtųsi, matyti savanorystės reiškinį dažniau tyrinėjama, nagrinėjama, iš skirtingų prizmių. Taip pat norėtųsi, kad Lietuvoje į savanorystę būtų žiūrima rimčiau, žmonės suprastų ne tik to vertę, naudą, bet ir kompleksiskumą. Tai ir yra šios temos naujumas, nes iššūkiai savanorystės koordinavime nėra plačiai tyrinėta sfera.

Temos ryšis su socialinio darbo teorija ir praktika

Savanorystė yra neatsiejama socialinio darbo lauko dalis. Brozmanova ir Stachon (2015) teigia, kad savanorystė ir socialinis darbas turi bendrą filosofinį ir etinį pagrindą, bendras istorines šaknis, bei veiklos sritis. Šiems reiškiniams taip pat didelę įtaką daro politinis ir kultūrinis kontekstas, kuriame jie vystosi. Tiek savanorystę, tiek socialinį darbą įtakoja visuomenės modernizacija: demografinių pokyčių, globalizacijos, postmodernių vertybių kaitos, technologijų plėtros procesai, kurie iššaukia pilietinės visuomenės, šeimos ir darbo pokyčius. Šiuos pokyčius tyrinėja socialinio darbo mokslininkai (Brozmanova, Stachon, 2015).

Tiek socialinis darbas, tiek savanorystė yra susiję, su veikla, kurios metu yra daroma kas nors, dėl kitų žmonių. Tiesa, savanoriška veikla tiesiogiai nekyla iš įsipareigojimų ar įstatymų, kai

tai yra savanoriškas, laisvo žmogaus, laisvos valios veiksmas. Galima manyti, kad visos pagalbinės profesijos, tarp jų ir socialinis darbas, istoriškai atsirado, kaip savanoriška veikla. Iš pradžių buvo kažkokia idėja, siekis tobulinti tam tikrus dalykus ar žmonėms teikiamą pagalbą. Vėliau, kuo labiau veiklos vystėsi ir sudėtingėjo pagalba klientams, kitaip tariant, kuo daugiau reikėjo žinių ir sistemingo požiūrio, tuo greičiau ši veikla virto tam tikra profesija, siejant ją su išsilavinimu (Brozmanova, Stachon, 2015).

Socialinis darbas yra į praktiką orientuota profesija. Juk studentams, pasirinkusiems socialinio darbo studijas, jų turima asmeninė patirtis yra labai svarbi. Teorinės žinios yra įsisavinamos geriau, kai jos yra susiejamos su praktine patirtimi, kuri yra reikšminga pasimokančiajam asmeniui (Ražanauskaitė, 2011; Jarvis, 2009). Socialinio darbo studentams yra rekomenduojama skirti 90 val. savanoriškos veiklos, socialines paslaugas teikiančioje, organizacijoje. Taip yra siekiama, kad socialinio darbo studentai, atlikdami savanorišką veiklą, kaip socialinio darbo dalį, labiau įsigilintų į socialinio darbo ypatumus (Ražanauskaitė, 2011). Savanorystė yra glaudžiai susijusi su socialinio darbo teorija ir praktika. Savanorystė turi tiek teigiamą, tiek neigiamą puses, todėl labai įdomu patyrinėti sus kokiais iššūkiais susiduria darbuotojai dirbėdami su savanoriais.

Tyrėjos asmeninis ryšys su magistrinio darbo tema

Savanorystė mano gyvenime yra nuolat aktuali tema. Ne kartą esu užsiėmusi savanoriška veikla, o šiuo metu pati kuruoju savanorius. Įsimintiniausios mano savanorystės - Kūrybinėje vaikų ir jaunimo stovykloje „Lietuvos atgaja“ ir „Europos solidarumo korpuso“ projekte Rumunijoje. „Lietuvos atgajoje“ savanoriauau 2 kartus, po 2 savaites. Na, o Rumunijoje savanoriaudama praleidau beveik metus. Abi šios savanorystės stipriai prisidėjo prie mano asmeninio, profesinio tobulėjimo. Savanorystė gimtajame krašte ir užsienyje, leido man pamatyti, skirtingus šių savanorysčių aspektus. Tai labai skirtingos patirtys, kurių metų tiek aš, kiek mano koordinatoriai, mentoriai susidūrė su skirtingais iššūkiais. Šiuo metu dirbu „Pal. J. Matulaičio socialiniame centre“ ir prisidedu prie savanorių kuravimo. Esu vieno iš užsieniečių savanorių tutorė, kito mentorė. Taip pat dirbu su lietuviais savanoriais, tarp kurių ir su mažiau galimybių turinčiu jaunimu. Pastebiu, kad iššūkiai kuruojant šiuos savanorius yra skirtingi, kaip ir būdai, kaip su jais susidoroti. Vedama savo asmeninės patirties ir susidėmėjimo savanorystės lauku ėmiausi rašyti magistrinį darbą būtent šia tema.

Darbo tikslas: Atskleisti sunkumus, su kuriais socialines paslaugas teikiančiose organizacijose susiduria savanorių koordinatoriai, ir kaip juos sprendžia.

Darbo uždaviniai:

1. Apžvelgti savanorystės reiškinį.
2. Aptarti savanorių vaidmenį, teikiant socialines paslaugas.
3. Aptarti savanorių koordinavimą socialines paslaugas teikiančiose organizacijose.
4. Ištirti su kokiais sunkumais susiduria socialines paslaugas teikiančių organizacijų darbuotojai, organizuodami savanorių veiklas, ir kaip juos sprendžia.

Savanoriška veikla ir jos koordinavimas socialinių paslaugų organizacijose

1.1. Savanorystės reiškinys

Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos (2002 m.) rezoliucijoje savanorystė yra apibrėžiama kaip „veikla, kuri yra vykdoma laisva valia, skirta bendram visuomenės gėriui ir piniginis atlygis nėra pagrindinis šią veiklą motyvuojantis veiksnys“. Šis apibrėžimas apima formalų paslaugų ir laiko indėlį, kaip ir neformalią individualią veiklą, kuri gali atsirasti nepriklausomai nuo organizuotų struktūrų (Dunn ir kt., 2020). Na, o Lietuvoje, savanorystės apibrėžimas yra nurodomas Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme (LR savanoriškos veiklos įstatymas, 2011), kuriame savanorišką veiklą yra apibūdina kaip pelno nesiekiančią ir laisvai vykdomą visuomenei naudingą veiklą. Simboliška, kad šis svarbu dokumentas buvo priimtas tais pačiais metais, kai buvo Europos Komisija Savanoriškos veiklos metai. Yra žinoma, kad savanorystės plitimas prisideda prie įmonių pilietiškumo ir atsakomybės už visuomenės narius ugdymo. Lietuvos Respublikos nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatymas (LR nevyriausybinų organizacijų plėtros įstatymas, 2013 m. 2 skyrius) aiškiai deklaruoja NVO paskirtį, nurodydama, kad „nevyriausybė organizacija yra viešasis juridinis asmuo, veikiantis savanoriškos veiklos pagrindu. Nepriklausomai nuo valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų, turint tikslą nesiekti jokios politinės galios ar siekti vien tik religinių tikslų“. Todėl, akivaizdu, kad savanorystės veikla dažnai realizuojama nevyriausybiniame sektoriuje (Acus, 2018).

Jungtinių Tautų savanoriai 2018 metais Savanorystės ataskaitoje (Dunn ir kt., 2020; Lough, Carroll, Bannister, Borromeo ir Mukwashi, 2018) apskaičiavo, kad visame pasaulyje, tuo metu, buvo apie 109 milijonai, visą darbo dieną dirbančių, žmonių, kurie yra aktyvūs savanoriai. Tai sudaro didesnę „darbo jėgą“. Iš šių savanorių maždaug trečdalis yra asmenys, kurie savo laiką praleidžia oficialiai savanoriaudami, per organizacijas, asociacijas ir grupes – daugelis jų yra ne pelno siekiančios organizacijos (Dunn ir kt., 2020; Lough ir kt., 2018). Atsižvelgiant į tai, galiam teikti, kad savanorių indėlis į bendruomenės gyvenimą ir jos gerovę yra itin reikšmingas: „Savanorystė suteikia asmenims galimybę dirbti kartu, kolektyviai susidoroti su problemomis ir užmegzti ryšį su kitais žmonėmis ir bendruomenėmis, kuriose egzistuoja plati paramos sistema.

Savanorystė galima įvardinti, kaip universalų socialinį elgesį, nes tai yra labai svarbus bendruomenės atsparumo šaltinis“ (Dunn ir kt., 2020; Lough ir kt., 2018).

Pastebėta, kad yra problematiška, surinkti duomenis apie savanorišką veiklą, pasitelkiant nacionalinę duomenų sistemą. Ši problema egzistuoja ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje kitų pasaulio valstybių. Lietuvos nacionalinėje sistemoje yra renkami duomenys susiję su darbo santykiais, tačiau duomenys apie savanorišką veiklą nėra renkami. Būtų galima savanoriškos veiklos duomenų rinkimą integruoti į darbo jėgos tyrimą. Taip būtų ekonomiškiausia, racionalu, pagrįsta (Tamutienė, Civinskas, 2012).

Taip pat savanorystė visuomenėje atlieka ne vieną funkciją (Ražanauskaitė, 2011; Houle, Sagarin, Kaplan, 2005; Clary, 1998):

- Vertybių funkcija, kuri yra prilyginama altruizmui (rūpestis kitais, nelaukiant atlygio);
- Mokymosi, supratimo funkcija (užsiimant savanoriška veikla asmuo turi erdvės praktikuotis, suprasti, išmokti, pritaikyti jau turimus įgūdžius);
- Karjeros funkcija (savanorystė gali pasitarnauti asmeniui ieškančiam darbo);
- Apsauginė ir socialinio prisitaikymo funkcija (žmonės, užsiimantys savanoriška veikla, rečiau jaučia kaltę, dėl to, kad jų sėkmė gali būti didesnė, nei kitų; taip pat rečiau jaučiasi kalti bėgdami nuo savo problemų);
- Pagarbos funkcija (savanorystė gali sustiprinti asmens pasitikėjimą savimi, savivertę)

Tarptautinė savanorystė

„Tarptautinė savanorių tarnyba“ yra apibrėžiama, kaip organizuota savanoriška veikla, kuri prisideda prie visuomenę gerovės tarptautiniu mastu, ši veikla atliekama per tam tikrą laikotarpį, su maža pinigine kompensacija arba visai jos negaunant (Lough, 2014; Sherraden ir kt., 2008). Ši veikla yra laikoma intervencija, skirta dviem pagrindiniams tikslams pasiekti. Pirma, ji gali skatinti socialinį vystymąsi. Savanoriai yra vienas iš pagrindinių žmogiškųjų išteklių daugeliui, socialines paslaugas teikiančių, organizacijų (Lough, 2014; Devereux, 2008; Rehnstrom, 2000). Antra, tarptautinė paslauga yra suvokiama kaip intervencija, skirta žmonių švietimui, ypač studentams ir jaunimui, apie socialinį teisingumą ir pasaulinį pilietiškumą (Lough, 2014; Jorgenson, 2009;

South House Exchange ir Kanados pasaulio jaunimas, 2006). Per šią patirtį savanoriai gali įgyti vertingų įžvalgų apie pasaulinio skurdo problemą ir nelygybės priežastis, taip pat išmokti įvairių metodų ir veiksmingos bendruomenės plėtros strategijų (Lough, 2014; Cooney, 1983 m.; Ericson, 2011). Milijonai jaunų žmonių kasmet savanoriauja tarptautiniu mastu (Lough, 2014; Lough, 2012; TRAM, 2008). Taip pat įvairios tarptautinės savanorystė neabejotinai lemia įvairaus pobūdžio poveikį bendruomenėms. Na, bet trumpalaikė savanorystė, trunkanti tik kelias savaites yra mažiau siejama su tradiciškai suvokiamu plėtros efektyvumu. Tuo tarpu, ilgalaikė savanorių tarnyba yra kur kas labiau atitinti efektyvią bendruomenės ugdymo praktiką (Lough, 2014; Devereux, 2008; Spence, 2006).

Savanorystės plėtra Lietuvoje

Lietuvoje savanorystės sritis ėmė vystytis po nepriklausomybės atkūrimo. Baltijos šalys (Latvija, Lietuva ir Estija) išsiskiria iš kitų buvusių Sovietų sąjungos valstybių, tuo, kad aktyviai siekė narystės Europos Sąjungoje, įkurdamos demokratinę valdymo sistemą, panašią į kitų ES valstybių narių. Kitos Sovietų sąjungos valstybės patyrė visuomenės nusivylimą ekonomine plėtra ir demokratizacija (Kamerāde, Crotty, Ljubownikow, 2016; Mierina & Cers, 2014). Visose trijose Baltijos valstybėse vyravo piliečių mobilizacija. Šioms šalims, devintajame dešimtmetyje atkūrus nepriklausomybę, prasidėjo kelias link europėjimo politikos (Kamerāde, Crotty, Ljubownikow, 2016; Stubbs & Zrinščak, 2009). Dėl to Baltijos šalys darė teisės aktų pakeitimus, kurie pakeitė ekonominės ir politinės praktikos modelius (Kamerāde, Crotty, Ljubownikow, 2016; Manning, 2004). Tai taip pat plėtojo bei skatino, tarptautinį ir vietinį, ne pelno siekiančią organizacijų vystamasi (Kamerāde, Crotty, Ljubownikow, 2016; Aspalter, Jinsoo ir Sojeung, 2009). Šis „europėjimo“ siekis Baltijos šalims reiškė, kad jos pasirinko sukurti funkcionuojančią demokratiją (Kamerāde, Crotty, Ljubownikow, 2016; Deimantas, 1999). Taigi, galima manyti, kad visos šalys, kuriose yra auga pilietinė laisvė, taip pat, laikai bėgant, didėja ir savanoriškos veiklos/savanoriško darbo plėtra (Kamerāde, Crotty, Ljubownikow, 2016).

Nevyriausybinių organizacijų sektorius Lietuvoje stabiliai auga ir taip pat yra susiję su savanorystės plėtra. NVO tapo konkurentu tiek viešajam, tiek pelno siekiančiam privačiam sektoriams, teikiantiems socialines paslaugas. Šiuo metu NVO gali perimti dalį reikiamų socialinių paslaugų teikimą iš valstybės institucijų, kurios taip pat teikia šias paslaugas. Socialinės paslaugos gali būti įgyvendinamas įvairiose srityse, tokiose kaip: švietimas, socialinė apsauga, taikomieji

tyrimai, socialinės ir kultūrinės veiklos organizavimas, nusikalstamumo, savižudybių ir smurto artimoje aplinkoje prevencija ir kt. Minėtos sritys atskleidžia NVO socialinį vaidmenį socialinės politikos įgyvendinimo strategijoje. Profesionalūs socialiniai darbuotojai teikia būtinas socialines paslaugas NVO. Na, bet dažnai trūksta tokio pobūdžio specialistų. Todėl savanorių įtraukimas į NVO veiklas suteikia NVO veikloms profesionalizavimą ir efektyvumą, teikiant socialines paslaugas šiame sektoriuje. Nevyriausybinesse organizacijose ruošiami savanoriai yra reikšmingas indėlis į NVO tikslų įgyvendinimą ir plėtrą visuomenėje. Taip pat savanorių pasirodymas kuria ekonominę vertę (Ražanauskaitė, 2011).

1.2. Savanorių vaidmuo socialinio darbo sferoje

Savanoriai yra neatsiejama, socialines paslaugas teikiančių, organizacijų dalis. Jonutyte (2006) teigia, kad savanoriai pasižymi socialinių veiklų bendruomenėse iniciavimu. Savanoriai geba daryti didelę įtaką, tam tikrai bendruomenei būdingų, socialinių problemų sprendime. Jie gali jas ne tik iškelti, bet ir padėti jas spręsti. Yra žinoma ir tai, kad dauguma nevyriausybinių organizacijų veikia remdamiesi savanoriška veikla. Socialines paslaugas teikiančiose, nevyriausybinesse, organizacijose, socialiniams darbuotojams, savanoriai yra svarbūs ir neatsiejami nuo jų vykdomos veiklos.

Ražanauskaitė ir Kanišauskaitė (2008) teigia, kad socialinis darbas ir savanorystė didžiausią sąlytį turi bendruomenės centrų veikloje. Nuo XX a. pradžios tai buvo pastebėta įvairiose Europos valstybėse, tokiose, kaip, Vokietija, Olandija, Didžioji Britanija, Skandinavijos šalys. Lietuvoje, tai pradėjo plėtotis, po nepriklausomybės atkūrimo, po 1990 metų.

Grossman, ir Furano (1999) teigia, kad savanorystė socialinių paslaugų sferoje, yra svarbi, nes atsakomybė už įvairių paslaugų teikimą yra perkeliama į vietinį lygmenį. Vis daugiau organizacijų, remiasi į savanorišką veiklą, siekiant suteikti savanoriams atsakingus, svarbus vaidmenis organizacijose. Tai padeda kontroliuoti organizacijos išlaidas. Atsižvelgdamos į šią tendenciją, organizacijos, kuriose yra vykdoma savanoriška veikla, ima suprasti, kad daugelis personalo niuansų, tokių kaip atlygis, užtikrinamos tinkamos darbo sąlygos ir mokymai, taikomi, ne tik darbuotojams, bet ir savanoriams, kurie atlieka svarbų vaidmenį, arba skiria daug laiko veikloms.

1.3. Savanorių koordinavimą socialines paslaugas teikiančiose organizacijose

Koordinuoti savanorišką veiklą neretai yra sunkiau, nei organizacijose dirbančius, ir darbo užmokestį gaunančius darbuotojus. Ši veikla organizacijose, turi būti labai gerai planuojamas procesas, kadangi, savanoriai vykdo veiklą negaudami už ją finansinio atlygio. Tokia yra savanoriško darbo idėja, skirti savo laisvą laiką, siekiant padėti kitiems, būti naudingiems visuomenei, negaunant finansinio užmokesčio. Atsižvelgiant į „Žmogaus išteklių valdymo“ teoriją, galima teigti, kad savanoriams turi būti vadovaujama kitaip, nei organizacijų darbuotojams, gaunantiems darbo užmokestį. Taip yra todėl, kad savanoriai gali staiga ir netikėtai palikti organizaciją, jei trūksta pasitenkinimo vykdoma veikla. Žmonėms, užsiimantiems savanoriška veikla organizacijose, dažniausiai nėra nurodoma, kiek laiko iki išėjimo, reikia apie tai pranešti, nereikia susirasti naujo darbo išeinant, nereikia apgalvoti tokių niuansų, kaip ir iš kur gauti kitą atlygį, nes jų veikla nėra finansiškai apmokama (Tamutienė, Šimkus, 2012; Taylor, McGrow, 2006).

Kaip teigia, de Wit ir kt. (2019), organizacijos gali padidinti savanorių indėlį kuriant, plėtojant, įgyvendinant ir skleidžiant socialines naujoves. Kai yra suteikiama daug autonomijos ir laisvės savikontrolei, savanoriai gali būti motyvuoti prisidėti prie projektų, kurie viršija jų faktines pareigas. Naujos idėjos gali būti remiamos organizacijos ištekliais. Taip pat gali būti skatinamas dalijimasis žiniomis ir demokratiniai sprendimų priėmimo būdai. Organizaciniai veiksniai, kurie gali didinti savanorių indėlį į socialines inovacijas, yra idėjų „didinimas“, mokymas ir savanorių telkimas ir galimybė savireguliacijai. Veiksniai, galintys trukdyti savanoriams prisidėti prie inovacijų, yra: išteklių trūkumas ir organizacijų politika yra susijusi su inovatyvumo, pokyčių vengimu. Pavyzdžiui, kai naujas projektas neatitinka organizacijos strategijos. Atsižvelgus į visą tai, siūloma, savanorių koordinatoriams savanorius valdyti atsižvelgiant į naujoviškumą, didesnės autonomijos suteikimą, naudingų priemonių skyrimą (de Wit ir kt. 2019).

Na, o Tamutienė ir Šimkus (2012), aprašydami savanoriškos veiklos motyvus, pasitelkia J. M. Farrel ir kt. (1998), A. Wilson ir kt. (1996) sukurtą modelį. Autoriai išanalizavę kitų sukurtas šio pobūdžio teorijas, apjungia ir pateikia savo teorijos versiją. Tai padeda suprasti, kas teikia savanoriams pasitenkinimą, dėl ko asmenys nesprenžia užsiimti šia veikla ir kaip, atsižvelgiant į visą tai, organizuoti ir koordinuoti savanorišką veiklą. Pasak šių autorių, norint sėkmingai vykdyti

savanoriškos veiklos koordinavimą, reikia savanorius verbuoti, atrinkti, stengtis juos išlaikyti, pasirūpinti, kad iš to kiltų abipusė nauda, tiek patiems savanoriams, tiek organizacijai. Kitas labai svarbus veiksnys, kuris daro didelę įtaką asmens pasitenkinimui, užsiimant savanoriška veikla, yra vadovo bendravimas, ryšio su savanoriais kūrimas, darbo aplinka. Dažniausiai savanoriaujantys asmenys užsiima šia veikla, kai ji jiems teikia pasitenkinimą (Tamutienė, Šimkus, 2012; Ralston ir kt., 2005).

Savanoriškai veiklos koordinavimo etapai:

- Pirmiausia, norint sėkmingai koordinuoti savanorius, reikia suprasti savanoriškos motyvus. Jei specialistai, nori užsiimti šia savanoriškos veiklos koordinavimu ir vykdyti toliau vardijamus žingsnius, labai svarbu suprasti ir išmanyti savanorystės ir neformaliojo ugdymo principus.
- Tuomet reikia įvertinti savanorių poreikį, stengtis nustatyti, kokiomis veiklomis savanoriai galės užsiimti, kiek jų gali prireikti ir pan. (Tamutienė, Šimkus, 2012; Kent, cit. iš Coyne ir kt., 2001).
- Tuomet svarbu įvertinti rizikas, kokios turėtų būti savanorių kompetencijos, tam tikrų sričių išmanymas, norint organizacijoje užimti tam tikrą poziciją (Tamutienė, Šimkus, 2012; Kent, cit. iš Coyne ir kt., 2001).
- Siekiant patenkinti savanorių poreikius reikalingas verbavimas, kuris apima veiklų plėtojimą. Tai yra reikalinga siekiant rasti pakankamai savanorių, reikiamoms pozicijoms užpildyti (Tamutienė, Šimkus, 2012; Cuskelly ir kt., 2006). Verbavimui vadybininkai neretai turi pasitelkti kūrybiškumą, nes reikia rasti būdų pritraukti būsimų savanorių, rasti jiems tinkamiausią poziciją organizacijoje, darbuotojų komandoje. Tai gali būti itin sudėtinga užduotis. Todėl, ieškant savanorių reikia galimus apdovanojimus, karjeros galimybes, nekomercines naudas ir pan. Visa tai yra efektyvios personalo valdymo ir marketingo priemonės, kurios padeda pritraukti reikiamus savanorius (Tamutienė, Šimkus, 2012; Wilson ir kt., 1996).
- Kitas svarbus veiksmas – atranka. Norint sužinoti, ar savanoris gali pretenduoti į tam tikrą poziciją, reikia sužinoti jo išsilavinimą, akreditaciją (Tamutienė, Šimkus, 2012; Cuskelly ir kt., 2006). Dažnai savanoriai yra atrenkami, atsižvelgiant į jų įgūdžius, gebėjimus, motyvaciją. Na, bet svarbu atkreipti dėmesį ir į jų: atsakingumą, patikimumą, gebėjimą dirbti

komandoje, ar turi artimų žmonių palaikymą užsiimti šia veikla (Tamutienė, Šimkus, 2012; Wilson ir kt., 1996).

- Taip pat savanoriams reiktų susipažinti su organizacija, kurioje ketinama savanoriauti. Tam yra naudingos susipažinimo sesijos, naujus savanorius supažindinant su svarbiais organizacijos darbuotojais, taisyklėmis (Tamutienė, Šimkus, 2012; Cuskelly ir kt., 2006). Labai svarbu atsižvelgti ir į savanorių pasiūlymus, pasirūpinti, tuo, kad nekiltų nesusipratimų ir savanoriai gerai suprastų veiklos siekius, tikslus. Savanoriams reikia tiksliai žinoti, ko iš jų bus tikimasi, skatinti pasitikėjimą organizacija, lankstumą, bendradarbiavimą, lojalumą (Tamutienė, Šimkus, 2012; Wilson ir kt., 1996).

- Ne ką mažiau svarbesni yra ir apmokymai bei parama. Norint sklandžiai kuruoti savanorius reikia suteikti jiems tam tikrus išteklius, prireikus siūlyti pagalbą apmokymų metu, padengti mokymų išlaidas, jei yra galimybė suteikti kišenpinigius, reguliuoti darbo krūvį (Tamutienė, Šimkus, 2012; Cuskelly ir kt., 2006).

- Įsibėgėjant savanoriškai veiklai, ją koordinuojat reikia stebėti veiklą, suteikti grįžtamąjį ryšį, padėti susidoroti su iškilusiomis problemomis (Tamutienė, Šimkus, 2012; Cuskelly ir kt., 2006).

- Savanorių koordinavimui, vadovavimui reikia aukštos kokybės lyderystės, svarbu, kad ji būtų fokusuota ne tik į rezultatą, bet ir į bendradarbiavimą, patikimumą, kokybę, suderinamumą (Tamutienė, Šimkus, 2012; Wilson ir kt., 1996).

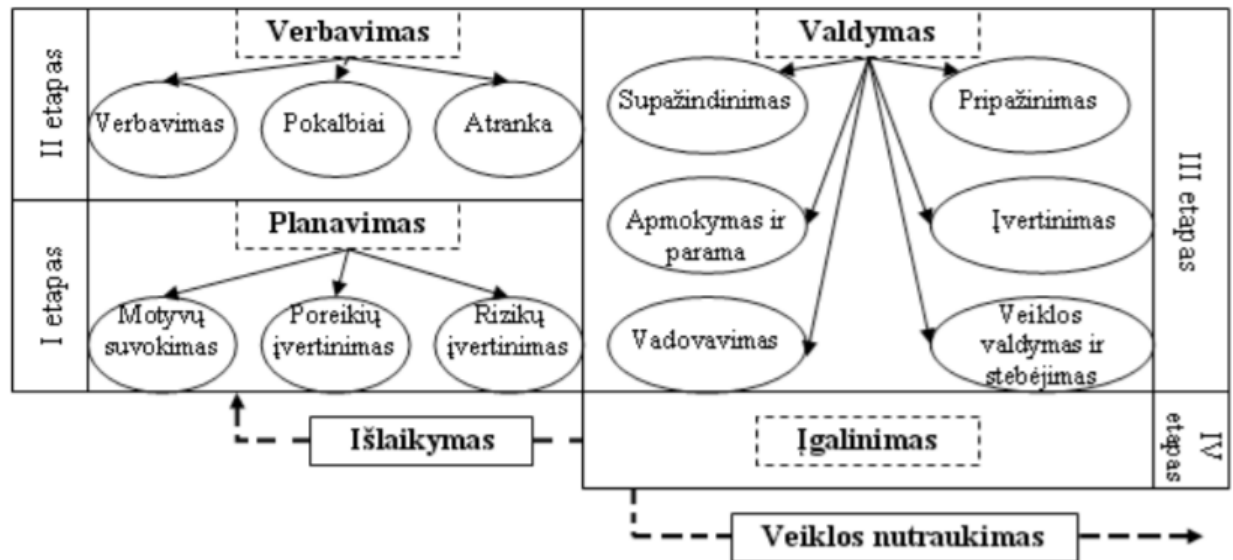
- Reikia nepamiršti ir savanorių veiklos įvertinimo. Siekiant įvertinti jų savijautą, veiklos efektyvumą. Vertinimą geriausiai atlikti stebėjimo būdu, uždavus netiesioginius klausimus. Šio vertinimo metu norima išsiaiškinti, koks yra savanorių: užduočių supratimas, žinojimas; bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai; nuovokumas, jo lavinimas; patikimumas; atlikto darbo apimtis; veiklos ir lankymosi nuoseklumas ir rezultatų kokybė (Tamutienė, Šimkus, 2012; Wilson ir kt., 1996).

- Savanorių pripažinimas yra be galo svarbus, nes yra viešai ir individualiai padėkojama už savanorių pastangas ((Tamutienė, Šimkus, 2012; Cuskelly ir kt., 2006).

- Neatmetamas yra ir savanoriškos veiklos nutraukimas, kuris gali įvykti dėl dviejų priežasčių: savanorio noro veiklą nutraukti arba organizacijos iniciatyva. Jei savanoris pats nori nutraukti veiklą, organizacijai būtų naudinga išsiaiškinti to priežastis, nes taip galima išmokti ateityje to išvengti. Na, o jei nutraukimo iniciavimas, kyla iš organizacijos darbuotojų,

reiktų parinkti tinkamiausią būdą tai savanoriui pranešti. Parnešus netinkamai, gali kilti neigiamų pasekmių, pavyzdžiui, tai gali paskatinti asmens, su kuriuo buvo nutrauktas bendradarbiavimas, kenkimą organizacijai, gadinti jos įvaizdį (Tamutienė, Šimkus, 2012; Wilson ir kt., 1996).

- Žinoma, be galo svarbus yra savanorių išlaikymas organizacijose. Neretai dėl to daug sunkumų kyla nevyriausybinėms organizacijoms, kurių vykdoma veikla remiasi savanoryste. Todėl reiktų apeliuoti į savanorių atsidavimą organizacijų vertybėms ir tikslams. Jei savanorių kaita yra didelė svarbu kreipti organizacijos lėšas ne tik į tikslų siekimą, bet ir į naujų savanorių pritraukimą, verbavimą, mokymus, adaptavimą (Tamutienė, Šimkus, 2012; Chelladurai, Kim ir kt., 2007). Išlaikyti esamus savanorius organizacijoms labiau finansiškai apsimoka, nei ieškoti naujų. Kuo mažesnė savanorių kaita, tuo didesnė finansinė nauda, kokybiškesnės klientams teikiamos paslaugos,. (Tamutienė, Šimkus, 2012) (žr. 1 pav.).

1 pav. Savanoriškos veiklos procesų valdymo etapai

1 pav. Savanoriškos veiklos procesų valdymo etapai Šaltinis: sudaryta autorių Tamutienė, Šimkus, (2012), remiantis, J. Kent (2001), G. Cuskelly ir kt. (2006), A. Wilson ir kt. (1996), J. M. Farrel ir kt. (1998).

1.4. Tyrimo tikslas ir uždaviniai

Tyrimo tikslas:

Ištirti, su kokiais sunkumais susiduria, socialines paslaugas teikiančių, organizacijų darbuotojai, organizuodami savanorių veiklas, ir kaip juos sprendžia.

Tyrimo uždaviniai:

1. Ištirti, kaip darbuotojai koordinuoja savanorišką veiklą organizacijoje, už organizacijos ribų.
2. Sužinoti, kokius iššūkius darbuotojams kelia darbas su lietuviais savanoriais.
3. Išsiaiškinti, kokius iššūkius darbuotojams kelia darbas su užsieniečiais savanoriais.
4. Ištirti, su kokiais iššūkiais darbuotojai susiduria, dirbant su mažiau galimybių turinčiu jaunimu.
5. Išsiaiškinti taikomus ir galimus sprendimo būdus.

2. Tyrimo metodika

2.1. Tyrimo metodas

Tyrimo metodas: kokybinis tyrimas.

Duomenų rinkimo būdas: eksperto interviu/pusiau struktūruotas interviu.

Duomenų analizės metodas: ekspertų analizė ir turinio, literatūros analizė.

Tyrimo metodas

Pagrindinis tyrimo metodas – pusiau struktūruotas/ eksperto interviu. Prieš imant interviu iš respondentų, buvo sudarytas tyrimo instrumentas - klausimynas (1 priedas). Šių klausimų dėka siekta išsiaiškinti, su kokiais iššūkiais susidūriau savanorius kuruojantys darbuotojai. Buvo išskirtos 3 savanorių grupės: vietiniai savanoriai – lietuviai, iš užsienio į Lietuvą savanoriauti atvykę savanoriai ir mažiau galimybių turinčio jaunimo savanoriai. Šios 3 grupės buvo išskirtos dėl to, kad siekta išsiaiškinti, ar kuruojant juos kyla skirtingi iššūkiai, ar yra skirtingi būdai, kad su jais susidoroti. Siekta sužinoti, kokie iššūkiai kyla, kas padeda atsiradus sunkumams. Visiems buvo užduodami tie patys klausimai, išskyrus tuos atvejus, kai respondentas neturėjo patirties, dirbant su viena iš išskirtų savanorių grupių (lietuviai, užsieniečiai savanoriai ir mažiau galimybių turintis jaunimas). Buvo ieškomi respondentai, kurie savo darbo lauke susiduria su bent viena, dvejomis iš šių išskirtų savanorių grupių. Šių interviu metu buvo apklausti 5 asmenys, dirbantys socialines paslaugas teikiančiose organizacijose ir koordinuojantys savanorius.

Tyrimo imties sudarymas

Tiriamieji: socialines paslaugas teikiančių, organizacijų darbuotojai.

Atranka: iš anksto struktūruojama, tikslinė atranka.

Tiriamųjų atrankos kriterijai: socialines paslaugas teikiančių organizacijų darbuotojai, koordinuojantys savanorius. Buvo siekta apklausti skirtinga veikla užsiimančias organizacijas, esančias įvairiose vietose, kad gauti kuo įvairesnius duomenis, sužinoti skirtingus iššūkius, su kuriais susiduria savanorius kuruojantys asmenys, ir būdus, kaip su jais susidoroti. Buvo apklausti 5 asmenys Norėta apklausti skirtinga veikla užsiimančių organizacijų specialistus, esančius

įvairiose Lietuvos vietose, dirbančius skirtingo tipo organizacijose. Apklausti darbuotojai iš skirtingų vietovių: miesto ir provincijos. Taip pat iš skirtingų organizacijų tipų: NVO ir vyriausybės organizacijos. Apklausti darbuotojai iš organizacijų, dirbančių su skirtingomis tikslinėmis grupėmis, pavyzdžiui, su senjorais, vaikais, asmenimis, turinčiais intelekto negalią.... Visi specialistai, kuruojantys savanorius, turėjo skirtingą darbo patirtį. Buvo apklausti 5 respondentai, kol buvo surinkta pakankamai konceptualių duomenų.

Tiriamieji

Tiriamųjų vardai yra pakeisti, o organizacijos, kuriose jie dirba, užslaptintos, laikantis tyrimo etikos reikalavimų.

Tyrimo etika

Visi interviu dalyvavę respondentai dalyvavo savo valia, kai su jais buvo susisiekiama ir parašyta jų dalyvavimo. Interviu pradžioje buvo gautas respondentų sutikimas šį pokalbį įrašyti, buvo paaiškinta, kad tyrimo duomenys bus naudojami mokslo tikslams, respondentų konfidencialumas bus ištikrinamas, ir jie galės per savaitę laiko atsiimti duotus duomenis. Visi tyrime dalyvavę respondentai su tuo žodiškai sutiko, šis sutikimas buvo įrašytas kiekvieno pokalbio pradžioje.

2.3. Tyrimo eiga ir organizavimas

Pirma, buvo paruoštas tyrimo instrumentas – klausimai, pusiau struktūruotam interviu. Klausimai buvo sudaryti siekiant išsiaiškinti, su kokiais iššūkiais susiduria darbuotojai, dirbantys socialines paslaugas teikiančiose organizacijose, kuruodami savanorius. Tuomet buvo susisiekiama su respondентаis, elektroniniais laiškais, arba telefonu ir susitarta dėl interviu. Buvo kreiptasi į tuos specialistus, kurie atitiko tyrimo imties kriterijus ir prie kurių kontaktų pavyko prieiti. Paimti 5 interviu. 3 interviu paimti gyvai, 2 virtualiuoju būdu. Visi interviu buvo įrašyti diktofonu. Vėliau buvo transkribuojami ir nagrinėjami pagal ekspertų analizės metodą. Gauti duomenys buvo grupuojami į subkategorijas ir, vėliau, kategorijas. Gautuose rezultatuose buvo ieškoma bendrumo ir skirtumų tarp visų 5 interviu. Siekta rasti kuo daugiau įvairių iššūkių, su kuriais susiduria savanorių koordinatoriai ir kas jiems padeda su jais susitvarkyti. Atlikus šią analizę - aprašomi gauti rezultatai, išvados. Visą tai, nagrinėjama pasitelkus “Žmogaus išteklių valdymo” teoriją, kurią sudarė Tamutienė ir Šimkus (2012).

2.4. Duomenų analizės žingsniai:

- Susipažinimas su gautais duomenimis: transkribuojant interviu, juos skaitant, išskiriant esmines įžvalgas, kurios vėliau buvo konceptualizuojamos ir interpretuojamos.
 - Kategorijų, subkategorijų išsiskyrimas, jas iliustruojant ir pagrindžiant interviu gautais duomenimis (citatomis).
 - Kategorijų skirstymas ir jų nagrinėjimas, pasitelkiant “Žmogaus išteklių valdymo” teorijos (Tamutienė, Šimkus, 2012) etapais.
 - Tinkamų interviu ištraukų atrinkimas, kiekvienam etapui.
 - Žingsniai buvo atliekami iš eilės, bet analizės metu, vis grįžtama į jos pradinį etapą.
- Visi, analizės duomenys buvo nuasmeninti.

3. Tyrimo rezultatai ir jų aptarimas

3.1. Tyrimo duomenų analizė, pasitelkiant “Žmogaus išteklių valdymo” teoriją

I. Etapas - Savanoriškos veiklos motyvų suvokimas

Organizacijų darbuotojams reikia suprasti kas yra savanorystė, neformaliojo ugdymo metodai. Be šių žinių, visi kiti etapai negali kokybiškai būti įgyventi. Norint priimti savanorius į organizaciją, būtinai reikia turėti atitinkamą žinių bagažą savanorystėje ir neformaliojo ugdymo srityje. Tyrime dalyvavę respondentai to neminėjo. Galimai, tai yra suvokiamas, kaip savaime suprantamas dalykas.

II. Etapas – Poreikių savanoriams įvertinimas ir planavimas

Savanoriškos veiklos koordinavimo etapai, remiantis “Žmogaus išteklių valdymo” teorija, kurią sudarė Tamutienė ir Šimkus (2012), prasideda nuo savanorių poreikio įvertinimo. Autoriai teigia, kad, savanorius priimančių organizacijų darbuotojams, reiktų pamąstyti, koks yra poreikis?.. Pavyzdžiui, kokioms veiklos savanoriai yra reikalingi, kiek savanorių organizacija gali priimti?.. Tai yra be galo svarbu, siekiant išvengti tolimesnių iššūkių. Organizacijos susiduria su dideliais iššūkiais, nustatydami savo poreikius. Tai dažnai nutinka organizacijoms, turinčioms mažiau patirties, koordinuojant savanorius, arba tokios patirties išvis neturint. Organizacijose dirbantys asmenys, ne visada suvokia savanorystės prasmę, ir, kuo ši sritis gali būti naudinga konkrečiai tai organizacijai. Reiktų stengtis tiksliai įsivardinti ką savanoris veiks savanorystės metu, kokias prasmingas, jį ugdančias, užduotis jam galima suteikti. R5 kalbėdamas apie tai, teigia, kad: *“mes labai dažnai kalbam su organizacijomis, apie prasmę, kad jos pačios turi suvokti, kam joms yra reikalingas savanoris. Na, gal skamba labai grubiai, bet, iš tikrųjų, jeigu organizacija nemato, kur reiktų to savanorio pagalbą ir kur galėtų jį įtraukti - ir neturėtų priimti savanorio. Bet dažnu atveju pasitaiko, tiesiog, kad priima, na, ir pradeda sugalvoti...”* (Respondento Nr. 5). Tuomet kyla iššūkis ir siekiant įgyvendinti savanorystės programos keliamus reikalavimus. Respondento Nr. 5 taip pat pasakojo apie, tai, kad jų kuruojama savanorystė yra orientuota į savanorių augimą, tobulėjimą, kompetencijų ugdymą, ne tik į užimtumo užtikrinimą. Tinkamai neįsivardijus savanorystės poreikio ir prasmės organizacijoje, kyla iššūkis įgyvendinti šiuos

reikalavimus. Na, o šios programos rėmuose, akreditacija ir finansavimas, už kiekvieną savanorį, yra suteikiami tik organizacijoms, gebančioms tai padaryti. Programos metu, savanoriai turi būti nuo 14 iki 29 metų amžiaus, jaunuoliai turi įgyvendinti nemažiau, kaip 35 valandas savanoriškos veiklos per mėnesį, 240 valandas per 6 mėnesius, ne mažiau, kaip 2 valandas per savaitę. Kiekviena savanorius priimanti organizacija, turi turėti savanorių kuratorių. Tai turi būti asmuo, išimantis metodus, pagal, kuriuos savanoris turėtų būti lydimas per savanorystės patirtį. Taigi, yra šie ir daugybė kitų reikalavimų, norint šią programą įgyvendinti. Akreditacijos proceso metu, specialistai, kurie turi patirties neformaliajame ugdyme, savanorystėje, įvertina organizaciją, ar vertą suteikti jai akreditaciją. Juos išpildyti, gali tapti dideliu iššūkiu, organizacijoms, kurios nėra apgalvojusios savanorystės, prasmės, toje organizacijoje. Na, o netinkamai, kuratorių lydimiems, savanoriams, įgyvendinti programos keliamas sąlygas, taip pat tampa iššūkiu: *“kartais tampa iššūkiu ir jaunuoliams įgyvendinti visus tuos reikalavimus, bet, tai tampa iššūkiu ir organizacijoms. Iššūkiu dėl to, kad jos kartais neįvertina, ypač tos, kurios neturi ilgalaikės savanorystės patirties, net nėra lydėjusios savanorio ir pirmą kartą lydi, pavyzdžiui, savanorius, aaa... sugalvoti prasmingas užduotis.”* (Respondento Nr. 5). Būtent todėl labai svarbu, tiksliai žinoti savanorystės organizacijoje poreikį ir prasmę, norint išvengti ir kitų, tolimesnių, iš to kylančių iššūkių, kaip pavyzdžiui, beprasmės veiklos savanoriams, davimas.

Į šį iššūkį, galima pažiūrėti, ir iš kitokios perspektyvos. Kai kurios organizacijos turi ilgametę patirtį, kuruojant savanorius ir juos įtraukia į bene visas organizacijos sritis. Pavyzdžiui, R1 minėjo, kad savanoriai yra integruojami į: vaikų ir jaunimo sritį, žmonių su proto negalia sritį ir tt. R1 pasakojo, kad kurį laiką buvo ieškoma būdų ir prasmės, norint įtraukti savanorius į šeimų tarnybos sritį. Šioje srityje dirbantys, socialiniai darbuotojai, teikia kompleksinę pagalbą šeimoms, taiko atvejo vadybą. Šie darbuotojai, jau kurį laiką, norėjo turėti savanorių, savo srityje. Na, o kai kurie asmenys, pareiškė norą savanoriauti šioje srityje. Tai privertė susimąstyti, kokia organizacijai gali būti nauda ir prasmė turėti savanorių šeimų tarnybos srityje? Kaip ir, kokia būtų iš to nauda, patiems savanoriams? Šeimų tarnybos srityje yra daug niuansų, tokių, kaip svarbus konfidencialumo užtikrinimas, svarbus glaudaus asmeninio santykio, su klientais, mezgimas, biurokratiniai niuansai, socialinių darbuotojų ėjimas į klientų (šeimų) namus, niuansas. Buvo sunku įsivaizduoti, kaip savanorius į šią veiklą įtraukti. Būdas ir prasmingumas atsirado iš poreikio. Vis daugiau šeimų ėmė prašyti pagalbos vaikams mokantis, atliekant namų darbus. Kilo poreikis padėti vaikams, turintiems mokymosi sunkumų, patyrintiems sunkumų socialiniame

gyvenime. Savanoriai, įsitraukdami į šią veiklą, gali skirti vaikui individualų dėmesį, kurti su juo ryšį ir ne tik padėti pamokų ruošoje, bet ir, sukūrus ryšį, su vaikais, juos palaikyti, padėti jiems spręsti, kitokias turimas problemas. Šiuo atveju, net atradus prasmę ir poreikį savanorystei šiame padalinyje, kyla iššūkis - darbuotojų patirties stygius, kuruojant savanorius: *“Tai va, kažkaip tai norėtusi pastiprinti ir “Šeimų tarnybą”, kaip tokį naują padalinį, pradedantį dirbi su savanoriais [...] jiems kažkokių gal daugiau suteikti įrankių ir kažkokių žinių teorinių, kažkaip palaikyti ir taip toliau.”* (R1). Taigi, pasak, “Žmogaus išteklių valdymo” teorijos, kurią sudarė Tamutienė ir Šimkus (2012), savanorių poreikio įsivertinimas yra vienas iš pirmų žingsnių, sėkmingo savanorystės kuravimo procese. Šį žingsnį praleidus, gali kilti daugybė iššūkių, nesklandumų. Tai pabrėžė ir šio tyrimo respondentai.

III. Etapas – rizikų valdymo įvertinimas

Antras žingsnis, pagal, “Žmogaus išteklių valdymo” teorija, kurią sudarė Tamutienė ir Šimkus (2012), yra rizikos įvertinimas. Įvertinimas, siekiant nustatyti, kokios turi būti savanorių kompetencijos, žinių bagažas, patirtis, kad jie būtų parenkami į kam tikras organizacijoje esančias pozicijas. Apie tai tyrime dalyvavę respondentai nekalba. Respondentai neįvardijo šio žingsnio svarbos, ar su juo susijusių iššūkių. Tai gali būti naudingas aspektas, bet tyrime tai neatsispindi.

IV. Etapas – verbavimas

Kitas etapas, pagal “Žmogaus išteklių valdymo” teoriją (Tamutienė ir Šimkus, 2012) yra savanorių verbavimas. Šiame etape svarbu rasti pakankamai savanorių, jau apgalvotoms pozicijoms užpildyti. Šiame žingsnyje svarbus kūrybiškumas, norint pritraukti savanorius. Taip pat reikia pasirūpinti, kad visiems savanoriams būtų rastos, atitinkamos pozicijos organizacijoje. Taip pat kalbama apie savanorių apdovanojimo aspektą. Tiek moralinę naudą, tiek, materialinę, pavyzdžiui, karjeros galimybes.

Vienas iš šių iššūkių yra viešinimas. Būtina išskirti viešinimo ir platesnio tinklo mezgimo prasmę ir būtinybę. Nuolat ieškoma būdų, kaip dar galima būtų pritraukti naujų savanorių. Tai gali pareikalauti kūrybiškumo, strategijos kūrimo, konkretaus darbo laiko šiam aspektui paskyrimo, susitikimų. Vienas iš viešinimo būdų yra siekis bendradarbiauti su vis daugiau institucijų, pristatyti kitiems specialistams savo organizaciją. R1 tai puikiai apibūdina: *“kur čia pakeisti, kokiais keliais mums čia tų savanorių dar čia susirasti, į kokias organizacijas dar kreiptis, į kokius “univerus”,*

dar, dar universitetus dar nueiti, į kokias mokyklas pasiskambinti, ar ten dar į kokius, į kokias renginius apsilankyti, kur galėtume save pristatyt.” (R1) iššūkis kyla ir tuomet, organizacija laikosi įsikibusi įprastos praktikos ir nenori išbandyti naujų viešinimo būdų. Kaip pasakojo R2: *“nėra, tos, gal, visapusiškos laisvės, kaip tu gali pritraukti. Nu, yra tam tikri rėmai. Tai gal tas, nes, na, aš pati turiu idėjų, kaip tai galėtų būt geriau, bet ar tai galima daryt?..”* (R2). Tai sukelia ir asmeninių iššūkių specialistui, organizacija galimai nesuteikia erdvės naujoms idėjoms, savirealizacijai. Na, o viešinamasis yra puikus būdas organizacijoms pritraukti naujų rėmėjų, lėšų, savanorių, partnerių...

Kitas iššūkis, tai nerimtas visuomenės požiūris į savanorystę. Dėl šios priežasties gali būti sunku pritraukti savanorių. Suaugę asmenys dažnai galvoja, kad savanorystė yra skirta tik jaunimui ir patys neužsiima šia veikla. Arba, kai kurie žmonės mano, kad savanorystė nėra rimta veikla, tai niekų darymas. Šiuos asmenis sunku įtikinti, kad savanorystė yra naudinga tiek patiems savanoriams, tiek organizacijai, tiek bendruomenei, visuomenei. Yra gajus mitas, kad savanorystė yra nuobodi. Dėl tokio požiūrio sunku įtraukti suaugusiuosius asmenis į šią veiklą: *“Nerimta visiškai. Na, toksai niekniekių padarymas. Atėjus, atėjus, ten kėdes pastumdysiu, šaldytuvą išvalysiu ir panašiai. Tai // (čepsi) tai jie sako, čia vaikų reikalas. Tegu vaikai čia ir padaro tuos dalykus.”* (R1). Na, o senyvo amžiaus asmenys, kurie turi daugiau laisvo laiko ir galėtų jį praleisti prasmingai – savanoriaudami, taip pat dažnai nemato savanorystės reikšmingumo. Senjorai į šią veiklą taip pat žiūri, kaip į vaikų užsiėmimą. Galimai tam įtakos turi kontekstas, kuriame šie asmenys užaugo. Kai jie buvo jauni savanorystės sritis nebuvo tokia išvystyta. Šiems žmonėms sunku suprasti, kad taip jie galėtų įprasminti savo laisvą laiką. Taip pat, gali būti, sunku suprasti, tai, kad sulaukus senyvo amžiaus dar vis galima mokytis (per patyrimą, neformaliojo ugdymo metodais) ir tobulėti: *“juos įtraukti yra labai sudėtinga, nes jie žiūri į savanorystę, kaip beprotiškai vaikišką reikalą ir beprasmybę tokią. Toksai, aš galvoju, susiformavęs iš senų laikų požiūris į tai. Arba, kad mokytis, tai irgi jaunimui reikia. [...] Tai, ne, ne nepažįsta, to mokymosi visą gyvenimą, koncepto / vyresni žmonės.”* (R1). Jauni asmenys taip pat yra linkę nuvertinti savanorystę. Kartais jaunuoliams atrodo, kad savanorystė, tai socialinių valandų rinkimas, kurias jiems reikia surinkti mokymosi įstaigai. Šiems savanoriams trūksta motyvacijos, jie ateina į veiklą, nes to iš jų yra reikalaujama. Tai formuoja toksišką požiūrį į savanorystę, kad tai bevertis laiko praleidimas, niekniekių darymas: *“iš vienos pusės gaunasi tokia kaip ir prievarta, ammm... // bet iš kitos pusės, jie per tą prievartą ir neperžiūri, nepasižiūri į tai, kad jiems nebūtinai ir reikia tuos niekniekius*

daryti. Tai /// ir jie ateina, na, jų ir padaryti, tiesiog, susirinkti tas tokias prievartines socialines valandas, ar ne?.. Ir ir per tas visas patirtis jie išmoksta, kad taip ir yra ir, kad tai normalu ir teisinga ir taip toliau.” (R1). Na, o R5 kaip didelį trūkumą įžvelgia, kad Lietuvoje nėra išplėtota šeimų savanorystės sritis. Šioje visuomenėje nėra įprasta, kad tėvai pratintų vaikus, nuo ankstyvo amžiaus, užsiimti savanoriška veikla, kartu su tėvais. Tėvai tokiu atveju ne tik rodytų pavyzdį vaikams ir mokytų, apie savanorystės naudą, bet ir prasmingai praleistų laiką kartu: “šėimos yra ir vyresni žmonės, nes, dažnai, iš vyresnių žmonių, tenka išgirsti, kad savanorystė nėra, nėra vyresniems žmonėms. Savanorystė yra jaunimui, kuris neturi, ką veikti. Nors jaunimas tikrai turi ką veikti ir čia yra toks ydingas, ydingas požiūris, nes jaunimui reikia pavyzdžių. Tai, kas tuos pavyzdžius gali rodyti, jeigu, ne vyresni žmonės.” (R5). Neigimas visuomenės narių, tiek jaunų, tiek suaugusiųjų, ten senjorų, požiūris į savanorišką veiklą, be abejonės, apsunkimą savanorių pritraukimą. Tai trukdo šios veiklos vystymuisi ir kuria stigma.

Savanorių pritraukimas yra iššūkis ir tada, kai savanorių skaičius yra nepastovus, kai kurie savanoriai yra neaktyvūs arba, padaro pertrauką savanorystėje. Tuomet, gali būti sunku suprasti kiek naujų savanorių organizacijai reikia, kokios pozicijos nėra užpildytos. R4 pasakojo apie tai, kad gali būti sunku suprasti, kiek organizacijoje yra aktyvių savanorių, kartais, jų yra daugiau nei reikia, tam tikrai užduočiai atlikti, kartais jų trūksta: “Gal kiti galvoja: “aha, nu, gal jau atsiliepė kažkas tai” ir, ir pa..., nu, aišku, kitą kartą palaukia savaitę ir po savaitės, kaip aš tada jau, pasipila. Arba, susipeša kiti savanoriai, aš eisiu, ten 3 iškart atsiranda, kad mes eisim visi į tą vietą.” (R4). Taip pat, kai kurie savanoriai, padaro pertrauką savanorystėje ir sunku nuspėti, kada jie nori grįžti į šią veiklą. Pertraukas savanoriai daro dėl įvairių priežasčių. Pavyzdžiui, kai savanoriai išeina į vaikų priežiūros atostogas. Kadangi R4 kuruoja savanorius, lankančius vienišus, senyvo amžiaus, amžiaus, pasakojo, kad pasitaiko atvejų, kad savanoris sukuria puikų ryšį su senoliu/e ir juos atlanko, net padarius pertrauką ir išėjus į motinystės atostogas: “Mūsų savanorės, kitą kart, jaunos išeina į dekretą. Jos ir su močiutėm bendrauja dekrete būdamos ir nueina jas ir aplanko, ir jos po dekreto grįžta atgal.” (R4). Šiuo atveju iššūkis yra ir tai, kad savanoriui padarius pertrauką, reikia nuspręsti, ar į jo vietą vertėtų priimti naują savanorį, ar palaukti, kol grįš jau turimas?.. Sukurtas ryšys tarp savanorio ir kliento yra be galo svarbus, todėl šioje vietoje gali būti dilema.

Net ir suradus reikiamą skaičių savanorių, užpildžius reikiamas pozicijas, kyla iššūkis pasirūpinti, tuo, kad savanoriai tose pozicijose būtų veiklūs ir atliktų savo pareigas. R2, kuruodamas savanorius, turi pasirūpinti, kad šie išdalintų maisto paketus, sunkumus patiriantiems, asmenims. Kasdiena reikia kontaktuoti su savanoriais ir pasirūpinti, kad 4 iš jų išvežiotų maisto paketus. Problema dažnai kyla, kai savanoriai per vėlai praneša, kad tą dieną negali to padaryti ir skubiai reikia rasti kitą asmenį. Šio Respondento teigimu, tai kelia daug streso, labai apsunkina sklandų darbo procesą. Tokiu atveju, tenka vėl iš naujo kontaktuoti su savanoriais: *“tai, realiai, turi, nežinau, kontaktuoti su jais. Aš rašau žinutes, skambinu tiesiogiai, nes kitaip... Čia gal irgi iššūkis, nes, nu, reikia dar rast būdą, kaip su jais susikalbėt, nes per “Facebook’q” jie nereaguoja, nebereaguoja.”* (R2). Tokius niuansus sunku sužiūrėti, jų išvengti. Šis Respondentas savanorių nepastovumą, informavimą per vėlai, kad negalės atlikti savo pareigų, įvardija, kaip vieną didžiausių iššūkių, atliekant savo pareigas organizacijoje.

Taip pat didelis iššūkis gali būti - rasti savanoriams tinkamą vietą organizacijoje. R1 papasakojo sėkmės istorija, kuri parodo, kaip svarbu rasti tinkamas pareigas, suteikti tinkamas galimybes ir užduotis savanoriams. Šis respondentas dirba socialiniame centre, kuriame kuruoja savanorius. Šioje, socialines paslaugas teikiančioje, organizacijoje yra galimybių savanorius nukreipti dirbi su skirtingomis tikslinėmis grupėmis. Jaunuolis, kuris atėjo savanoriauti į socialinį centrą, į savanorystę žiūrėjo nerimtai, norėjo susirinkti socialines valandas. Pasirinkęs, savanoriauti vaikų dienos centro grupėje, jis siūlėsi padėti tvarkytis, valyti, atlikti buitines užduotis, atsisakė organizuoti kokio nors pobūdžio veiklas vaikams, nenorėjo su jais turėti jokio tiesioginio kontakto. Savanoriui tokia veikla nebuvo įdomi, neteikė pasitenkinimo. Vieną dieną savanoris atėjo į organizaciją su dideliu įdėklu, skirtu popieriaus lapams ir koordinatorius ėmė jį kalbinti, klausti, ar lanko dailės mokyklą. Taip sužinojo, kad šis asmuo nori tapti architektu, lanko papildomas pamokas. Tuo metu dienos centre, buvo ruošiamasi atlikti remontą, todėl koordinatorius pasiūlė jaunuoliui, planuoti, kaip galėtų atrodyti dienos centro patalpos, praižyti brėžinius, sugalvoti įvairių erdvių vaikams. Tai savanorį sužavėjo, įkvėpė, jis ėmė suprasti, kad savanorystė gali būti galimybė tobulėti, save realizuoti ir teikti naudą ne tik savanoriui, bet ir organizacijai: *“Ir to vaiko akys nušvito [...] jis tikrai taip nuoširdžiai vaikas kūrė ir jis staiga aaa... atrado, kaip ir pats sakė, kad na, savanorystė gali būti ir kažkas tai tokio, ką aš darau naudingo, bet ir man patinka, kad nebūtinai tą šaldytuvą išvalyti.”* (R1). Taigi, norint, kad savanorystės

patirtis būtų naudinga savanoriams, organizacijai, bendruomenei, socialinio darbo klientams, reikia pasistengti paieškoti savanoriams tinkamos vietos organizacijoje.

Nauda, pasitenkinimas yra be galo svarbus aspektai, norit pritraukti, o vėliau, ir išlaikyt savanorius. Savanorius priimančių, organizacijų, darbuotojai turi iš anksto apsvarstyti, kokią naudą ne tik organizacija, ar bendruomenė gaus iš savanorio, bet ir kokią naudą gaus pats savanoris. Skirtingos savanorių grupės, naudą interpretuoja skirtingai. Kuruojant mažiau galimybių turinčio, jaunimo, savanorius, didelį iššūkį kelia tai, kad šie jaunuoliai, kartais pamiršta, dėl ko ateina savanoriauti. R3 pasakojo, kad savanoriaudami vaikų dienos centre, arba vasaros stovyklose jaunuoliai labai nori gerai praleisti laiką, vieni su kitais, ir tuomet pamiršta, kad pagrindinis tikslas yra vaikai, dėl kurių yra rengiami tie užsiėmimai. Na, bet kuruodamas šiuos mažiau galimybių turinčio jaunimo savanorius, jis puikiai supranta, kad tai yra jiems už savanorystę gaunama nauda – proga visiems kartu gerai praleisti laiką. Tačiau, ne visiems tai yra svarbiausia, kitiems, tarkim suaugusiems asmenims, tai gali būti įteikiami diplomai, kaip formalus, padėkos ženklas, ar įvertinimas. Dar kitiems, tai gali būti kelionė, savanorystės veiklos metu: *"kitą vertus, savanoriai turi gauti, kažką, kuo jie būtų patenkinti. Kad būtų tam tikri kompensaciniai mechanizmai. Nu, tai pavyzdžiui, paaugliam yra būvimas kartu, ar ne?.. Tą turi toleruoti, nes kitaip jie neateis. [...] Galbūt, kitiems yra net kažkokios, nežinau, padėkos, ane?.. Kažkoks nu vat // kažkokie dalykai / (čėpsi). Mes, tarkim, darom, pavyzdžiui, dar tokią stovyklą prie jūros, kur irgi reikia savanorių. Nu, tai vėl gi, tada juos skatinam važiuoti, su ta mintim, kad tu važiuoji, kaip savanoris, bet, tuo pačiu, gali 6 dienas būti nemokamai prie jūros."* (R3). Nauda, kurią gauna savanoriai iš savanoriškos patirties gali būti skirtinga, bet būtina visais atvejais, visoms savanorių grupėms.

Na, o R5 pasakojo, apie didelę naudą jauniems asmenims pabaigusiems jų savanorystės programą. Kadangi ši programa yra labai struktūruota, jiems nereikia kūrybiškai į tai pažiūrėti. Be visos įgytos patirties, kompetencijų tobulinimo, gerai praleisto laiko, savirealizacijos ir tt. savanoriai gauna apčiuopiamą naudą. Ši programa gali padėti jaunuoliams stojant į universitetus, ar kitas ugdymo įstaigas, ganant pridėtinį stojamąjį balą. Tiesa, tokių programų yra nedaug: *"išskirtinumas ir unikalumas yra tame, kad tai yra viena iš programų, kurios metu, yra pripažįstamas, neformalioju būdu įgytos, kompetencijos, neformaliajame švietime. Nes jaunuoliai gali gauti, pabaigę šią programą, gali gauti papildomo 0,25 balo. Tai išskirti...,*

programoje išskirtinė yra ne tik Lietuvoj, bet ir, apskritai, Europoj, nes tokių programų yra itin mažai.” (R5). Taigi, tobula savanorystė primena svarstyklės – yra ne tik duodama, bet ir gaunama. Geriausias variantas yra kai, duodama ir gaunama tolygiai. Tai turint omeny, kuratoriai turėtų įsivardinti jų organizacijos galimybes, savanoriams, suteikiant naudą.

V. Etapas – atranka

Pasak, Tamutienės ir Šimkaus (2012) teorijos atranka yra dar vienas žingsnis, kurio negalima praleisti. Siekiant, savo organizacijoje turėti savanorius, kurie atitiks keliamus reikalavimus, užimti tam tikras pozicijas, reikia išsiaiškinti, kokios yra galimų savanorių kompetencijos, asmeninės savybės, išsislavinimas, motyvacija... Visą tai, kas yra svarbu savanoriaujant toje organizacijoje.

Svarbu pabrėžti, pirmojo pokalbio svarbą. Tai yra labai svarbus žingsnis, kurį organizacijos kartais praleidžia. Šios dalies praleidimas yra didelė rizika, nes tuomet, nei savanoris, nei jį priimanti organizacija nežino, ko tikėtis. Dar prieš pasirašant dokumentus, būtina aptarti labai svarbius, abiem pusėm, dalykus. Reikia išsigrūninti lūkesčius, tiek savanoriui, tiek organizacijai, pasikalbėti apie organizacijos misiją, viziją, tikslinę grupę, atsakomybes: *“man atrodo, kad pats pirmas, labai svarbus, žingsnis, kurį, gal kartais, organizacijos praleidžia yra būtent tie pirmieji susitikimai, kada dar nėra nei jokios sutartys pasirašytos su savanoriais, nei nieko. Na, kada yra aptariamai lūkesčiai, kada yra tinkamai išklausomas jaunas žmogus, ko jis norima, nori, tinkamai pristatoma organizacijos, ane?.. misija, vizija, tikslinė grupė ir pasikeičiama matymais, kas bus daroma ir kokios bus atsakomybės.”* (R5). Taip galima išvengti daugybės nesusipratimų, sunkumų, problemų. Pavyzdžiui, savanoriai gali turėti susidarę tam tikrą išankstinę nuomonę apie organizaciją, apie tai, kokia veikla bus galima užsiimti savanorystės metu ir tai, ne visada atitinka realybę. Reiktų pabrėžti, kad tiek savanoris, tiek jį priimanti organizacija neturėtų bijoti atsisakyti vienas kito, jei nesutampa lūkesčiai, interesai, požiūriai, norai: *“dažnai, ta pirmoji vieta yra, tiesiog, ignoruojama, arba labai prabėgama, nes, nu, tiesiog, organizacijos irgi, kartais, bijo pasakyti, kad “ne, mes nenorim priimti savanorio”. Nors jos turi tokią teisę, taip?..”* (R5). Na, o tarptautiniam savanoriui šis žingsnis yra dar svarbesnis, nes jis turi atvykti į kitą šalį savanoriauti. Vietiniai, lietuviai, savanoriai gali laisvai išeiti iš organizacijos, pereiti į kitą, jei kas nors netinka ar nepatinka. Na, o iš užsienio savanoriauti atvykusiems, tai padaryti yra kur

kas sudėtingiau. Užsieniečiai dažniausiai dalyvauja savanorystės programose, kurios užtikrina gyvenamąją vietą, maistpinigius, sveikatos draudimą... Taip pat, tokio pobūdžio programos, turi nustatytą laiką, žinoma, galima išvykti ir anksčiau, bet ne visi savanoriai išdrįsta veiklą nutraukti, net jei jų patirtis yra itin bloga. Tokiais atvejais kyla iššūkis, kad savanoriai nebus patenkinti savo veikla, savirealizacija stygius... Organizacijos, tuo tarpu, irgi gali nusivilti gavusios nepakankamai kompetentingą savanorį, arba neatitinkanti jų keliamų lūkesčių. Šiuo atveju kyla iššūkių su, mažiau galimybių turinčio, jaunimo savanoryste. Kai kurios organizacijos nenori priimti šių savanorių dėl įvairių priežasčių, kurios apsunkina, savanorių atrankos perėjimą. Viena iš priežasčių dažnai būna tam tikrų kompetencijų trūkumas, kai tuo tarpu, su kitais savanoriais, susidurti su tokiais iššūkiais, yra mažiau tikėtina: *“dažnai jaunuoliai neturi pakankamai socialinių kompetencijų, kad galėtų dirbti su savo tikslinėmis grupėmis. Tai, pirmiausiai, jie yra ruošiami tam, arba, tarkim, nuturi kažkokių įgūdžių. Tie įgūdžiai yra, tiesiog, laikytis susitarimų ir ateiti laiku. / Aaa... ateiti neišgėrus, iš viso ateiti ir panašūs dalykai.”* (R5). Taip pat, jei mažiau galimybių turinčio jaunimo savanoriai turi ir kitokių niuansų. Kartais, jie atrankos, patenkant į organizaciją, gali nepereiti dėl savo turimos negalės. Patys darbuotojai gali būti ir geranoriškai nusiteikę, šių savanorių atžvelgiu. Gali nutikti ir taip, kai organizacijos patalpos nėra pritaikytos asmeniui, turinčiam judėjimo negalią: *“Ne visos organizacijos ir jų veiklos, arba, netgi, organizacijų fizinės vietos yra pritaikytos neįgaliesiems. Na, tarkim, šiuo atveju, turėkim omeny, judėjimo negalią, ane?..”* (R5). O, pavyzdžiui, žmonės, turinčių intelekto negalią, organizacijos dažnai ir atsisako priimti savanoriauti. Šiems savanoriams reikia skirti daug papildomo dėmesio, resursų, jiems gali trūkti tam tikrų gebėjimų, kompetencijų: *“su intelekto sutrikimu, turinčiais jaunuoliais, jiems nelabai yra, sakyčiau, kad nenorima priimti jų... / aaa... ir įtraukti, nes, vėl gi, yra reikalinga mmm... papildomas lydėjimas jiems, nėra specialisto”* (R5).

Taigi atranka, yra svarbus žingsnis, siekiant sklandžiai kuruoti savanorius. Galima pastebėti, kad visos trys, išskirtos savanorių grupės: vietiniai, lietuviai, savanoriai, užsieniečiais ir mažiau galimybių turintis jaunimas su šiame etape susiduria su skirtingais iššūkiais. Savanorius priimančios organizacijos, ne visada, supranta atrankos ir pirmojo pokalbio svarbą. Tai gali privesti prie lūkesčių savanorystei nepasiteisinimo, tiek lietuviams, tiek užsieniečiams savanoriams, bet šiuo atveju užsieniečiams savanorystės vietą palikti gali būti kur kas sudėtingiau, nei vieniniams savanoriams. Na, o mažiau galimybių turinčiam

jaunimui gali būti sudėtingiau pereiti atranką, nei prieš tai minėtoms savanorių grupėms. Žinoma, lūkesčių neatitikimo rizika, šiai savanorių grupei taip pat yra galima.

VI. Etapas – susipažinimas su organizacija

Kaip savo žmogiškųjų išteklių valdymo teorijoje (2012) teigia Tamutienė ir Šimkus, kitas svarbus etapas yra tinkamas savanorio supažindinimas su organizacija, kitaip tariant, įvedimas į ją. Būsimasis savanoris turėtų žinoti, tiek organizacijos tvarką, tiek būti supažindinamas su tiksline grupe. Šiame etape svarbu išvengti galimų iššūkių, stengiantis atsižvelgti ir į savanorio nuomonę, pasiūlymus.

Svarbu, pabrėžti, tinkamo įvedimo į organizaciją svarbą. Ne visos, socialines paslaugas teikiančios, organizacijos supranta, kaip, tai yra svarbu. Tai ypač sunku, organizacijos, neturinčioms daug patirties kuruojant savanorius. Būsimus savanorius svarbu su pažindinti ne tik su organizacija, bet ir su tikslinėmis grupėmis, su kuriomis savanoriai turės kontaktą. Šiuo atveju, gali praversti intensyvus savanorio palydėjimas, laiko jam skyrimas, mokymai, medžiaga apie tikslines grupes, metodus... Reikia savanoriams paaiškinti, kaip reaguoti į tam tikras situacijas, ko tikėtis. Be tinkamo įvedimo savanoriai gali ne tik jaustis sutrikę, pasimetę, jausti baimę, bet ir pridaryti žalos tikslinei grupei, nežinodami, kaip tinkamai elgtis tam tikrose situacijose. R5 pateikia puikų pavyzdį, kaip gali atrodyti sėkmingas savanorio supažindinimas su organizacija ir tiksline grupe: *“Pavyzdžiui, Vilniaus “Atgajos” mokykla, kur yra, grynai, dirbama su intelekto negalia, ane?.. Dažniausiai turinčiais, vaikais. Tai, iš tikrųjų, jie turi puikią palydėjimo sistemą, kaip jie įveda žmones, jaunos žmones, kad su jais visada yra kažkoks personalo asmuo, kai jie eina su tiksline grupe bendrauti. Ir tai yra būtina, siekiant, kad jaunuolis ne tik pats neišsigąstų ir pabėgtų, bet taip pat, kad ir jaunuolis nepadarytų, to nenorėdamas, kažkokios žalos tikslinei grupei.”* (R5). Taigi, socialines paslaugas teikiančių, organizacijų darbuotojams, sėkmingai įvykdžius šį etapą galima išvengti daugybės iššūkių, nesupratimų. Na, bet tinkamas savanorių supažindinimas su organizacija ir tiksline grupe gali pasirodyti, kaip nemenkas iššūkis.

Na, iš užsienio į Lietuvą atvykusiems savanoriams šis etapas yra kitoks ir organizacijų darbuotojams kyla daugybė iššūkių, stengiantis sėkmingai juos supažindinti su organizacija. R3 teigė, kad jautė baimę priimant užsieniečius savanorius, kol neturėjo patirties juos koordinuojant. Dėl baimės gali kilti iššūkis sėkmingai įgyvendinti šį etapą. Tai įrodo patirties

svarbą. Taip pat baimė gali būti susijusi ir su tuo, kaip iš užsienio atvykusius savanorius priims bendruomenė, tiksline grupė: *“šiaip, mes biški bijojom, nes atvažiuoja turkai, tokie, truputi, nu, vis tiek, tamsesni šiek tiek (čepsi). Tai yra provincija, mmm... jie ten gyveno pusę metų... Nu, ir buvo tikrai neramu, kuo čia viskas baigsis, nes, nu, vis tiek, žmonės labai įvairiai reaguoja”* (R3). Galima daryti prielaidą, kad šis iššūkis labiau būdingas provincijai. Miestuose, savanorius kuruojantys, asmenys, šio iššūkio nepaminėjo.

Taip pat iš užsienio atvykusiems asmenims reikia ne tik susipažinti su organizacija, tiksline grupe, bet ir su nauja valstybe, naujais namais, aplinka. Tai yra labai svarbus etapas ir didelis iššūkis savanorius kuruojantiems asmenims. Asmenys, į Lietuvą atvyksta, iš įvairių vietų, todėl tikėtina, kad juos ištiks kultūrinis šokas. Šiame etape labai svarbu suteikti savanoriui saugumo jausmą, skirti jam laiko paaiškinti, parodyti, kartais jau savaime suprantamus dalykus. Siekti, kad savanoris nepatirtų didelio diskomforto, baimės, panikos jausmo: *“Tai kažkaip tai, tas pirminis iššūkis, turbūt yra padėti pagalvę ir, nu, m, su ta tokį, sulaikyti, tokį tą beprotišką įkritimą į panikos zoną, ar ne?.. Palikti savanorį ne komforto zonoj, įritus ir sulaikyti jį nuo įkritimo į panikos zoną, kuri gali jį dismotyvuoti toliau tęsti veiklas.”* (R1). Reiktų pabrėžti ir kalbos barjero iššūkį. Gali būti sunku savanoriui susipažinti su nauja aplinka, organizacija, tiksline grupe, jei nemoka vietinės kalbos. Taip pat koordinatoriams, kitiems organizacijų darbuotojams, ar klientams, gali kilti sunkumu, negebant susikalbėti su atvykusi savanoriu: *“aišku, kad yra specifika, nes, nu, jeigu žmonės nemoka kalbos, pavyzdžiui. Aišku, su vaikais ten, tada, nu, tą kalbą gali rasti, jeigu turi, nu, tokių komunikacinių gebėjimų, bet nebūtinai, nebūtinai, visi, iš karto, turi.”* (R2). Taigi, iš užsienio atvykę savanoriai, šį etapą patyria kitaip, nei vietiniai, lietuviai savanoriai. Atvykėliams tenka susipažinti ne tik su organizacija, bet ir nauja gyvenamąja vieta. Tai sukelia daug iššūkių, tiek savanoriams, tiek juos kuruojantiems asmenims.

VII. Etapas – mokymai ir parama

Kitas svarbus etapas, pagal Tamutienės ir Šimkus *“Žmogaus išteklių valdymo teoriją”* (2012) yra savanorių mokymai, bei paramos jiems suteikimas. Siekiant, sklandaus savanorių įsiliejimo į organizaciją, labai svarbu suteikti savanoriams reikiamų žinių, tobulinti jų kompetencijas. Taip pasirūpinti, kad savanoriai turėtų reikiamų resursų, dirbant su tiksline grupe,

atliekant reikiamas pareigas... Taip pat savanorius kuruojantys asmenys turėtų padengti mokymų išlaidas, jei yra tokia galimybė, suteikti kišenpinigių.

Mokymų yra svarbūs, tiek savanoriams, tiek darbuotojams. Mokymus galima įvardinti, kaip vieną iš geriausių būdų susidoroti su kylančiais iššūkiais, koordinuojant savanorius. R4 tyrimo metu atskleidė, kad toje organizacijoje, kurioje savanorius kuruoja šis asmuo, nei vienas savanoris nepradedą savanoriškos veiklos, nepraėjęs mokymų. Pasak, šio Respondento, tai būtina ir neišvengiama: *“žinoma, mes nei vieno savanorio neišleidžiam be mokymų. Yra dviejų dalių mokymai, yra mokytojai, kurie praveda nuotoliniu būdu. Nei vienas savanoris neišeina pas senolį, nepraėjęs mokymų.”* (R4). Taip pat mokymai yra būtini, tiek savanoriams, tiek juos kuruojantiems darbuotojams. R1, socialines paslaugas, teikiančioje, organizacijoje dirba savanoriu kuratoriumi. Jis teigė, kad pasirūpinti mokymais yra viena, iš pareigų, kurios priklauso atliekant šį darbą. Mokymus organizuoja arba pats Respondentas, arba atranda, reikiamus mokymus, kuriuos organizuoja kiti specialistai ir ten nukreipia savo kolegas. Tai yra būtina, norint nesustoti tobulėti ir gerinant savanoriškos veiklos kuravimo kokybę: *“kad jie tobulėtų ir, kad jie tą kokybę, nu, visada kažkaip tai keltųsi ir, kad patys darbuotojai irgi žinotų, kaip elgtis, kaip reaguoti, koks čia jų uždavinys yra dirbant su tuo savanoriu ir panašiai.”* (R1). R1 taip pat pasakojo, kad mokymai organizacijos darbuotojams yra ir išoriniai ir vidiniai. Šie mokymai vyksta 1 arba 2 kartus per metus. Vidiniai mokymai būna vedami šio respondento arba kitų organizacijoje esančių specialistų: *“Tiek ir naujai prisijungusiems komandų nariams, tai jie būna organizuojami vidiniai mokymai ir vidiniai kažkokie pasidalinimai patirčių tarp darbuotojų, kurie jau daugiau patyrę, kurie mažiau.”* (R1). Na, o išoriniai mokymai darbuotojams yra organizuojami kitų organizacijų specialistų: *“lygiai taip pat, kuriuos organizuoja tiek “Jaunimo reikalų departamentas”, tiek kažkokios tai iš šalies organizacijos”* (R1). Apie mokymų svarbą organizacijų darbuotojams kalbėjo ir R5. vienas iš iššūkių, kuriuos įžvelgia šis respondentas, yra tai, kad ne visi su savanoriais dirbantys asmenys turi pakankamai žinių, kaip tinkamai turi būti kuruojami savanoriai. Tai gali sukelti daug sunkumų, patiems darbuotojams, savanoriams ir jų klientams: *“Tai, kaip čia pasakius gražiau, kad nieko neįžeidus, aaa... kartais, organizacijos nelabai supranta, kurios neturi patirties su savanoriais, nelabai supranta svarbos, kai kurių esminių savanorystės dalykų.”* (R5). Būtent todėl mokymai yra būtina šios programos dalis. Tai yra įtraukta į programos reikalavimus. Organizacijos, kurios gauna akreditaciją, priimti savanorius ir gauna už juos finansavimą, turi siųsti savo darbuotojus į mokymus. Taip siekiama užtikrinti darbo su savanoriais kokybę:

“suteikiam stiprų metodinį palaikymą, tai yra organizuojam mokymus, pavyzdžiui, priimančios organizacijoms yra mokymų ciklas organizuojamas, nuotolinis, turėsime konferenciją priimančioms organizacijoms, esam sukūrę tokią informacijos bazę, į kurią dedam skaidres, į kurią dedam leidinius ir panašius dalykus.” (R5). Taigi, respondentai pabrėžia, kad mokymai yra ne tik reikalingi, bet ir privalomi, norint kokybiškai vykdyti veiklas.

Neapsekina ir be mokymų savanoriams. Vietiniams – lietuviams savanoriams, mažiau galimybių turinčio jaunimo, savanoriams ir iš užsienio atvykusiems savanoriams gali būti skirti skirtingi mokymai, rengiami, pagal skirtingas programas. Vietiniams, lietuviams savanoriams mokymai yra organizuojami kelis kartus per metus. Jų metu asmenys yra supažindinami su neformaliojo ugdymo principais, savanorystės procesu, jie gali būti orientuoti į tikslinės grupės pažinimą: *“lygiai taip pat keletą kartų per metus organizuojame mokymus lietuviams savanoriams, kuriuose supažystam, supažystam, supažindinam juos su ammm... su tuo, kas ta savanorystė yra, kaip ji yra įgyvendinama, kas jiems iš to, kaip jie mokosi, kas tas neformalus ugdymas, ir kuo čia susiję su tuo savanoryste ir panašiai.”* (R1). Na, o iš užsienio į Lietuvą atvažiuavę savanoriai, dažnai atvyksta, dalyvaudami “Europos solidarumo korpuso” programoje. Pagal šią programą jie turi nustatytą mokymų ciklą. Šiuos mokymus garantuoja pati programa, todėl juos priimančioms organizacijoms tuo rūpintis nereikia. Jei jaunuoliai atvyksta trumpesnei savanorystei (iki 6 mėnesių), dalyvauja vienuose mokymuose, jei ilgesnei (nuo 6 mėnesių iki 12 mėnesių), dalyvauja 2 kartus. Šių mokymų metu jaunuoliai ne tik mokosi apie savanorystės ir neformaliojo ugdymo procesus, bet ir mokosi apie valstybę, į kurią atvyko savanoriauti, susitinka su kitais, tuo metu, toje šalyje esančiais, šioje programoje dalyvaujančiais žmonėmis. Šie mokymai virsta į išvyką, kuri tęsiasi kelias dienas: *“užsieniečiams savanoriams tokius mokymus organizuoja programos vykdytojai “Europos solidarumo korpuso”. Tai yra nacionalinė agentūra, “Jaunimo reikalų departamentas”.* (R1). Mokymai yra be galo svarbūs, ne tik savanoriams, bet ir darbuotojams, respondentų manymu, tai yra puikus būdas netikėtiems iššūkiams išvengti ir kokybiškai vykdyti savanorių koordinavimo, bei savanorystės veiklas.

Taip pat labai svarbu fokusuotis ne tik į mokymus, bet ir į bendrus pasibuvimus kartu, renginius. R2 pasakojo, kad mokymai, toje organizacijoje, kurioje, šis asmuo dirba, buvo skirti ne tik žinioms įgyti, bet ir gerinti kolegų tarpusavio ryšį. Dirbant, socialines paslaugas teikiančioje, organizacijoje, labai svarbu turėti puikų ryšį, tiek su kolegomis, tiek su savanoriais, tiek su

klientais. Teikiant pagalbą ryšys ir pasitikėjimas vieni kitais, yra ypač svarbūs faktoriai, siekiant kokybiškai atlikti savo darbą. Būtent todėl tokio tipo užsiėmimai darbuotojams yra labai svarbūs: *“Ten buvo, žodžiu, ten grupiniai užsiėmimai ir taip toliau, bet, nu, gal net nebuvo, labai, apie tai, apie savanoriavimą, kaip mum koordinuoti, tiesiog, toks, kaip bendrystės ryšį, kad užmegzti.”* (R2). Na, o po Covid - 19 pandemijos, bendrų užsiėmimų savanoriams ir darbuotojams labai trūksta. Jų prieš pandemiją, galimai, buvo organizuojama daugiau. R4 teigė, kad šiuo metu, organizacijoje esantys asmenys yra susvetimėję, taip kyla iššūkių savanorių motyvacijai palaikyti, užtikrinti jų sklandų kuravimą. Tai šis Respondentas įvardija, kaip didelį iššūkį ir trūkumą: *“trūksta to bendrystės jausmo. Aš, kurį jau, pasiilgstu to suger..., susiburti kartu, kokiam būrelyje pasišnekėt, išgerti arbatos, kavos, pasičiauškėti. / Nes to labai, labai trūksta, dabar per tą, per tą pandemiją. Ankščiau viskas buvo tvarkoj.”* (R4). Taigi svarbūs yra ne tik mokymai žinioms įgyti ir kompetencijoms tobulinti, bet ir darbuotojų, savanorių susibūrimai, renginiai, bendruomeniškumui stiprinti ir ryšiui tarpusavyje gilinti.

Reikia paminėti ir paramos savanoriams svarbą. Tiesa, apie vietiniams – lietuviams savanoriams teikiama paramą nėra užsimenama. Na, bet iš užsienio atvykusiems asmenims parama įeina į programą. Tai yra dalis “Europos solidarumo korpuso” reikalavimų. Tai kelia iššūkių, už visą tai atsakingam asmeniui. Kadangi, pagal šią programą atvykusiems jaunuoliams yra suteikiama ir apmokama: būstas, sveikatos draudimas, kelionės išlaidos, viešojo transporto išlaidos, maistpinigiai/kišenpinigiai. Kuruojant užsieniečius savanorius ir suteikiant jiems visą šią paramą kyla daug iššūkių. Visų pirma reikia rasti būstą, pasirūpinti, kad savanoriai gautų viską, kas jiems priklauso: *“jie atvažiuoja pas mus į Lietuvą savanoriauti, į Vilnių, tai reiškia, kad mūsų darbas yra surasti jiems ir kur gyventi ir suteikti eee... maistpinigius, ir suteikti kišenpinigius, ir pasirūpinti jų ten įvairiais kitais poreikiais ir taip toliau.”* (R1). Covid – 19 pandemijos metu iškilo iššūkis, kai savanoriams atvykus, reikėjo jiems suteikti tinkamas sąlygas izoliacijai: *“Arba, kur juos izoliuoti, kai jiems ten Korona atsitinka, arba, kai reikia izoliuotis, ar ne?..”* (R1). Savanoriams suteiktą butą reikia prižiūrėti, nes, dažniausiai, jis būna nuomojamas. Tuomet kyla iššūkis, kaip per daug nesikišant į savanorių asmeninę erdvę, pasirūpinti, kad buto būklė nenukentėtų, palaikyti tam tikrą tvarką: *“Tai tas iššūkis irgi yra toksai eee... nuolat stebėti, bet ir nesibrauti pernelyg smarkiai į pačių savanorių asmeninį gyvenimą, bet ir nuolat stebėti butų būklę, ar ne?.. (Šypsosi) kad viskas negriūtų, ne, ne, ne nesukristų, kad viešoji tvarka palaikyta (nusijuokia) ir taip toliau, ir taip toliau.”* (R1). Taigi, siekiant užtikrinti, kad iš užsienio atvykę

savaniai gautų jiems priklausantią paramą gali kilti įvairių sunkumų, netikėtumų. Tuo tarpu, kuriojant lietuvius savanorius, mažiau galimybių turinčio jaunimo, savanorius, pasak, tyrime dalyvavusių Respondentų, su tokiais iššūkiiais susidurti netenka, nes apie skiriamą paramą šiems savanoriams nebuvo užsimenama.

VIII. Etapas – darbinės veiklos valdymas ir stebėjimas

Kaip teigia Tamutienė ir Šimkus (2012), „Žmogaus išteklių valdymo“ teorijoje, kitas svarbus žingsnis savanorių koordinavime, tai užtikrinti veiklos stebėjimą. Šiame žingsnyje svarbu, nepamiršti suteikti savanoriams grįžtamąjį ryšį ir padėti spręsti kylančias problemas.

Itin svarbu, kad kuratoriai duotų savanoriams prasmingas veiklas, jų neišnaudotų, pasitikėtų, kad jie gali atlikti rimtus darbus, planuotų jų veiklas ir investuotų savo laiką, į savanorius. Organizacijoms, kurios neturi daug patirties, kuriojant savanorius, gali būti labai sunku pasitikėti, kad šie asmenys turi pakankamai kompetencijų, gebėjimų, atlikti svarbias užduotis. Socialines paslaugas teikiančių, organizacijų, kuratoriai, dažnai nepasitiki savanoriais ir nepatiki, jiems svarbių užduočių. Taip stabdydami juos nuo tobulėjimo, savirealizacijos ir pilnavertiško integravimosi į organizacijos darbuotojų kolektyvą: *“yra vengiama duoti kažkokias užduotis, arba integruoti į kolektyvą, galbūt galvojant, kad jaunuolis, jaunas žmogus negalės įgyvendinti kažko, ar ne?.. Ar tai bus per sudėtinga, kas, iš esmės, nu, vis tiek, organizacija turi įvesti jauną žmogų, organizuoti jam mokymus, ir panašiai, bet, tikrai pasitikėjimo organizacijose, dar trūksta savanoriais ir ne visada yra norima juos įtraukti.”* (R5). Taip pat savanoriai gali būti išnaudojami. Šis R5 dirba organizacijoje, kuri suteikia kitoms organizacijoms akreditacijas ir finansavimą, priimant savanorius. Suteikiant akreditaciją organizacijai, yra siekiama užtikrinti, kad savanoriška veikla būtų planuojama, taip, kad ji būtų prasminga, ugdanti ir užkirstų savanorių išnaudojimą: *“mes turim tą stigmą, kad, kartais, jaunas žmogus yra išnaudojamas savanorystėje, mmm... kad kažkokios nemokamos darbo rankos. Tai nors mes nuolatos kartojam apie tai, [...] kokybės standartai programos [...] yra apibrėžti, pas mus ir teisės aktais, nes, vis tiek, na, valstybės biudžetas yra skiriamas, programos finansavimui.”* (R5). Prasmingų veiklų planavimas yra būtinas, siekiant įprasminti savanorystę. Tuomet, asmuo turės galimybę augti, tobulėti, tai suteiks naudos tiek savanoriui, tiek organizacijai, tirk bendruomenei, kurioje ši veikla yra įgyvendinama. Norint, kad savanorystė būtų prasminga ir naudinga, kuratoriams taip pat reikia investuoti savo laiką, į savanorius, darbą su jais. Tai atveša organizacijoms daugiau naudotos, savanorystės eigoje.

Taip galima užtikrinti tinkamą veiklų planavimą, jų prasmingumą, savanorio įsiliejimą į kolektyvą, gerą savijautą organizacijoje. Tai ypač svarbu savanorystės pradžioje, kad savanoriai sėkmingai pradėtų savo veiklą. Savanoriui, iš koordinatoriaus. Veiklos pradžioje, reikia daug padaršinių, paaiškinimų, palaikymo: *“jam reikia, jį ir įvesti, ir skirti jam laiko, ir, kad tos suvokimo, kad pradžioj, tu turėsi (čėpsi) duoti savanoriui pabildamo laiko, investuoti į jį savo laiką, kad tau vėliau atsipirkty tai, eee... kad jaunuolis jaustųsi organizacijoje tiek fiziškai, tiek emociškai saugus.”* (R5). Taigi, yra svarbu, ne tik stebėti savanorišką veiklą, padėti savanoriams susidoroti su kilusiais sunkumais, bet ir tinkamai kuruoti savanorius, juos lydėti, per šia patirti, o tai gali būti didelis iššūkis koordinatoriams, ypač, jei trūksta patirties šioje srityje.

Gan dažnas iššūkis, kuris kyla šiame etape yra savanorių ir kuratorių motyvacijos palaikymas. Tai svarbu visoms, tyrinamoms savanorių grupėms. Savanoriai išgyvena įvairias savanorystės fazes. Kinkant savanorystės fazėms, keičiasi ir motyvacijos lygmuo. Iš pradžių jis būna aukščiausias, tuomet galima tikėti krizės, kuomet motyvacija sumažėja, nes savanoriška veikla tampa rutina, vėliau motyvacija yra kintanti, gali padidėti ir sumažėti. Kuratoriams būtinai tai stebėti ir stengtis didinti savanorių motyvacija, kad jie labiau mėgautųsi savo atliekama veikla ir asmenys, bei organizacija iš to gautų daugiau naudos. Tai ypač pasireiškia ilgalaikėje savanorystėje: *“savanoriai visi, tiek nacionaliniai, tiek tarptautiniai [...] išgyvena tam tikras fazes. Nuo, ten, adaptacinio laikotarpio, kada baimių visokių, iki pakilimų motyvacijos, smukimo motyvacijos ir taip toliau. [...] jeigu, tai yra ilgalaikė savanorystė, tai joje yra laibai daug duobių ir smegduobių, kalbant apie, būtent motyvaciją.”* (R5). reikia paminėti ir rutinos keliamus iššūkius. Atsiradus rutinai, ne tik krinta motyvacijos lygis, bet ir gali kilti pyktis, nusivylimas savanoriška veikla. Tai yra viena didžiausių krizių savanorystėje. Dažnai ši krizė gali pasireikšti per pyktį, nes savanoriams ima atrodyti, kad trūksta prasmingumo tame, ką daro, ypač, jei nesimato greitų savo veiklos rezultatų: *“krizė, ammm... kuri [...] išreiškiama per pyktį. /// Tai būna ji, dažnai, susijusi su veiklomis, savanoris, į kurias savanoris yra įsitraukęs.[...] keletą mėnesių eina, veikia, daro dalykus, būna žiauriai šaunus, labai energingas [...] bet visada ateina toksai momentas savanoriui, įgrysta rutina, įgrysta daryti tuos pačius darbus. Arba, jis išmoksta daryti kažką labai gerai ir staiga supranta, kad [...] jau bloga nuo viso to ir tai labai neretai iš... išreiškia, per tokį pyktį, kad jūs man nesukuriat veiklų, čia visos veiklos yra nuobodžios, kad aš čia bereikalingai leidžiu laiką, kad aš čia nieko naujo ne... ne... nepatyrėiu”* (R1). Taigi, rutina ir motyvacijos kaita yra tai, ką koordinatoriams reikia nuolat stebėti, tai yra neišvengiama savanorystėje. Reikia būti

tam pasiruošus ir galvoti apie būdus, kaip suteikti savanoriams naujumo jų veiklose, ką vertą keisti ir tobulinti, kaip suteikti daugiau galimybių, mokytis, augti, bet taip pat vykdyti tas veiklas, kurioms savanoris yra reikalingas.

Taip pat, kitas kylantis iššūkis, savanoriškos veiklos stebėjimo etape yra, klientų, tikslinės grupės, su kuria yra dirbama, gedulas ir netektis. Apie tai pasakojo R4. Organizacija, kurioje dirba šis asmuo, rūpinasi senyvo amžiaus asmenų gerove. Savanoriai lanko senjorus, su jais sukuria glaudų ryšį ir pasitaiko tokių atvejų, kad savanoriams tenka dorotis su sielvartu, po senjorų mirties ir net organizuoti jiems laidotuves. Tai sukelia savanoriams emocinio streso, koordinates tenka padėti su tuo susidoroti: *“Sakau, būna taip, kad vaikšto savanoris pas močiutę ir močiutė numiršta. Irgi labai išgyvena. Kad tą netektį, tai va. Tai tenka būti ir psichologu.”* (R4). Pasak šio Respondento, yra buvę tokių atvejų, kad senjorai neturi artimųjų, arba jų artimieji neišreiškia noro rūpintis senjorais. Savanoriams, tokiais atvejais, yra tekę patiems organizuoti laidotuves: *“Tai va, būna ir tokių atvejų /. Būna močiučių, kurias palaidojam, ta prasme laidotuves savanoriai organizuoja, nes nėra kam palaidoti”* (R4). Savanorių kuratoriams, šiuo atveju, iškyla daug sunkumų, reikia suteikti savanoriams emocinę paramą, suteikti žinių apie gedulą, sielvartą. Taip pat kyla klausimas, ar savanoriams galima suteikti naują klientą - senjorą, ar verta padaryti pertrauką nuo savanorystės, ar tenka atsivaikinti su savanoriu?

Savanorių perdegimas, tai su kuo tenka susidurti kuratoriams, kurie siekia padėti savanoriams susidoroti su jų problemomis. Tai galima išskirti, kaip didelį iššūkį kuruojant lietuvius savanorius. Reikia išmokti, tinkamai brėžti ribas. Savanoriai gali nesuprasti, pervargsta, daro daugiau, nei jiems priklauso, vis mažiau laiko pasilieka laisvalaikiui, asmeniniam gyvenimui... Kartais tenka savanorius stabdyti, mokyti juos tinkamai nubrėžti ribą, kada jau laikas atsitraukti nuo savanorystės: *“kažkaip, nu, (čepsi) nubrėžti ir tokias ribas. Kartais žmonės įsitraukia tiek daug, kad, kad, kartais, būna gaila tada ir jų laiko, ir, ir nesinori jų taip pervarginti, / kad nu, nu, neišsektų, ir, ir turėtų laiko ir sau, ir savo šeimoms ir savo darbam, ir savo reikalams.”* (R3). Taip pat savanoriai, kartais, jaučia kaltę, nes jiems atrodo, kad per mažai skiria per mažai laiko šiai veiklai. Savanorius šiuo atveju reikia stabdyti, norint juos apsaugoti nuo perdegimo: *“pergyvena [...] negali skirti tiek daug laiko, kiek isai nori skirti, irgi. Tai tada jau ramini, kad “pabaik”, tai, tai “nelipk per save, nes perdegsi ir paskui visai bus blogai”.* Nes, nu, tas yra blogiausia, kai savanoris perdega jau. Tai va, nu, tai tada jau išgirsta, kad “nelipk per

save”, *tada man sako “šitų žodžių, jūsu, reikėjo”*. (R4). Perdegimas gali tapti rimtu iššūkiu, tuomet asmuo jaučiasi išsekęs, mažėja motyvacija, susidomėjimas vykdoma veikla. Dėl šių priežasčių svarbu savanorius stebėti, jei reikia, padėti išmokti tinkamai nubrėžti ribą, kada sustoti, kad nepervergtų.

Kitas aspektas, kurį reikia paminėti šiame etape, yra kylantys nesutarimai. Tai gali sukelti sunkumų duodant grįžtamąjį ryšį, ar koordinuojant kasdieninę savanorišką veiklą. Nesutarimai gali kilti tarp savanorių, tarp organizacijos darbuotojų ir savanorių. Tai yra natūralu, dirbant su žmonėmis, konfliktai yra neišvengiami. Pasitaiko konfliktų tarp savanorių ir klientų, dėl kurių jie atlieka savo veiklą. Tai gali labai didelis iššūkis, nes, tokiu atveju, savanoris gali norėti nutraukti savanorišką veiklą, nustoti dirbti su tuo ar tais asmenimis. Tai taip pat apsunkina sklandų, organizacijos, socialinių paslaugų teikimą. Tai dar sudėtingiau, jei savanoris yra paskirtas, veiklai su tam tikru asmeniu, ir tarp jų kyla konfliktai. R4 pasakojo, kad, kai savanoriai lanko senjorus, su jais užmezga ryšį, bendrauja, jiems padeda. Konfliktas šioje situacijoje gali būti itin didelis sunkumas, jei asmenys nesugeba jo išspręsti. Ypač, jei savanoriai nėra sukūrę su klientu stipraus ryšio: *“nueina pas močiutę vieną, antrą kartą ir viskas ir pasiduoda ir daugiau nebeina jau. Būna, kad su močiute susipeša, nes abiejų skirtingi būna požiūriai, į tą patį dalyką.”* (R4). Apie tai pasakojo ir R2. Šis respondentas teigė, kad konfliktai ir nesutarimai yra “žmogiška”: *“Tai, nu, gal kas būna, bet, nu, tiesiog, nuo žmogaus priklauso, gal taip kažkam ne nuotakoje, gal ten kažką, žinai, pasakyt, parodyt, bet čia toks, tiesiog, žmogiškas dalykas (nusijuokia).”* (R2). Nesutarimai yra tai, ko dažniausiai negalima išvengti. R2 kalbėdamas apie tai, teigė, kad net ne visada verta kreipti į tai dėmesį, į kylančius konfliktus, kartais net nereaguoja į savanorių nuomonę, pasiūlymus: *“yra buvę, gal nesusikalbėjimų, tikriausiai, bet, nu, arba, tiesiog, savanoriai bando savo kažkokią tiesą įrodyt, kad, kaip jiems geriau, bet... Aišku, tu, kaip socialinis darbuotojas, išklausai juos, nu, ir ką?.. Vis tiek, tu atsižvelgi, ką jie sako, bet, nu, darai, kaip ištiktųjų reikia (šypsosi).”* (R2). Toks koordinatoriaus požiūris gali trukdyti organizacijai tobulėti, atsinaujinti. Taip pat savanoriai, galimai, pasijaučia nepilnaverčiais organizacijos darbuotojų komandos nariais, neišgirsti, nuvertinami. Į tai galima pažiūrėti ir kitokios perspektyvos. Savanorystė yra labai naudinga, socialines paslaugas teikiančioms, organizacijoms, būtent dėl to, kad gali įnešti daug naujovių: *“kartais būna: dirbi, dirbi, užsisuki, užsiveli į savo dalykus, į savo kažkokių problemas, matai [...] tuos pačius žmones, tas pačias grupes. [...] O tas savanorio atėjimas /// į jį veiklas, dažnai, ///dažnai, suteikia tokio šviežio oro gūσιο, ko mes jau nebematom, kam mes jau*

nebeturim jėgų, arba kas nors jau mums tapo rutina ir mes jau kūrybiškai nebegalim išvelgti potencialo kažką pakeisti. Tai savanoris atėjęs paima ir sako: o tai kodėl mes nebedarom taip? Na, sukuria tų jėgų.” (R1). Požiūris į naudas, savanorių siūlomas, idėjas, išsiskiria tarp šių dviejų respondentų. Siekiant organizacijos ir darbuotojų augimo, tobulėjimo, reiktų atsižvelgti į savanorių mintis. Šios idėjos ne visada turi būti įgyvendinamos, bet kai kurios jų, gali pagerinti veiklų kokybę. Taip pat taip savanoriai, galimai, jausis svarbūs, pilnaverčiai komandos nariai.

Atrankos etape buvo kalbama apie savanorių kompetencijų ir jų gebėjimų įsigilinimą. Na, o šiame - veiklos stebėjimo etape, kuruojant savanorius, svarbu nepamiršti išnaudoti jų gebėjimų ir talentų. Dar vienas svarbus žingsnis, kuriame gali kilti iššūkių – tinkamas užduočių paskirstymas ir stipriųjų savanorių savybių išnaudojimas. Visi savanoriai turi tam tikrus talentus, gabumus, kuriuos yra būtina išnaudoti. Reikia stengtis duoti, kuo konkretesnes užduotis, individualiai atsižvelgiant į, tai, kuo savanoris gali būti naudingas organizacijai ir bendruomenei: *“Pavyzdžiui, jei žmogus moka virti maistą ir tai jam, tai yra paprasta labai. Tai tada mes, nu, siūlom virti maistą [...] Tarkim, žmogus, kuris, šiaip, yra profesionali dailininkė, tarkim. [...] Tai mes tada kviečiam, tai žinodami, praveisti kažkokį būrelį piešimo, išnaudojant savo, savo tuos, nu, gebėjimus ir tam tikras kompetencijas. [...] Turim, tarkim, priekabą ir reikia vežti daiktų, visokiausių, vėl gi tada prašai, kad jis atvažiuotų su ta priekaba ir tada jau, nu padarytų, tai ką, kas jam paprasčiau, paprasčiau yra.”* (R3). Nepamirštant, išnaudoti savanorių stiprybių, bus sklandžiau vykdoma savanoriška veikla, savanoriai galės save realizuoti, tobulėti, atsiskleisti. Tai taip pat gali atnešti daug naudos klientams, tikslinei grupei, su kuria yra dirbama, organizacijai, teikiančiai socialines paslaugas ir bendruomenei.

Suteikti grįžtamąjį ryšį savanoriams taip pat yra svarbu, bet tai gali būti sudėtinga. Svarbu pabrėžti, ryšio su savanoriais kūrimo būtinybę, tai gali būti ir iššūkis. Norint sukurti saugią erdvę refleksijoms, ryšys tarp savanorio ir kuratoriaus yra itin svarbus. R2 yra atsakingas už maisto paketų dalinimą, sunkumus patiriančioms, šeimoms ir asmenims, koordinuoja lietuvius savanorius, kurie tuos maisto paketus išdalina. Atliekant tokio pobūdžio koordinavimą, užmegzti ryšį su savanoriais, gali būti didelis iššūkis. Savanorystės procese nėra daug tarpusavio kontakto, praleidžiamo laiko kartu. Na, o ryšys tarp savanorio ir kuratoriaus yra be galo svarbus, tiek motyvacijai palaikyti, tiek suteikiant grįžtamąjį ryšį: *“Bandai tą užmegzti kažkokį ryšį, tai, nu, kažkaip jie dar ir, nu, motyvuoja, kad, nu, ta prasme, kad ne tik atlikt tą pareigą, bet ir kažkiek tą*

bendrystės ryšį, nežinau, užmegzti, net, nu / nu tarkim, yra sudėtos dėžės maisto, jie, nu kaip ir, iš principo, jie, tiesiog, pasiima jas ir viskas, išvažiuoja.” (R2). Taip pat galima teigti, kad savanorystė yra grysta tarpusavio santykiais. Tvirti santykiai yra svarbūs, ne tik tarp kuratorių ir savanorių, bet ir geri savanorių tarpusavio santykiai yra itin reikšmingi, bei su tiksline grupe, su kuria yra kontaktuojama. Jei savanoriai geba turėti puikius santykius su organizacijoje esančiais asmenimis, galima išvengti daug kylančių iššūkių ir problemų: *“iššūkių labai daug padeda išspręsti, kada kuratoriai, mentoriai, tutoriai geba kurti pasitikėjimu grįstą santykį, nes, apskritai, savanorystė yra apie santykį, ane?.. Apie tarpusavio santykį, tarp savanorio, organizacijos ir kitų savanorių.”* (R5). Taip pat yra pabrėžiama ir aktyvaus klusimosi svarba. Koordinatorių pareiga yra ne tik klausyti, bet ir girdėti, ką kalbą savanoriai, atsižvelgti į jų rūpesčius, pasiūlymus, pasiekimus: *“Tas pats aktyvus klausimasis, kada mes, ne tik sėdim ir žiūrim į jauną žmogų, kai jis pasakoja, kai jis dirba, kai mes dirbam su juo, bet tikrai girdim, ką jis nori pasakyti, atliepiam ir einam į tą pasitikėjimo grįstą santykį.”* (R5). Norint, kad savanorystės kuravimas vyktų sklandžiai, reikia suteikti savanoriams erdvės, laiko reflektuoti, suteikti grįžtamąjį ryšį organizacijai, jos darbuotojams. Taip pat savanorio augimui ir tobulėjimui yra reikalinga išgirsti grįžtamąjį ryšį, skirtą jam, jo vykdomoms veikloms. Kuratoriams tai gali būti iššūkis, ypač, jei trūksta patirties šioje srityje. Refleksijų dėka galima išsiaiškinti, kaip savanoriai jaučiasi, ko jiems trūksta, kas jiems sekasi, ką verta patobulinti... Išsiaiškinus šiuos aspektus, galima patobulinti savanorystės našumą, suteikti daugiau galimybių savanoriams iš šios patirties pasiimti kuo daugiau ir leisti ja mėgautis: *“iššūkių, manau, tampa tada, kada tos kompetencijos nėra ir, kada, arba nėra, pavyzdžiui, susitikimų organizuojama, ane?.. Kurių metu, gali jaunuolis, ne tik savo patirtį aptarti, išgryninti ir, vėliau, padaryti iš jos kažkokias išvadas ir pritaikyti, bet, ir taip pat, pasidalinti savo tuo emociju bagažu, kas tinka, kas negerai, kas gerai ir kuratorius, tutorius taip pat turi galimybę, tuo pačiu metu, padaryti tai.”* (R5). Taigi, kurti pasitikėjimu grįstą santykį organizacijoje, tarp darbuotojų ir savanorių, bei tarp pačių savanorių yra būtina, norint suteikti pilnavertę savanorystės patirtį. Refleksijos ir grįžtamasis ryšys yra būtini to komponentai.

Tvirtu ryšio su savanoriais aspektu, itin skiriasi miesto ir provincijos vietovių specifika. Pastebėta, kad provincijos vietovėse kuratoriams apvyksta sukurti glaudesnę ryšį su savanoriais, nei miestuose. Galima daryti prielaidą, kad taip yra dėl to, kad provincijoje yra mažiau gyventojų, žmonės dažniau vieni kitus pažįsta, yra mažesnė savanorių kaita, savanorių kiekiai organizacijose yra mažesni, nei miestuose. Miestuose, dažnai, santykių kūrimui yra skiriama mažiau dėmesio ir

laiko, nei provincijose: *“Tai miestuose, dažniausiai, [...] iššūkis tampa tame, kad mmm... nėra, kai kuriais atvejais, kuriamas santykis tarp savanorių ir kuratoriau. Na, tai yra toks formalusis ane?... Santykis, kada tu atėjai, mes aptarėm veiklas, na, viskas pagal reikalavimus, bet aaa... santykio nėra, ar ne? Nes jaunuolis yra dar vienas, iš daugelio, aaa... savanorių.”* (R5). Na, o provincijos vietovėse santykio kūrimas yra natūralus procesas, kuriam specialistai, galimai, gali skirti daugiau laiko, energijos, nei miestuose: *“faina yra tai, kad yra užmezgamas tikrai artimesnis, glaudesnis ryšys, kad kuratoriai skiria didesnę laiką vienam žmogui, nes tų savanorių yra nedaug.”* (R5). Tai, kaip skirtumą, tarp miesto ir provincijos vietovių, išskyrė ir R3. Šio respondento teigimu, savanorystė provincijos vietovėje didina bendruomeniškumą. Asmuo, kuruodamas, savanorius, provincijoje esančiame, vaikų dienos centre, pastebi, kad šis centras skatina stipresnius bendruomenės narių santykius tarpusavyje. Savanorystė šiame centre suteikia galimybę, tos vietos gyventojams, labiau vieni kitus pažinti, kadangi, toje vietoje nėra daug gyventojų, jų tarpusavio ryšiai yra labai reikšmingi: *“skirtumas yra tas, kad ta savanorystė, inai yra labai, labai stiprina bendruomenę. Tu, vis tiek, per ją susipažįsti su žmonėmis, kurie, nu, gyvena šalia. Tai nėra kažkoks anonimiškas miestas, [...] ten viskas yra vietoj. [...] Arba, ten su žmonėmis susipažįsti, kurie ten ateina, siūlo pagalbą, ten daro, daiktai, ar pinigais... Nu, vėl gi, niekada jų nepažinotum, jeigu ne dienos centras, kuris tai savanorystei sudarė sąlygas. Tai va, toks bendruomeniškumas, kuris, nu, labai matosi, labai ir labai yra geras dalykas, toks.”* (R3). Taigi, vienas esminių, paaikšėjusių, skirtumų, tarp miesto ir provincijos savanorystės specifiku, yra ryšio kūrimas. Provincijoje esančiose, socialines paslaugas teikiančiose, organizacijose, yra palankesnės sąlygos sukurti tvirtą tarpusavio ryšį tarp savanorių, kuratorių ir klientų, nei miestuose.

Šis etapas yra kitoks, kuruojant iš užsienio atvykusius savanorius. Kyla visokių, ne tik su savanorių veikla susijusių iššūkių. Reikia rūpintis ne tik savanoriškos veiklos sklandumu, bet ir jų asmeniniame gyvenime kylančiomis problemomis. Savanoriams, apsistojus tam tikrame bute, nutinka netikėtų situacijų, kurių ne visada galima numatyti, dažnai tenka mokytis, kaip su tais iššūkiais susidoroti. Savanoriai kreipiasi, į juos koordinuojančius asmenis, nes, dažniausiai, neturi šeimos, artimųjų žmonių, atsidūrę jiems nepažystamoje valstybėje, nemokant vietinės kalbos, neturi daugiau, į ką kreiptis. Na, o situacijų ir iššūkių gali pasitaikyti labai įvairių: *“tai, kad savanoriai apsigyvena bute kažkokiam tai, kuriame nuolat kas nors nutinka, pavyzdžiui, sudūžta nuo skersvėjo langas, kaimynai paskambina, kad savanoriai padarė vakarėlį ir trukdė miegoti, aaa... eee... prakiuro / radiatorius, atsirado blakių vienam kambariui... Dar ten visokių kitokių, tokių*

buitinių sudėtingų aaam... (čepsi) dalykų, eee... su kuriais jie nežino, kaip dorotis eeem... / ir tada kažkam tai reikia, na sutvarkyti, ar ne?..” (R1). Koordinuojant iš užsienio atvykusius savanorius, tenka ne tik rūpintis sklandžia savanoriška veikla, bet ir įvairiais būtinais iššūkiais, bei padėti susidoroti su asmeninėmis problemomis. Padeda tai, kad kuruojant iš užsienio, pagal “Europos solidarumo korpuso” programą, atvykusius savanorius įsitraukia daugiau specialistų. Šie jaunuoliai turi mentorių, tutorių ir koordinatorių, kartais koordinatorius ir tutorius yra tas pats asmuo. Tutorius yra atsakingas už savanoriškos veiklos koordinavimą, kartais tai būna ir koordinatorius. Ne visos organizacijos turi atskyrą darbuotoją, savanoriams kuruoti. Tutorius yra tas asmuo, kuris planuoja veiklas, stebi procesą, atlieka refleksijas... Na, o mentorius yra asmuo, kuris nėra tiesiogiai susijęs, su savanoriška veikla, jis yra tarsi, kaip draugas. Savanoriai atvykę į kitą šalį, dažnai joje nieko nepažįsta, neturi draugų, artimųjų, todėl ši programa pasirūpina, kad jaunuoliai turėtų mentorių, į kurį galėtų kreiptis iškilus asmeninėms problemoms, ar, tiesiog, kartu praleisti laisvalaikį. Ši sistema palengvina savanorių kuravimo procesą, ypač, jei specialistai tarpusavyje bendradarbiauja: “šiuo atveju, dar įsitraukia mentoriaus rolė, tai yra žmogaus, kuris yra šiek tiek iš šalies. Na, nedirba pačiose veiklose, nebūna įsitraukęs į veiklas, tai tokia dar “kolaboracija” su, su tais žmonėmis, kurie atsakingi už tą savanorių, ane?.. Tai “kolaboracija” tarp koordinatoriaus, totoriaus ir mentoriaus. “ (R1). Dar svarbu paminėti, kad su kylančiomis problemomis kuratoriams padeda susidoroti ir savanorius siunčianti organizacija. Pagal, “Europos solidarumo korpuso” programą, su jaunuoliais dirba tiek juos į užsienį siunčianti organizacija, tiek juos priimanti. Priimančioje organizacijoje savanoriai atlieka savo veiklas, iškilus iššūkiams, galima kreiptis pagalbos į savanorius siunčiančią organizaciją, kartu bendradarbiaujant, efektyviau spręsti iškilusius sunkumus: “Yra buvę atvejų, kai tikrai labai padėjo su iššūkiais susidoroti ir siunčianti organizacija. Tai yra organizacija savanorio gimtojoje šalyje, kuri padėjo jam pasiruošti busimiems iššūkiams, ar ne?.. Ir padėjo, ir padeda iki tol, iki tos savanorystės kelionės.” (R1).

Kuruojant mažiau galimybių turinčio jaunimo savanorišką veiklą, kyla daug individualių iššūkių. Tai priklauso nuo to, kodėl šie asmenys yra priskiriami mažiau galimybių turinčio jaunimo kategorijai. Kuruojant šiuos jaunuolius reikia pasitelkti kūrybiškumą, dažnai tenka skirti daugiau energijos, laiko, dėmesio, nei kitiems savanoriams: “darbas su mažiau galimybių turinčiais savanoriais ir jų įtraukimas į veiklas, tai irgi nėra paprastas dalykas tikrai toksai, reik, pareikalaujantis jėgų, kūrybiškumo ir energijos, bet, lygiai taip pat, labai svarbus, bet iššūkingas.”

(R1). Pavyzdžiui, asmenims, turintiems fizine negalia, gali kilti sunkumų sėkmingai vykdyti savanorišką veiklą, dėl pasitikėjimo savimi stokos, tariamo ribotumo... Tokius asmenis gali tekti įgalinti, paskatinti daryti, tai, ko jų įsivaizdavimu, jie negali padaryti. Įgalinimas yra svarbus socialinio darbo principas, neatsiejamas nuo, socialines paslaugas teikiančių, organizacijų, veiklos. Kuruojant savanorius, kurie turi fizinį, ribotumą, arba negalią, tenka su tuo susidurti: *“gal turi judėjimo ir panašiai, a ne?.. Aaam... / o gal tie iššūkiai tam žmogui su judėjimo, su fizine negalia galbūt ateina, ne per tai, kad fiziškai jie kažko nesijaučia galys, bet jaučia, kad visuomenė mano, kad, / kad jie kažko ne, negali ir, jokių atveju, jie patiria tokį, tokių kompleksų, su kuriais irgi tada, savanorystės metu, gali mokytis dorotis.”* (R1). Problemos, kurios kyla savanorystės metu, yra labai individualios ir priklauso nuo pačio, mažiau galimybių turinčio, jaunimo savanorio.

R3 pasakojo apie iššūkį, kuris šiame etape, pasireiškia, mažiau galimybių turinčio, jaunimo, savanoriams ir provincijos specifikoje. Šis Respondentas teigė, kad jaunuoliams trūksta socialinio jautrumo. Įgyvendinant savanorystės veiklas, dėl to gali kilti problemų. Provincijos aspektas taip pat yra svarbus, kalbant apie tai, kad Respondentas išreiškė, kaip iššūkį bendruomeniškumo stoką. Respondantai, kuruojantys savanorius, miesto vietovėse, tokio pobūdžio iššūkio nepastebėjo. Na, o R1 pasakojo, kad per savanorystės veiklas yra siekiama ne tik kurti glaudų ryšį, bet ir didinti bendruomeniškumą: *“Tai vat, tai yra toks vienas iš iššūkių, nu kažkaip, tokiais skatinti socialinį jautrumą, nes, kaip bebūtų keista, kad tie mokiniai, toj pačioj gimnazijoj mažai bendrauja tarpusavyje. Tai yra tokios uždaros, uždaros bendruomenės jų, nes, nu, yra skirtingi tokie socialiniai statusai. Nu, tai va, iššūkis yra kažkaip tai jautrinti, / skatinti, kad jie prisiimtų atsakomybę, skatinti, kad jie bendrautų su tai vaikais, su kuriais jie mokykloje nieko bendro neturi ir, galbūt, net nenori turėti.”* (R1). Taigi, provincijos kontekste, svarbus yra ne tik ryšys tarp savanorių, savanorių ir kuratorių, bet ir bendruomeniškumo kūrimas. Orientuojamasi ne tik į ryšio tarp individų kūrimą, bet ir ryšio visoje bendruomenėje svarbą.

Dar vienas iššūkis, kylantis šiame etape, būdingas provincijos vietovėms yra susisiekimas, transportas. Socialines paslaugas teikiančių, organizacijų darbuotojams kyla sunkumų, siekiant užtikrinti savanoriškos veiklos sklandumą, kai yra problemų dėl susisiekimo. R3, kuris koordinuoja savanorius dienos centre, kaimo vietovėje, susisiekimo trukdžius įvardija, kaip viena iš didžiausių kylančių problemų, iššūkių. Šio Respondento teigimu, mieste tokių iššūkių kyla kur kas rečiau, tai užtikrina sklandesnę organizacijos darbo procesą, kaip ir sklandesnę savanorišką

veiklą. Miestuose dienos centrų yra daugiau, vaikai gali eiti į artimiausius šalia jų namų esančius centrus, arba, tuos, kurie yra lengvai pasiekiami. Tuo tarpu, provincijoje, dienos centrų yra mažiau, mažesnis gyventojų tankis. Dienos centras apima didelį kilometrų spindulį, į kurį patenka vaikai iš įvairių, pavienių vietovių. Dėl šių niuansų pavėžėjimo paslauga yra būtina, kad šie vaikai turėtų galimybę ateiti į dienos centrą. Šiai pareigai atlikti yra reikalingi savanoriai: *“mieste, nu, ką sėdai į autobusą, atvažiavai. O mūsų dienos centre yra taip, kad tu, jeigu, darai visą maršrutą, išvežiodamas vaikus, kurie yra ne iš ***** (pamini vietovės pavadinimą), yra 60 kilometrų. Tai vat, vien pavėžėjimas, jau yra svarbi savanorystė, ane? Toks, nu, paprastas dalykas, bet be, kurio, nu, būtų, būtų sudėtinga viskas.”* (R3). Ne visų vaikų tėvai, globėjai turi galimybę juos atvežti į dienos centrą, kai kurie neturi laiko, nes tuo metu dirba, kiti neturi transporto priemonės, dar kiti to daryti nenori. Šiai užduočiai atlikti, sunku surasti savanorių, todėl tuo dažnai tenka imtis patiems darbuotojams: *“Tai daro, tai daro, dažniausiai, patys darbuotojai, bet jiems tai yra, vėl gi, papildomas darbas.”* (R3). R4 irgi pasakojo, pastebintis šį iššūkį provincijos vietovėse. Šis Respondentas koordinuoja savanorius, kurie lanko senyvo amžiaus asmenis, su jais bendrauja, jiems padeda kasdieniniuose rūpesčiuose. Kalbant, apie provincijos vietoves, Respondentas teigė, kad prastas susisiekimas ir transporto trūkumas yra vienas didžiausių iššūkių, siekiant užtikrinti sklandžią savanorišką veiklą. Senjorai provincijose yra atitolę vienas nuo kito, nuo, tose vietovėse esančių, šias paslaugas teikiančių, organizacijų. Senjorai neretai gyvena vieniems. Šių senjorų pasiekiamumas savanoriams gali būti labai komplikuoatas, kartais neįmanomas: *“Nu, provincijoje, tai seneliai daugiau yra atitolę, vieni nuo kito, jie tokie jau, kaip sakoma, vieniems gyvena. Tai vat, sunku iki jų “dasigauti” kitą kartą būna pavasary [...] Pas mus čia neviltis kokius 3 mėnesiu nuvažiuoti pas ją, inai gyvena kažkur miške ir iki jos “davažiuot” yra be galo sunku.”* (R4). Taigi, provincijos vietovėse, transporto, susisiekimo trūkumas yra vienas didžiausių iššūkių. Tai trukdo, socialines paslaugas teikiančių, organizacijų darbuotojams ir jų kuruojamiems savanoriams sėkmingai vykdyti veiklą.

Taip pats svarbu paminėti, kad kartais kyla labai nenumatytų iššūkių. Sunku tęsti savanorių koordinavimo procesą, dėl pasaulyje vykstančių, socialines paslaugas teikiančių, organizacijų darbuotojų, nekontroliuojamų aplinkybių. Tokios neplanuotos situacijos yra pandemija ir Ukrainoje vykstantis karas.

Tokie globalūs reiškiniai, kaip karas ir pandemija, labai pakeičia kasdienybę. Ne visada lengva išlikti lankstiems ir prisitaikyti prie įvairių niuansų. Ne išimtis ir savanorystės sritis. Prasidėjus karui, ėmė mažėti savanorių jo kuruojamose veiklose. Tiriamieji jaučia dvejojus jausmus, supranta, kad Ukrainai, esant kare, šiuo metu reikia daug pagalbos, bet, tuo pat metu, tampa sunku tęsti veiklas, dėl savanorių trūkumo: *“Aišku, aš suprantu, kad tai, galbūt, visos jėgos yra metamos Ukrainai. / Karas taip toliau.”* (R4).

Prisitaikymą prie Covid – 19 pandemijos yra iššūkį, su kuriuo vis dar vis tenka dorotis. Pandemijos metu sugriuvo daug planų. Pavyzdžiui, R3, dirbantis su mažiau galimybių turinčiu jaunimu, turi misija plėsti jų akiratį, todėl, jam atrodo, kad labai svarbu yra suteikti šiems jaunuoliams galimybę keliauti: *“Ir, jeigu tėvai ten silpnesni yra, nuturi automobilio, kažkaip, ten, interesai yra siauri, nu tie žmonės ir lieka tokioj, kaip pasakyt, tokioj, nu, (čepsi), nu tokiam vakume / socialiniam ir, ir perspektyvų, irgi, vakume, kad jie pasirenka tą patį kelią, kaip ir jų tėvai. Nu, dirba tą patį, ten, kažkokį, kasdienį darbą, blogai apmokamą, ir nemato kitų perspektyvų. Tai, pavyzdžiui, išvežti juos kažkur, į užsienį, ten kažkokią stovyklą, kažkokią ten išvyką. Nu, tai yra didžiulis / eee... įvykis jiems, kad jie, tiesiog, pamato kitokį kontekstą.”* (R3). Šis respondentas su liūdesiu pasakojo, kad pandemija labai sutrukdė šios misijos vykdymui, pakeitė visus planus: *“Gal apie pandemiją, daug ką sugriovė, buvom suplanavę ir išvyką, su vienu žmogum, į Izraelį, kuris būtų labai tikęs, nes per vieną veiklą, kažkaip, įsitraukė, ten gavom kvietimą. Praktiškai 2 netgi žmonės, bet neišvažiavom, nes prasidėjo pandemija, nieks niekur neišskridom / viskas užsidarė.”* (R3). Taip pat galima daryti prielaidą, kad po Covid - 19 pandemijos mažėja savanorių organizacijoje, nes žmonės nuo to atprato, “susvetimėjo”: Tai va, tai tada rašai, prašai: *“nu būkit geri”, pagrasini laiškuose, truputi, paspaudi. Aaam... tai, sakau, kažkaip tai, per pandemiją labai dabar, kažkaip tai, visi tokie labai susvetimėję, anksčiau kažkaip visai kitaip būdavo. / Nu, bet, tikiuos, kad, jau, kaip sakoma, turėtų, kažkaip tai, viskas judėti.”* (R4). Tai, žinoma, tampa iššūkiu, norit pritraukti ir išlaikyti savanorius, raginti juos būti aktyvesniais, nes organizacijai jų pagalba yra be galo svarbi.

IX. Etapas – Vadovavimas

Šiame žingsnyje, pagal Tamutienę ir Šimkų (2012), svarbi aukštos kokybės lyderystė. Koordinatorius turi rodyti savanoriams tinkamą pavyzdį. Pavyzdinės lyderystės atveju yra telkiamasi ne tik į veiklų rezultata, bet ir į kokybę, bendradarbiavimą, pasitikėjimą vieni kitais.

Respondentai tyrime metu įvardijo, kad didelis iššūkis jiems yra vaidmenų susidvejinimas. Sunku rodyti lyderystę ir koordinuoti savanorišką veiklą, kai patys apsiima ir savanorio vaidmens. R3 užima organizacijos vadovo pareigas ir koordinuoja savanorius. Visa tai jo nesustabdo nuo savanorystės, organizacijoje, kokos vadyba užsiima: *“esu asociacijos ***** socialinės iniciatyvos pirmininkas. Tai niuansas toksai, kad ten aš taip pat, iš esmės, esu savanoris.”* (R3). Tokiu atveju, kyla sunkumų, suderinti darbuotojų vadovo, savanorių koordinatoriaus ir savanorio vaidmenis. Šiuo atveju, palaikyti aukštos kokybės lyderystę gali būti didelis iššūkis. Vaidmenų sąmyšiu pasižymi ir organizacijos darbuotojai. Šiame dienos centre dirba 3 darbuotojai, kurie taip pat užsiima savanoryste toje pačioje organizacijoje. Darbuotojai gana darbo užmokestį, už išdirbtas valandas, o po jų užsiima savanoriška veikla, kuri neturi apibrėžtumo. Tarp darbo ir savanorystės yra labai plona riba, kurią galima lengvai peržengti. Tai gali vesti iki perdirbimo, perdegimo, per mažai skiriamo laiko asmeniniam gyvenimui. Visa tai paveikia ir savanorius, matydami tokį lyderystės pavyzdį, jiems taip pat gali kilti sunkumų, tinkamai nubrėžti ribą, tarp savanoriškos veiklos ir laisvalaikio: *“mes bandom kažkaip, ką aš žinau, kaip mes bandom čia išspręsti?.. Nu, kažkaip, (gyliai įkvepia) nu, stebint, kad, kad darbas nevirstų savanoryste / ir, kad savanoriai, kurie dirba, / nu, kažkaip nubrėžti ribas ir kažkokias apimtis darbų, kad jų nebūtų per daug.”* (R3). Šis iššūkis kyla ir Respondentui Nr. 4. Asmuo, kuruodamas savanorius, pats užsiima savanoriška veikla, tokia pačia, kaip ir jo koordinuojami savanoriai. Šis Respondentas yra atsakingas už savanorius, kurie lanko senjorus, su jais bendrauja ir jiems padeda. Taip pat savanoriauja šioje veikloje, turi 2 senyvo amžiaus moteris, pas, kurias lankosi: *“turiu pusę etato čia, kaip socialinio darbuotojo padėjėja. 2 močiutes turiu, nes kadangi, mes teikiame mokamas paslaugas, tai pas kurias einu, pas kurias einu padėti.”* (Respondentui Nr. 4). Šiais atvejais kyla iššūkis lyderystei, koordinatorius yra ir savanoris. Vaidmenų sąmyšis gali kelti iššūkių atskiriant savo pareigas, tinkamai nubrėžiant ribas tarp eiklų, gali kelti perdegimo riziką.

X. Etapas – Veiklos įvertinimas

Pagal Tamutienės ir Šimkus “Žmogaus išteklių valdymo” teoriją (2012) savanoriškos veiklos įvertinimas yra vienas iš paskutiniųjų etapų. Siekiama įvertinti savanoriškos veiklos efektyvumą, savanorių savijautą. Šių įvertinimų metu siekiama sužinoti: ar savanoriai supranta, kaip atlikti jiems patikėtas užduotis, vertinamas jų nuovokumas, bendradarbiavimas, patikimumas, bei kaip atliekamos veiklos, jų apimtis, lankomumas, rezultatai. Nei vienas iš apklaustųjų

respondentų nekalbėjo apie šį žingsnį. Buvo pabrėžiama refleksijų svarba, kurios vyksta visos savanorystės metu, bet apie įvertinimą nebuvo kalbama.

XI. Etapas - Pripažinimas

Pripažinimas savanoriams yra būtinas, viešas ir individualus. Taip teigiama Tamutienės ir Šimkaus (2012) „Žmogaus išteklių valdymo“ teorijoje. Tyrime dalyvavę respondentai pasakojo, kad svarbu rasti būdą, kaip savanoriams padėkoti, parodyti, kad jie yra svarbūs, kaip ir jų indėlis į organizaciją, bendruomenę. Tai yra ne tik grįžtamojo ryšio teikimas, diplomų įteikimas, bet savanorių gebėjimas jausti dėkingumą iš organizacijos darbuotojų, klientų. Padėkos gali būti skirtingos, priklausomai nuo savanorių grupės (lietuviai, užsieniečiai, mažiau galimybių turintis jaunimas). Nepaisant to, visiems savanoriams svarbu būti pripažintiems. Savanoriams reikalingas balansas, kai nauda savanorystėje yra duodama ir gaunama: *“lyg ir tada balansas, kur nu, gauni kažką sau, tuo pačiu, darai kažką kitiems, bet, kad žmonės jaustų kad, kad jie gauna kažką tai, kažką tai atgal, pozityvaus, tokio teigiamo.”* (R3).

XII. Etapas – Veiklos nutraukimas

Savanorystės nutraukimas taip pat yra neatsiejama šios patirties dalis. Pasak Tamutienės ir Šimkaus (2012), šios veiklos nutraukimas gali būti inicijuotas tiek savanorio, tiek organizacijos, kurioje ši veikla yra atliekama. Savanorius koordinuojantiems darbuotojams svarbu išsiaiškinti, kodėl savanoriai nori nutraukti veiklą, kad iš to pasimokytų. Koordinatoriams, nutraukiantiems savanoriškas veiklą, taip pat reikia savanoriams paaiškinti, nutraukimo priežastis.

Šiame etape galima pastebėti skirtumą tarp užsieniečių ir lietuvių savanorių. Iš užsienio atvykę savanoriai, pagal „Europos solidarumo korpuso“ programą, arba kitokias panašaus pobūdžio programas, turi aiškią struktūrą. Yra žinoma, kad jų savanoriška veikla parsideda ir pasibaigia. Na, o vietinių – lietuvių savanorystė, arba mažiau galimybių turinčio jaunimo savanorystė, dažniau, nėra griežtai apibrėžiama. Nebent, lietuviai savanoriai, dalyvauja struktūruotoje programoje. Na, bet taip būna rečiau: *“su užsieniečiais savanoriais to iššūkio tokio didelio nėra, nes jie įsipareigoja, jie kaip į darbą eina [...] aišku, kad išvažiuoja, be, iš esmės, jie neišvažiuoja, jie, tiesiog, ir pasilieka projekto metu. [...] Lietuviai, tuo tarpu, tokio apibrėžtumo, galbūt, neturi ir neturi tokio eee... didelio įsipareigojimo. Ir taip, kartais būna,*

kad jie kažkaip tai pabūna, pabūna, pabūna ir jų motyvacija slopsta ir slopsta, ir, kažkur tai, nutaria dingti, ar ne?.. Ir kažką tai kito nutaria veikti.” (R1). Užsieniečių savanoriška veikla, dažnai, būna labiau struktūruota, na, o lietuvių, mažiau galimybių turinčio jaunimo savanorystė, dažnai, yra neapibrėžta. Savanorystės nutraukimas yra tikėtinas ir lauktinas, užsieniečių atžvelgiu, jam galima pasiruošti, yra aiški priežastis. Tuo tarpu, kuruojant kitas dvi savanorių grupes, reikia stengtis pastebėti artėjantį savanorystės nutraukimo momentą, tinkamai jam pasiruošti ir išsiaiškinti to priežastis.

XIII. Etapas - Savanorių išlaikymas

Kaip teigia, Tamutienė ir Šimkus (2012), išlaikyti organizacijoje jau esamus savanorius labiau apsimoka, jei ieškoti naujų. Mažesnė savanorių kaita, reikalauja mažiau organizacijos resursų ir užtikrina kokybiškesnes paslaugas klientams. Tačiau savanorius išlaikyti organizacijoje gali būti didelis iššūkis.

tai galima išskirti, kaip vieną iš didžiausių iššūkių. Šiame, kaip ir, prieš tai buvusiame, veiklos nutraukimo etape, galima pastebėti skirtumą tarp savanorių grupių. Užsieniečiai savanoriai turi aiškią struktūrą, nustatytą savanorystės laikotarpį, juos išlaikyti yra lengviau. Vietiniai, lietuviai savanoriai, bei mažiau galimybių turintis jaunimas, dažniau neturi aiškiai apibrėžto laikotarpio. Norint išlaikyti savanorius organizacijoje, reikia palaikyti jų motyvaciją, investuoti į juos laiką, dėmesį, suteikti erdvės refleksijoms, atsižvelgti į savanorių poreikius: *“Su lietuviais savanoriais pagrindinis iššūkis yra juos susirasti, įtraukti ir išlaikyti...”* (Respondento Nr. 1). Norint, išlaikyti savanorius organizacijose, reikia laikyti visų, prieš tai įvardintų, etapų patarimų. Kiekvienas atvejis, savanoris yra unikalus, reikia su juo dirbti, kuruoti, atsižvengiant į individualius kylančius iššūkius. Patirtis ir metodų, bei šios teorijos išmanymas gali būti puikus įrankis ne tik siekiant išlaikyti savanorius organizacijoje, bet ir užtikrinant sklandžią ir malonę savanorystės patirtį.

3.2. Būdai, kurie padeda susidoroti su iššūkiiais

Savanorių koordinatoriai paminėjo daugiau būdų, kurie padeda susidoroti su iššūkiiais, kylančiais, koordinuojant savanorišką darbą. Šie būdai yra bendri, nepriskiriami vienam iš “Žmogaus išteklių valdymo” teorijos (Tamutienė, Šimkus, 2012) etapui.

- **Papildomi resursai (finansavimo niuansai, darbuotojo/etato poreikis)**

Savanoriškos veiklos koordinavimas, galimai vykėtų sklandžiau, jei, socialines paslaugas teikiančios, organizacijos turėtų pakankamai resursų. Koordinavimo darbai, galimai, vykėtų sklandžiau, jei organizacijose būtų daugiau, už tai atsakingų specialistų. Kuratoriams gali būti sunku tinkamai vykdyti sava pareigas, kai yra didelis darbų krūvis. Tai neretai pasitaiko, socialines paslaugas teikiančiose, organizacijose: *“norėčiau, kad su programa ir su organizacijomis dirbtų, dar papildomai, bent 1, būtų tobula, jeigu 2 žmonės. Nes tinklas yra labai platus”* (R5). Na, o R3 pasakojo, kurio organizacija veikia provincijos vietovėje, teigė, kad papildomas darbuotojas būtų didelis ir pozityvus pokytis, tačiau tam trūksta, tinkamą kvalifikaciją turinčių, specialistų. Mieste esančioms, organizacijoms, su tokių iššūkiu susidurti tenka rečiau. Šis Respondentas taip pat teigė, kad tam trūksta finansavimo: *“ne taip lengva, šiaip, rasti darbuotojus ir tą patį koordinatorių. Todėl, kad tai yra ne Vilnius, tai, vis tiek, provincija [...] Tu negali pasiūlyti kažkokio atlyginimo normalaus, reškia, žmogus turi dirbi ir dar kažką šalia to. [...] ir, kad žmogus turėtų kompetencijas, ten patirtį ir mokėtų viską, nu, tai čia tas, aišku, yra labai sudėtinga.”* (R3). Svarbu paminėti, kad savitarpio pagalbos susitikimai darbuotojams taip pat yra efektyvus būdas, siekiant susidoroti su kylančiais iššūkiu: *“kurie prisijungia prie susitikimo gali tiek pasipasakoti, su kokiais jie iššūkiu susiduria, ar ne? Tiek išgirsti, su kuo susiduria kiti ir kartu kažkaip pabandyti spręsti ir dėliotis, kažkokius bendrus veiksmus, dalintis patirtim ir panašiai, ir panašiai.”* (R1). Taigi, papildomi resursai, specialistai, kurie galėtų prisidėti prie savanorių kuravimo galėtų padėti užtikrinti savanorių koordinavimo kokybę, našumą. Miesto ir provincijos vietovėse, tai atsispindi skirtingai. Miestuose, galimai, yra daugiau kvalifikuotų specialistų, nei provincijose. Atsiradus galimybei priimti papildomą darbuotoją į organizaciją, labiau tikėtina, kad miestuose tai padaryti bus lengviau, nes galima rinktis iš daugiau profesionalų. Vienas iš efektyvių būdų gali būti supervizijos.

- **Rūpinimasis emociu savijauta**

Ventiliavimasis savo kolegoms, yra socialinio darbo lauko būtinybė. Taip pat ir gebėjimas atsiriboti nuo darbe kylančių sunkumų, negalvoti apie juos pasibaigus darbo dienai. Socialinio darbo lauke esantiems, asmenims, yra svarbu rūpintis psichosocialine higiena, saugotis nuo perdegimų. Rūpintis savo emociu savijauta, yra vienas iš geriausias būdas susidoroti su kilusiais iššūkiu. Ypatingai reiktų išskirti ventiliavimosi naudą: *“pati kažkaip*

bandau su savim susitvarkyti ir, nu, nepuolu, nei į stresą, nei ką. Nežinau, man gal ir kolegos padeda, tikriausiai, nu, tuo metu, jeigu susinervuoji, pasišneki ir kažkaip dažniausiai nuramina tave.” (R2). Taigi, socialinio darbo lauke, dirbant, socialines paslaugas teikiančiose, organizacijose rūpintis emocine savijauta yra labai svarbu. Ši sritis yra emociškai sunki. Norint užtikrinti kokybišką savanorių koordinavimą, specialistams reikia rūpintis ne tik savanorių emocine sveikata, bet ir savo. Tai reikia įsidėmėti ir organizacijų vadovams, siekiant užtikrinti kokybiškas veiklas ir organizacijoje išlaikyti darbuotojus ir savanorius.

Taip pas svarbu, paminėti, jau aprašytus būdus, susidoroti su iššūkiais: patirtis, mokymai, ryšio kūrimas. Respondentai šiuos tris būdus išskyrė labiausiai. Kuo daugiau asmuo turi patirties, savanorių kuravimo procese, kuo kokybiškesnės organizacijos veiklos ir savanorystės patirtis. Mokymus Respondentai pabrėžė, kaip būtina niuansą. Tiek specialistams, kurie kuruoja savanorius, tiek paties savanoriams. Prieš pradėdant veiklas, jų eigoje, mokymai yra svarbus visose veiklų etapuose. Tobulėjimas ir mokymais yra neatsiejami nuo sėkmingos savanorystės ir jos kuravimo patirties. Ryšio kūrimui, taip pat buvo skiriamas ypatingas dėmesys. Tvirtas, pasitikėjimu grįstas, ryšys, tarp savanorių, savanorių ir kuratorių, yra būtinas siekiant užtikrinti sklandžią savanorystę. Galima pastebėti, kad provincijos vietovėse ryšio kūrimas yra užtikrinamas labiau, nei mieste. Tai gali būti dėl, provincijose esančio, didesnio bendruomeniškumo, mažesnės savanorių kaitos.

3.3. Savanorystės svarba organizacijoms ir patiems savanoriams

Tyrimo metu Respondentai buvo apklausiami apie iššūkius, kylančius dirbant su savanoriais, tačiau jie pabrėžė ir savanorystės naudą. Tiriamieji išsamiai pasakojo apie iššūkius, bet pabrėžė ir norėjo paminėti savanorystės naudą. Savanorystė yra kompliksiškas reiškinys, turi teigiamų ir neigiamų niuansų. Būtina paminėti, kad respondentai savanoriškoje veikloje įžvelgia ne tik iššūkius, bet ir didelę pridėtinę vertę savanoriams, sacilines paslaugas teikiančioms, organizacijoms, bendruomenėms ir socialinio darbo klientams. Pavyzdžiui, R1 savanorystė apibūdinta, kaip “didelę dovaną”: *“mes, turbūt, neabejojame, kad savanorystė yra didelis ammm... didelis, didelė duoklė ir didelė dovana ir didelės pamokos, tiek asmeninės, tiek profesinės patiems savanoriams, bet organizacijai savanorių būvimas joje taip pat labai daug atneša.”* (R1). Taip pat, R2 teigė, kad savanoriai sudaro NOV organizacijų pagrindą, kad be savanorystės nebūtų įmanoma tęsti šių organizacijų veiklą: *“savanoriai, yra pagrindinė,*

realiai, dalis mūsų, kaip organizacijos. Tai, nu, labai džiaugiamės ir stengiamės, kad jie ir toliau išliktų, nes, nu kitaip, niekaip (nusijuokia).” (R2). Respondentai, kalbėdami apie savanorystę, sutiko, kad yra daug iššūkių, noriai ir, gan daug, apie juos pasakojo, bet apie savanorystę kalbėjo ir su susižavėjimu, pagarba ir pasididžiavimu.

Išvados

1. Analizuojant literatūrą galima pastebėti, kad socialines darbas ir savanorystė yra dvi glaudžiai susijusios sritys.
2. Socialines paslaugas teikiančiose, organizacijose, savanoriai užimą svarbią ir reikalingą padėtį. Kai kurios organizacijos, be savanorių, negalėtų užtikrinti paslaugų teikimo.
3. Tam tikri iššūkiai, su kuriais susiduria savanorių koordinatoriai yra bendri, o kai kurie tinka tik konkrečioms savanorių grupėms (lietuviai, užsieniečiai, mažiau galimybių turinčio jaunimo savanoriai).
4. Bendri iššūkiai, su kuriais savanorių koordinatoriai: viešinimas; vaidmenų sumišimas; papildomo, darbuotojo/etato poreikis; suvokimas, ar tikrai ir kam organizacijai reikia savanorių; prasmingų veiklų savanoriams davimas, pasitikėjimas, kad jie gali atlikti rimtus darbus; užtikrinimas, kad savanoriai nebus išnaudojami; nuoseklus veiklų planavimas; pakankamas laiko ir kitų resursų investavimas į savanorius; neformalaus ugdymo principų neišmanymas, jų netaikymas; tinkamas savanorio įvedimas į veiklą; savanorystės programos keliamų reikalavimų įgyvendinimas; motyvacijos palaikymas; ryšio kūrimas ir palaikymas; tinkamo pirmojo susitikimo svarba;
5. Iššūkiai būdingi provincijos vietovėse esančiose, socialines paslaugas teikiančiose, organizacijose: finansavimo stoka; pavėžėjimo problema (transporto trūkumas); kvalifikuotų specialistų trūkumas.
6. Provincijoje esančiose organizacijose, bendruomeniškumas ir tvirtas, pasitikėjimu grįstas ryšys tarp savanorių, tarp savanorių ir kuratorių yra užtikrinamas labiau, nei miesto vietovėse esančiose organizacijose.
7. Iššūkiai, su kuriais susiduriama kuruojant, vietinius, lietuvius savanorius: savanorystės nepastovumas (kintantis savanorių skaičius, įsitraukimas, aktyvumas); savanorių pritraukimas ir išlaikymas organizacijoje (netinkamos veiklos pasirinkimas, priskyrimas); nerimtas požiūris į savanorystę (moksleiviai - socialinių valandų rinkimas, suaugusieji - "savanorystė vaikų žaidimas", "niekniekių darymas", senjorų nenoras įsitraukti į savanorystę); šeimų savanorystės trūkumas Lietuvoje; poreikis savanorystės prestižo kėlimui; tinkamas užduočių

paskirstymas; tinkamas ribų brėžimas; stiprių savanorių savybių išnaudojimas; rūpinimasis savanorio gaunama nauda; konfliktai, nesutarimai.

8. Išskirtinis iššūkis, teikiant socialines paslaugas senjoram - gedulas, mirties atveju.
9. Vienas iš pagrindinių skirtumas tarp lietuvių ir užsieniečių savanorystės - lietuvių savanorystės neapibrėžtumas ir aiški užsieniečių savanorystės struktūra. Iš užsienio atvykę savanoriai dažniausiai turi struktūruotą programą, terminuotą laiko tarpą, tuo tarpu lietuvių savanorystė, dažnai yra laisvesnė.
10. Iššūkiai, kylantys kuruojant užsieniečius savanorius: adaptacijos laikotarpis - padėti su tuo susidoroti (laviruoti tarp komforto ir panikos zonos); rutina; buitiniai rūpesčiai (kaip per daug nesikišti į asmeninę erdvę, bet minimaliai prižiūrėti savanorių gyvenamąją vietą); netikėti iššūkiai; ūkvediški iššūkiai; bendruomenei kylanti baimė priimti užsieniečius savanoriu, dar netūrėjus tokios patirties; kalbos barjeras; kultūriniai skirtumai, tarptautinės kompetencijos ugdymas.
11. Iššūkiai, kylantys kuruojant mažiau galimybių turinčio jaunimo savanorius, yra labai individualūs, priklausomai, nuo to, kodėl jaunuolis patenka į šią kategoriją: iššūkiai su asmenimis, kurie turi fizinę negalią (pavyzdžiui, aplinkos pritaikymas); iššūkiai, susiję su, psichologinių problemų turinčiais, asmenimis; iššūkiai su asmenimis, turinčiais intelekto sutrikimą.
12. Bendri iššūkiai, kylantys kuruojant mažiau galimybių turinčio jaunimo savanorius: savanorių pritraukimas ir išlaikymas organizacijoje; įtraukimas į veiklas (reikalauja kūrybiškumo ir energijos), savanorių kompleksai trukdo įsitraukti, "paaugliškas nerūpestingumas", socialinių įgūdžių ir kompetencijų stoka; reikalingas pildomas dėmesys, palydėjimas
13. Su visų savanorių iššūkiais padeda susidoroti: kuratoriaus patirtis, tarpusavio ryšio kūrimas, mokymai; ventiliavimasis, kolegų pagalba; supervizijos; altruistiškas noras padėti.
14. Skirtingoms savanorių grupėms veikia, skirtingi būdai, padedantys susidoroti su iššūkiais.
15. "Žmogiškųjų išteklių valdymo" teorijos (Tamutienė, Šimkus, 2012) išvardijami etapai atsispinti savanorių kuravimo praktikoje. Jie yra taikomi skirtingai, ne iš eilės, kai kurie etapai praleidžiami

Rekomendacijos

1. Kuruojant savanorius svarbus išmanyti socialinio darbo ir neformaliojo ugdymo metodus, nuolat tobulėti, eiti į mokymus. Stengtis įgyti, kuo daugiau patirties, savanorių kuravimo specifikoje.
2. Mokymai yra svarbūs ir darbuotojams, ir savanoriams.
3. Kuruojant savanorius itin svarbu, stengtis palaikyti jų motyvaciją.
4. Savanorių kuratoriams labai naudinga rengti savitarpio pagalbos susitikimus, dalinantis patirtimi, supervizijas.
5. Rekomenduotina kurti tvirtą ryšį tarp savanorių, savanorių ir koordinatorių. Tokiu būdu veiklos vyksta sklandžiau, užtikrinamas geras emocinis klimatas.
6. Koordinatoriams svarbu rūpintis savo emocine sveikata, ne tik savanorių. Šiuo atveju, yra naudingas ventiliavimasis kolegoms, gebėjimas atsiriboti nuo rūpesčių, ne darbo metu.
7. Refleksijos – svarbus būdas tobulėti, duoti ir gauti grįžtamąjį ryšį.
8. Kuruojant lietuvius savanorius svarbu atsižvigtį į aiškios struktūros kūrimą.
9. Kuruojant užsieniečius savanorius, yra būtinas, už savanorius atsakingų, specialistų, bendradarbiavimas ir pagalba iš siunčiančios organizacijos.
10. Koordinuojant, mažiau galimybių turinčio, jaunimo savanorius, svarbus intensyvus palydėjimas, įgalinimas, didelis darbuotojų įsitraukimas į procesą.

Literatūra

1. Acus. (2019). VOLUNTEERING IN NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS AS SOCIAL POLICY EXPRESSION. *Tiltai*, 79(3). <https://doi.org/10.15181/tbb.v79i3.1897>
2. Alžbeta Brozmanova, & Marek STACHOŇ (2015). Volunteering in the Context of Social Work – Historical Connection and Perspectives. *Historia i Polityka*, 12 (19), 97–110. <https://doi.org/10.12775/HiP.2014.022>
3. Grossman, J. B., & Furano, K. (1999). Making the Most of Volunteers. *Law and Contemporary Problems*, 62(4), 199–218. <https://doi.org/10.2307/1192273>
4. Coyne, B. S., Edward, J. (2001). Getting, keeping and caring for unpaid volunteers for professional golf tournament events // *Human Resource Development International*. Vol. 4, Issue 2. doi: 10.1080/13678860121999. <https://doi.org/10.1080/13678860121999>
5. Cuskelly, G., Taylor, T., Hoye, R., Darcy, S. (2006). Volunteer management practices and volunteer retention: a human resource management approach // *Sport Management Review*. No. 9. doi: 10.1016/S1441-3523(06)70023-7. [https://doi.org/10.1016/S1441-3523\(06\)70023-7Get](https://doi.org/10.1016/S1441-3523(06)70023-7Get)
6. De Wit, Mensink, W., Einarsson, T., & Bekkers, R. (2019). Beyond service production: Volunteering for social innovation. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 48(2S), 52S–71S. <https://doi.org/10.1177/0899764017734651>
7. Dunn, Scuffham, P., Hyde, M. K., Stein, K., Zajdlewicz, L., Savage, A., Heneka, N., Ng, S.-K., & Chambers, S. K. (2020). *Designing Organisational Management Frameworks to Empower Episodic Volunteering*. *Voluntas* (Manchester, England). <https://doi.org/10.1007/s11266-020-00226-5>
8. Civinskas, Remigijus, & Tamutienė, Ilona. (2012). Savanoriškos veiklos indėlio ekonominis vertinimas Lietuvoje. *Taikomoji ekonomika: sisteminiai tyrimai*, 6(1), 61–72.
9. Handy, & Mook, L. (2011). Volunteering and Volunteers: Benefit-Cost Analyses. *Research on Social Work Practice*, 21(4), 412–420. <https://doi.org/10.1177/1049731510386625>

10. Jarvis P. (2001). Mokymosi paradoksai. Kaunas: VDU
11. Jonutytė, Ilona. (2006). Jaunųjų savanorių motyvavimas tęstinei socioedukacinei veiklai su vaikais. *Pedagogika* 83, 96-102.
12. Kamerāde, Crotty, J., & Ljubownikow, S. (2016). Civil liberties and Volunteering in Six Former Soviet Union Countries. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 45(6), 1150–1168. <https://doi.org/10.1177/0899764016649689>
13. Kurapkaitienė (2019). *Jaunų suaugusiųjų mokymosi savanorystėje patirtys: daktaro disertacija*. Mykolo Romerio universitetas. Prieiga per eLABa – nacionalinė Lietuvos akademinė elektroninė biblioteka.
14. Lachance. (2020). COVID-19 and its Impact on Volunteering: *Moving Towards Virtual Volunteering*. *Leisure Sciences*, 43(1-2), 104–110. <https://doi.org/10.1080/01490400.2020.1773990>
15. Lough. (2014). Social Work Perspectives on International Volunteer Service. *The British Journal of Social Work*, 44(5), 1340–1355. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bct001>
16. Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymas. (2011). *Valstybės žinios*, Nr. 86-4142.
17. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymas „Dėl nevyriausybinio sektoriaus plėtros 2011–2013 metų programos patvirtinimo“. (2011). *Valstybės žinios*, Nr. A1-64.
18. Ražanauskaitė (2011). Socialinio darbo studentų savanorių ir organizacijos sąveikos ypatumai. *Socialinis darbas. Patirtis ir metodai*, 8, 183–194.
19. Ražanauskaitė, Vilma, and Vida Kanišauskaitė. (2008) Savanoriška veikla socialinio darbo studijoje. *Socialinis darbas. Patirtis ir metodai = Social work. Experience and methods*. Kaunas: Vytauto Didžiojo universiteto leidykla. <https://hdl.handle.net/20.500.12259/30828>
20. Tamutienė, Ilona, & Civinskas, Remigijus. (2012). Savanoriškos veiklos indėlio ekonominis vertinimas Lietuvoje. *Taikomoji ekonomika: sisteminiai tyrimai*, 6(1), 61–72.

21. Tamutienė, Ilona, & Šimkus, Audrius. (2012). Savanoriškos veiklos valdymas Lietuvoje. *Organizacijų vadyba: sisteminiai tyrimai*, 105–121. <https://doi.org/10.7220/MOSR.1392.1142.2012.64.7>
22. Wilson, A., Pimm, G. (1996). The tyranny of the volunteer: the care and feeding of voluntary workforces // *Management Decision*. No. 34 (4). doi: 10.1108/00251749610115134. <https://doi.org/10.1108/00251749610115134>

Tyrimo instrumentas

Kreipimasi į tiriamuosius.

Labą dieną,

Aš esu Dominyka Visockaitė, VU socialinio darbo magistro, 2 kurso studentė. Savo baigiamajam darbui atlieku tyrimą „Savanorystės koordinavimo iššūkiai socialines paslaugas teikiančiose organizacijose“. Ar sutinkate, kad šis interviu bus įrašytas? Tyrimo metu gauti duomenys bus naudojami tik mokslo tikslams, bus užtikrinamas jūsų konfidencialumas, jei norėsite atsiimti duomenis, ar juose kažką pakeisti, galite su manimi susisiekti per ateinančią savaitę.

Interviu klausimai:

1. Pirmas klausimas yra apie Jus. Kaip susiklostė, kad Jūs esate šioje įstaigoje, kad dirbate šį darbą?

2. Gal galite plačiai papasakoti, kaip Jūsų organizacijoje vyksta darbas su savanoriais?

Tikslinamieji klausimai: Kiek jų turite? Kas juos koordinuoja? Ar turite atskyrą, už juos atsakingą darbuotoją? Koks pasiruošimas/mokymai? Ar savanoriai atlieka svarbų vaidmenį Jūsų organizacijoje? Kaip vyksta savanorių koordinavimas organizacijoje ir už jos ribų?

3. Gal galėtumėte pasidalinti, kokius iššūkius kelia darbas su lietuviais savanoriais?

Tikslinamieji klausimai: Kaip su tuo susidorojate? Kas Jums padeda/trukdo?

4. Gal galite papasakoti, kokius iššūkius kelias darbas su užsieniečiais savanoriais?

Tikslinamieji klausimai: Kaip su tuo susidorojate? Kas Jums padeda/trukdo?

5. Gal galite nupasakoti, su kokiais iššūkiais suduriate, dirbant su mažiau galimybių turinčiu jaunumu?

Tikslinamieji klausimai: Kaip su tuo susidorojate? Kas Jums padeda/trukdo?

6. Ką ir kaip norėtumėte pakeisti savo organizacijoje, kad darbas su savanoriais vyktų sklandžiau, būtų kokybiškesnis, sklandesnis, naudingesnis, tiek patiems savanoriams, tiek bendruomenei?

7. Jei turėtumėte neribotus resursus ir tobulas sąlygas savanorystei Jūsų organizacijoje, kaip tai atrodytų?

Pirmojo interviu analizė

Teksto ištrauka/Prasminis vienetas	Tyrėjo pastabos/Tyrėjo refleksija	Subkategorija/Kodas	Kategorija/tema
<p>Tai turbūt prasidėjo nuo mano savanorystės Italijoje, pagal “Europos savanoriškos tarnybos” projektą. Vėliau grįžau į Italiją savanoriauti dar kartelį pagal jau em... vietinę savanorystę, civilinės tarnybos projektą, dar metus savanoriauau. Ir ten, per savo antrus metus, kažkaip tai, išitraukiau į tas organizacijos veiklas, kurios buvo tiesiogiai susijusios su tarptautiniu jaunimo mobilumu....</p>	<p>Pasakoja džiaugsmingai, pasakoti yra malonu.</p>	<p>Savanorystės patirtis</p>	<p>Specialisto patirtis ir kompetencijos</p>
<p>Su neformaliu švietimu ir taip pat /// ne, gal dar tada ne, bet norėjau sakyti su vietos savanoriais, bet gal dar tada nebuvo su vietos, aš pati buvau sovietų (nusiųskia). Vietos savanoris (nusiųskia).</p>	<p>Patirtis ir neformaliajame švietime.</p>	<p>Savanorystės patirtis</p>	<p>Specialisto patirtis ir kompetencijos</p>
<p>Tai va, ir kažkaip tai išitraukiau į tas veiklas, pradėjau labiau gilintis, labiau domėtis, pati rašyti projektus, ruošti savanorius išvažiavimui, mentoriauti, būti atsakinga už savanorių veiklas, už įvairius popierius, na priklausomai, nuo projekto. /// Ir kažkaip taip įsisukau į šitą terpę. Aaam... /// tuomet mmm... dar, pasibaigus programai, dar labiau dirbau, tai, tokiu atveju, vis tik Italijoje. Aaa... dar dirbau su vietos jau savanoriais.</p>	<p>Vis labiau ir labiau išitraukė į savanorystės lauką.</p>	<p>Savanorystės patirtis</p>	<p>Specialisto patirtis ir kompetencijos</p>
<p>viskas baigėsi tuo, kad mmm... pažinojau *** * ***** (pamini organizacijos pavadinimą) ir sužinojau, kad jie ieško koordinatoriaus savanorių, norėjau jau grįžti į Lietuvą ir kažkaip taip mūsų keliai ir susibėgo. Vieni kitiems patikom ir ammm... jau trečius metus esu *** * *****</p>	<p>Trijų metų patirtis organizacijoje</p>	<p>Kaip atsidūrė esamoje darbo vietoje?</p>	<p>Specialisto patirtis ir kompetencijos</p>

***** ***** (pamini organizacijos pavadinimą).			
Išskirčiau, tokias dvi zonas, tai yra lietuviai savanoriai ir tarptautiniai savanoriai, kurie atvažiuoja pagal "Europos solidarumo korpuso" projektą.	Dirba ir su lietuviais, ir su tarptautiniais savanoriais	Savanory stės sritys/zonos	Struktūra
lietuvių savanorių skaičius, jis yra didelis, bet jis irgi priklauso nuo to, ar čia laikini, tie savanoriai, ar jie ateina, tik tai, pavyzdžiui, į "Maisto banko" akcijas. Ar jie įsitraukia į tokias reguliarias veiklas ir visus metus, ar ten pusę metų aaa... kažkiek dienų ar laiko per savaitę skiria veikloms. Ar jie įsitraukia į kažkokias aaa... kažkokias individualias veiklas.	Vieni savanoriai įsitraukia daugiau, kiti mažiau. Didelis neapibrėžtumas.	Kintantis lietuvių savanorių skaičius ir skirtingas jų įsitraukimas	Struktūra
Tokias kaip: ryšio mezgimas su konkrečiu vaiku, pagalba mokantis ir panašiai.	Pagalba mokantis	Ryšio mezgimas su konkrečiu atveju/klientu	Savanory stė
bijau dabar pameluoti, tikrai nepamenu, koks buvo praeitų metų, bet na jau virš šimto, tai siekia tikrai.	Tikslaus skaičiaus nepamenu	Lietuvių savanorių skaičius organizacijoje	Struktūra / savanory stė
O, tuo tarpu, užsieniečių savanorių, kasmet tirim eee... // turėdavom eee... nebeturim, bet turėdavom eee... tarp 8 ir 10 kiekvienais metais. Kiekvieną sezoną mmm..., kai sakau metais, tai turiu labiau omeny nuo rugsėjo iki rugsėjo, tai turėdavom nuo 8 iki 10. Tai užsibūdavo 11/10 mėnesių pas mus.	Šiuo metu savanorių organizacijoje yra mažiau, nei įprastai	Užsieniečių savanorių skaičius organizacijoje ir savanory stės trukmė	Struktūra / savanory stė
Apskritai mūsų organizacijoje savanorystė yra viena iš prioritetinių sričių, tai įsitraukia, vienokiu, ar kitokiu lygmeniu, turbūt praktiškai visi žmonės. Ten ammm... nu kažkokia prasme, kažkokiu būdu ir kažkokiu lygiu.	Savanorystė svarbu, visi įsitraukia	Visi darbuotojai įsitraukia į darbą su	Savanory stė - prioriteti nė sritis

		savoriai s	
bet ta tokia, jei taip pabandyt nupiešti tokią, tokią aiškią struktūrą, tokią išgrynintą, kuri poto ten turi savo visokių atšakėlių, priklausomai nuo laikotarpio, nuotaikų ir idėjų, tai mmm...	Daug laisvės naujoms idėjoms	Struktūra aiški, bet yra laisvės	Struktūra
aš koordinuoju savanorystę, tai yra per mane per mane praeina informacija apie savanorius, projektai, pristatymai, savanorystės galimybių, // mokymai, ammm... tiek kolektyvo, tiek pačių savanorių, jų organizavimas ir panašiai.	Koordinatorius su informacija susipažįsta pirmas, tada perduoda kolegoms, jei verta	Pirmasis koordinatoriaus žingsnis - informacijos filtravimas	Koordinavimas
ir tuo tarpu, kadangi, mūsų organizacija susideda iš keleto padalinių. Tai kiekvienas padalinys, viduje savęs, turi susiformavusį branduoliuką žmonių, kurie yra atsakingi už savanorius būtent tame padalinyje. Tai, // dažniausiai, vienas žmogus padalinyje yra atsakingas už lietuvius savanorius, kitas žmogus yra už tarptautinius savanorius atsakingas. Tai yra taip vadinamas "tūtorius"	Vienas asmuo padalinyje atsakingas už lietuvių savanorių, kitas už užsieniečių	Kuravimo vaidmenų pasiskirstymas	Koordinavimas
tuo pačiu, užsieniečiai savoriai, kadangi, to reikalauja programa, ir jie atvažiuoja iš užsienio, ir jų, turbūt, iššūkiai ir kultūriniai yra ir tam tikri susiję su tokiu, su tokiu namų ilgesiu, su kultūrinu šoku, su veiklų intensyvumu ir panašiais dalykais.	Paaiškinama, kodėl užsieniečiams savanoriams reikalingas ir mentorius, ir tutorius.	Savanorystės užsienyje ypatumai	Iššūkiai
jie papildomai turi dar ir "mentorių" kiekvienas. Tai dažniausiai būna žmogus, paskiriamas asmeniškai savanoriui ir jis būna arba iš padalinio, kuriame savanoris neatlieka jokių veiklų, tai yra tiesiogiai su savanorio veiklomis nesusijęs žmogus. Arba būna žmogus, visiškai iš pašalės, // tai yra arba mūsų lietuvis savanoris, arba buvęs mūsų savanoris, įsitraukia buvę užsieniečiai savoriai, kurie aaa... šiuo metu yra likę Lietuvoje, nutarę pasilikti ir	Paaiškinama, kas gali tapti užsieniečio savanorio mentoriumi	Mentorius	Koordinavimas

<p>gyventi . Aaam... // tai yra buvę kolegos, kolegos, kurie išėję motinystės ar tėvystės atostogų ir panašiai. Tai yra žmonės, kurie šiek tiek pažysta jau organizaciją, supranta jau, kaip tai vyksta, supranta savanorystę ir, kad tai yra apie mokimosi procesus taip pat ir, tokiu atveju, jie juos jau prižiūri ir palydi per patį mokymosi procesą - “mentorai”</p>			
<p>“Tūtoriai”, tuo tarpu, ar tie žmonės, kurie yra padalinyje atsakingi už savanorystę, jie palydi per veiklą eee... susiplanavimą , per veiklą darymą, per iniciatyvų išsikėlimą ir tų iniciatyvų įgyvendinimą. Ar neįgyvendinimą ir tada reflektavimą, kas nutiko blogai?..</p>	<p>Paaiškinama, ką daro tutorius</p>	<p>Turorius</p>	<p>Struktūra</p>
<p>Taip pat yra programų, tarkim, tų, kurių metu, čia tokia nauja programa, tai mes dar tik aiškinamės, kaip tiksliai jiniai veikia. (Nusijuokia), bet tiek vaikų dienos centruose, tiek šeimų tarnyboje, kur dirba socialinės darbuotojos su šeimomis, tiek jaunimo veiklose yra įvairių vaikų, kurie patiria sunkumų mokyklose arba kažkokia socialiniame gyvenime. Tai mes kažkaip tai kuriame tokią palaikymo programą, kur galėtų įsitraukti savanoriai ir // ir individualų dėmesį skirdami vaikui, emm... kurdami ryšį su juo eee... naudodami, kaip įrankį pamokų ruošą, sukurti tą ryšį ir, iš tikrųjų, palaikyti vaikelius. Tai riek pamokas mokykloje gal, iš tikrųjų, sunkiau sekasi, o galbūt, matant, eee... kad ten kažkas tai kito yra, ir kitokias problemas pradėti padėti spręsti. Tai tuo atveju eee... /// (čepsi) savanoris yra patikimas į rankas, to žmogaus, to darbuotojo, kuris ammm... kuris dirba su // su konkrečiu vaiku. Tai ar tai dienos centro darbuotojai, ar konkrečiai socialinei darbuotojai, kuri dirba su šeima, ir, panašiai, ir jau tada tenai vyksta procesai, mokymasis , dėliojimasis ir taip toliau.</p>	<p>Individualus savanorių darbas su vaikais iš sunkumų patiriamų šeimų</p>	<p>Nauja programa – individualus savanorio darbas su klientu</p>	<p>Savanorystė</p>

kiekvienais metais bent po vieną, ar du, šiaip tai po du, o kartais ir daugiau, įvyksta mokymų eee... komandai dirbančiai su savanoriais.	Šie mokymai vyks vieną, du kartus per metus	Mokymai darbuotojams apie savanorystę	Mokymai
Tiek ir naujai prisijungusiems komandų nariams, tai jie būna organizuojami vidiniai mokymai ir vidiniai kažkokie pasidalinimai patirčių tarp darbuotojų, kurie jau daugiau patyrę, kurie mažiau.	Mokymai ir naujiems ir patyrusiems darbuotojams	Vidiniai mokymai darbuotojams apie savanorystę	Mokymai
lygiai taip pat, kuriuos organizuoja tiek "Jaunimo reikalų departamentas", tiek kažkokios tai iš šalies organizacijos		Išoriniai mokymai darbuotojams apie savanorystę	Mokymai
tai čia jau būtų toksai, kaip ir mano darbas: organizuoti tuos mokymus, arba juos atrasti ir pasiūlyti komandoms, kad jie tobulėtų ir, kad jie tą kokybę, nu, visada kažkaip tai keltųsi ir, kad patys darbuotojai irgi žinotų, kaip elgtis, kaip reaguoti, koks čia jų uždavinys yra dirbant su tuo savanoriu ir panašiai.	Paaiškinama, kodėl reikalingi mokymai, kas juos inicijuoja, organizuoja	Mokymų darbuotojams poreikis/organizavimas	Mokymai
Na ir lygiai taip pat keletą kartų per metus organizuojame mokymus lietuviams savanoriams, kuriuose supažystam, supažystam, supažindinam juos su ammm... su tuo, kas ta savanorystė yra, kaip ji yra įgyvendinama, kas jiems iš to, kaip jie mokosi, kas tas neformalus ugdymas, ir kuo čia susiję su tuo savanoryste ir panašiai.	Paaiškinama, kodėl organizuojami mokymai lietuviams savanoriams	Mokymai lietuviams savanoriams	Mokymai
O, na užsieniečiams savanoriams tokius mokymus organizuoja programos vykdytojai "Europos solidarumo korpuso". Tai yra nacionalinė agentūra, "Jaunimo reikalų departamentas". Tai jie turi, jei jų projektas trunka iki 6 mėnesių, tai turi vienerius mokymus, kuriuose keletą dienų su grupe kitų savanorių, savanoriaujančių Lietuvoje, vykdo veiklas. Jeigu jų projektas	Mokymų dažnumas priklauso, nuo projekto ilgumo trukmės	Mokymai užsieniečiams savanoriams	Mokymai

<p>yra daugiau nei 6 mėnesiai, tokiu atveju jie tas, 5 tuos mokymus važiuoja ammm... // 2 kartus, tai yra dveji įvyksta, tai kažkaip tai tokia ta struktūra.</p>			
<p>Žodžiu, yra koordinatorius, yra už savanorius atsakingi žmonės padaliniuose ir kiekvienas iš jų atranda savo vietą ir nišą, kurioje jie norėtų dar tobulėti. Taigi, dalyvauja įvairiuose mokymuose</p>	<p>Patikslinama struktūra</p>	<p>Savanorių koordinavimo struktūra</p>	<p>Koordinavimas</p>
<p>savanoriai, šiaip apskritai, mūsų organizacija yra iškėlus viena iš prioritetinių sričių savanorystę. Ir, turbūt, smarkiai tikim savanoryste. Todėl, kad visa organizacija nuo to prasidėjo ir tuo paremta buvo. Tai turim gyvus įrodymus, kad, kad mmm... nuo buvimo savanoriu, nuo savo iniciatyvos iškėlimo ir siekimo ją įgyvendinti, ir, kažkaip, augimo ir žiūrėjimo į to, ko reikia visai bendruomenei, ir kūrimo, kūrimo, kūrimo ir nuolatinio tokio darbo gali išaugti į didelį žmogų ir daug išmokti ir daug atrasti.</p>	<p>Labai gražiai atsiliepia apie savanorystę</p>	<p>Savanorystės svarba</p>	<p>Savanorystė - prioritetinga sritis</p>
<p>Tai taip. Ir aš taip kažkaip, kartais matau ir kalbuosi su kolegom, ir kalbuosi su tais pačiais savanoriais, kad, na, /// mes, turbūt, neabejojame, kad savanorystė yra didelis ammm... didelis, didelė duoklė ir didelė dovana ir didelės pamokos, tiek asmeninės, tiek profesinės patiems savanoriams, bet organizacijai savanorių būvimas joje taip pat labai daug atneša. Na, labai daug duoda. Emmm... // tai tokį matom, matom, tą, tą, taip svarbią tikrai vietą savanorių būvimas užima.</p>	<p>Labai gražiai atsiliepia apie savanorystę</p>	<p>Savanorystė - didelė dovana</p>	<p>Savanorystė</p>
<p>Su lietuviais savanoriais pagrindinis iššūkis yra juos susirasti, įtraukti ir išlaikyti...</p>	<p><u>Savanorių išlaikymas</u></p>	<p>Iššūkis - išlaikyti lietuvius savanorius</p>	<p>Iššūkiai</p>

Tai labai dažnai pas mus žmonės įsivaizduoja, kad savanorystė, visų pirma, yra tikrai /// aaa... skirta jaunimui. Nu moksleivių reikalai.	Savanorystės nuvertinimas, klaidingi stereotipai, tik jaunimui	Nerimtas požiūris į savanorystę	Iššūkiai
kas irgi yra tiesos, nes, na, moksleiviai įsitraukia ir tikrai ten dalyvauja ir panašiai ir panašiai. Eee... turėkim omeny, kad mokyklos prašo jų ir socialines valandas susirinkti.	Socialinės valandos – motyvacija savanoriauti	Savanorystė - socialinių valandų susirinkimas	Iššūkiai
daug kas galvoja, kad tai yra nu vaikų reikalai, žaidimas.	Savanorystė tik jaunimui? Vaikų žaidimas?	Savanorystė - vaikų žaidimai	Iššūkiai
Nerimta visiškai. Na, toksai niekniekių padarymas. Atėjus, atėjus, ten kėdes pastumdysiu, šaldytuvą išvalysiu ir panašiai. Tai // (čepsi) tai jie sako, čia vaikų reikalas. Tegu vaikai čia ir padaro tuos dalykus.	Suaugusieji savanorystėje nemato prasmės ir esmės	Savanorystė - niekniekių darymas?	Iššūkiai
ištikytųjų nėra lengva suaugusius žmones įtikinti savanorystės nauda ir tuo, kad savanorystė nebūtinai gali būti, tik labai nuobodi ir labai be, nu, tokia, nu, tokia nuobodi. Net nežinau kokį kitą žodį pasirinkti. Tokia niekniekių darymas.	Sunku įtikinti suaugusiuosius, kad savanorystė yra rimta, naudinga veikla	Suaugusieji netiki savanorystės rimtumu	Iššūkiai
Kad savanorystė, savanorystė gali būti ir eee... kažkaip, savęs išbandymas ir, kažkaip, savo turimų įgūdžių pritaikymas, /// prisidedant prie kažkokių bendrų tikslų, bendro gėrio bendruomenės, ar ne?.. visuomenės ir taip toliau.	Pasakoja, apie savanorystės naudą, paneigiant prieš tai buvusį klaidingą stereotipą	Savanorystė nauda asmeniui	Savanorystė
Kad, na, per savanorystę, prisidedami prie tų emmm... // iniciatyvų aaa... nepelno siekiančių, ar organizacijų, nevyriausybių, veiklos, tai, kad mes padedam jiems savanoriaudami kurti Lietuvą tokią, kokią mes ją norim matyti, ar Europą, ar pasaulį, kokį mes jį norim matyti.	Kalbant apie naudą kylama nuo savanorystės naudos bendruomenėms, iki jos naudos pasauliui	Savanorystės nauda aplinkai	Savanorystė

<p>Tai yra labai dalelė, tokia emmm... fiziška pagalba organizacijoms, organizacijų darbuotojams. Na, // eem... įgyvendinti daugiau, negu jie pajėgtų tik tai su, su darbuotojais įgyvendinti. Eee... bet lygiai taip pat tai yra didelė pagalba eee... organizacijoms, tokia moraline prasme.</p>	<p>Organizacijoms nauda ne tik fizinė, bet ir moralinė.</p>	<p>Savanory stės nauda organizacijoms</p>	<p>Savanory stė</p>
<p>kartais būna: dirbi, dirbi, užsisuki, užsiveli į savo dalykus, į savo kažkokius problemas, matai tuos pačius, nežinau ten, vaikus, jaunimą, nežinau, // čia gerai, apsistosim ties mūsų organizacija, ane?.. Tai tuos pačius žmones, tas pačias grupes. Galbūt organizacijos, kitos, dirba ne su žmonėmis, bet koku atveju, užsisuka į rutiną ir tai tampa jau tokios, nu, pabambėti kartais reikia, pavargsti, jau atrodo, kad čia beprasmiškai kažką tai padarai... O tas savanorio atėjimas /// įįį veiklas, dažnai, ///dažnai, suteikia tokio šviežio oro gūsio, ko mes jau nebematom, kam mes jau nebeturim jėgų, arba kas nors jau mums tapo rutina ir mes jau kūrybiškai nebegalim įžvelgti potencialo kažką pakeisti. Tai savanoris atėjęs paima ir sako: o tai kodėl mes nebedarom taip? Na, sukuria tų jėgų, T: Įneša naujovių? R: Įneša tokio šviežio oro.</p>	<p>Neretai savanoriai įneša naujovių, pokyčių, naujų idėjų</p>	<p>Savanorio atėjimas - šviežias oro gūsis</p>	<p>Savanory stė</p>
<p>tai, kažkaip tai, suaugę žmonės, ar senjorai, kuriuos irgi norėtusi įtraukti, įveiklinti, kažkaip tai, leisti jiems tą senjorystę jų (nusijuokia)... ...kažkaip tai įveiklinti. Tokią prasmingesnę padaryti.</p>	<p><u>Įveiklinti senjorystę</u></p>	<p>Noras įtraukti vyresnius žmones į savanorišką veiklą</p>	<p>Savanory stė</p>
<p>Ir yra tokių, kurie nori, aišku, bet šiaip juos įtraukti yra labai sudėtinga, nes jie žiūri į savanorystę, kaip beprotiškai vaikišką reikalą ir beprasmybę tokią. Toksai, aš galvoju, susiformavęs iš senų laikų požiūris į tai. Arba, kad mokytis, tai irgi jaunimui</p>	<p><u>Nepažįsta, to mokymosi visą gyvenimą, koncepto</u></p>	<p>Senjorų nenoras įsitraukti į savanorystę</p>	<p>Iššūkiai</p>

<p>reikia. “O tai ką jūs man čia siūlote mokytis, kažkokiais tai neformaliais būtais, tai čia aš jau viską išmokau...” /// Tai, ne nepažįsta, to mokymosi visą gyvenimą, koncepto...</p> <p>...vyresni žmonės</p>			
<p>Tuo tarpu, su mmm... su jaunimu, eee... aš ką matau, kad labai dažnai iš mokyklų, kurie ateina, čia apie iššūkius kalbant, /// jie irgi tą po požiūrį į tai, kad aš čia atėjau susirinkti tų socialinių valandų, kurias man liepė mokykloje...</p> <p>...susirinkti, atnešti ten lapą su visu anspaudu ir įrašyta, kad aš ten 30 valandų kažką tai dariau naudingo visuomenei.</p>	<p>Liepia mokykla, savanoriauja ne savo noru.</p>	<p>Savanorystė - socialinių valandų rinkimas</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Tai, nu, iš vienos pusės gaunasi tokia kaip ir prievarta, ammm... // bet iš kitos pusės, jie per tą prievartą ir neperžiūri, nepasižiūri į tai, kad jiems nebūtinai ir reikia tuos niekniekius daryti. Tai /// ir jie ateina, na, jų ir padaryti, tiesiog susirinkti tas tokias prievartines socialines valandas, ar ne?.. Ir ir per tas visas patirtis jie išmoksta, kad taip ir yra ir, kad tai normalu ir teisinga ir taip toliau.</p>	<p>Per prievartą atėję, jaunuoliai - neįžvelgia savanorystės naudos</p>	<p>Savanorystė - socialinių valandų rinkimas</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Tai čia per tokią gal istoriją lengviau būtų tą iššūkį tai pristatyti, kad pas mus buvo toksai vyrukas – savanoris. Jis atėjo lygiai tokiu pačiu tikslu – susirinkti tas socialines valandas /// ir atėjo į vaikų dienos centrą, ir isai sako: “Aš norėčiau, aaa, nu, ką nors padaryti. Aš jums čia galiu sutvarkyt ką nors, išvalyt ką nors...” Mes sakom: “Gal tu norėtum, va, vaikams ką nors suorganizuoti?” “Ne, ne, ne, ne, ne, tik jokių vaikų, ne. Aš čia...” Nu, žodžiu, isai galiausiai nutarė, kad iš išvalys, sutvarkys šaldytuvus, tada surūšiuos ir sulankstys rūbus, kuriuos žmonės buvo suaukoję vaikams per Kalėdas, tada dar jis ten kažką suklijavo... Ir jis taip įsivaizdavo</p>	<p>Istorija apie vaiką, kuriam pavyko įrodyti, kad savanorystė gali nešti džiaugsmą ir naudą ir tai nėra tik niekniekių darymas, socialinių valandų susirinkimas</p>	<p>Sėkmės istorija</p>	<p>Savanorystė</p>

<p>savanorystę, nebuvo taip, kad jam patiko, kad jam tai buvo įdomu. Ir, kažkaip, kiekvieną kartą, kai jis ateidavo, mes jį stengdavomės vis pakalbinti, o gal dar tą, o gal, vis dėl to, kažką. Kol galiausiai, jis atėjo su tokia aaam... dideliu, aaa... didele /// įdeklų popieriaus lapams, tokiu didžiuliu, ar ne?.. Ir mes sakom: <i>“Ar tu lankai dailės mokyklą?”</i> Ir jis sako: <i>“Aš vaikštau, į pamokas, nes noriu stu... nu, papildomas pas architektą, nes noriu studijuoti architektūrą ir ruošiuisi stojamiesiems egzaminams.”</i> Ir pas mus, vaikų dienos centre, po keletos mėnesio, kaip tik turėjo vykti remontas ir mes jam sakom: <i>“Galbūt, tau būtų įdomu, sužiūrėti, subraižyti ir supaišyto, kaip vaikų dienos centras galėtų atrodyti ir kokių dalykų mes galėtume pridaryti smagių vaikams, to remonto metu? Kad jie galėtų ant palangių užlipti, kad jie galėtų dar kažkur tai, kažką tai turėti, kažkokius tai suoliukus stalus ir panašiai”.</i> Ir to vaiko akys nušvito // ir jis tikrai nuoširdžiai, jis ir prieš... mes neturėjom visko, ko jam reikėjo, mums ten reikėjo knistis ir ieškoti, kur viską surasti, bet... bet jis tikrai taip nuoširdžiai vaikas kūrė ir jis staiga aaa... atrado, kaip ir pats sakė, kad na, savanorystė gali būti ir kažkas tai tokio, ką aš darau naudingo, bet ir man patinka...</p> <p>...kad nebūtinai tą šaldytuvą išvalyti. Tai iššūkis yra parodyti žmonėms, kad savanorystė būna ir tokia, kur akys žiba.</p>			
<p>Tai čia tikrai – didelis iššūkis, nes aaam... mokyklose, dažnai, jie išmoksta, kad savanorystė yra va, suolus sustumdyk ir duosiu tau valandą. Įrašysiu tau valandą, ane?.. Išvalyk čia kabinetą ir parašysiu tau dar dvi valandas. Tai, taip išmoksti ir su tokiu nusiteikimu ir pas mus ateina ir tada,</p>	<p>Iššūkis - pakeisti matymą, kad savanorystė yra daugiau, nei socialinių valandų susirinkimas</p>	<p>Savanorystė - socialinių valandų rinkimas</p>	<p>Iššūkliai</p>

kažkaip, juos ištraukti mmm... užtrunka laiko.			
Džiugu, kad kai kurios mokyklos, bent jau Vilniuje, iš tikrųjų, taip, kažkaip tai, nutaria atsakingai pasižiūrėti. Ir tokių daugėja mokyklų ir, tikrai, siūlo vaikams, moksleiviams ir jaunimui eee... eiti ir savanoriauti už mokyklos ribų, eiti ir savanoriauti į tikras organizacijas (šypteli), įsitraukti į tikrai tokias... ...prasmingas veiklas ir, tikrai, su kai kuriom mokyklom visai bepradarbiaujam ir labai aaa... puikiai tai gaunasi.	Kai kurios mokyklos pozityviai žiūri į savanorystę	Mokinių atsakinga savanorystė	Savanorystė
Pavyksta, bet didžioji dauguma, vis dėl to, dar yra tokių. Aš jas tokias matau, kurios mmm... // tiesiog, skatina susirinkti aaaa... pa parašus, po valandų skaičium.		Savanorystė - socialinių valandų rinkimas	Iššūkiai
Tai va ir, tuo pačiu, ir netgi jeigu ateina ir motyvuotas žmogus, jau atlikti veiklas kažkokioj erdvėj, tai ar su žmonėm, su intelekto sutrikimais, ar vaikų dienos centre, ar darželyje, ar dar kažkur tai, paprastai, tie žmonės, jie, na, ateina /// ir gali skirti tam tikrą laiko kiekį per savaitę ane?.. Tai, tarkim, aaa... vieną dieną išbūti ten grupę, kuri trunka 4 valandas sakykim... ...ir /// ir tada // kiekvieną savaitę tas žmogus ateina ir, žinoma, turi ten aptarimus, po kiekvieno, po kiekvienos grupės su komanda. Aptaria, kaip praėjo diena, ko ir patys išmoko, ką ir patys nuveikė.	Būna ir motyvuotų lietuvių savanorių, kurie ateina savo noru, skiria laiko prasmingai savanorystei	Motyvuoti savanoriai	Savanorystė
Bet kažkaip tai, tarkim su užsieniečiais savanoriais to iššūkio tokio didelio nėra, nes jie įsipareigoja, jie kaip į darbą eina (nusiųkia)...	Užsieniai savanoriai turi didesnę įsipareigojimą savanorystei, nei lietuviai, nes jie atvažiuoju užsiimti	Užsieniečių savanorių įsipareigojimas veiklai	Savanorystė / skirtumai
...taip juokaujant ane?.. Kiekvieną dieną eee... turi labai aiškių, aiškų grafiką ir	Retai, kada užsieniečiai savanoriai išvažiuoja	Aiški savanorystė	Savanorystė

<p>kažkaip tai eem... /// na, jie kažkaip, na // kai kurie, aišku, kad išvažiuoja, be, iš esmės, jie neišvažiuoja, jie, tiesiog, ir pasilieka projekto metu.</p> <p>Jie žino, kada jis prasideda ir kada jis pasibaigia projektas, ar ne?..</p>	<p>namo, turi aiškia struktūrą, programą</p>	<p>tės struktūra užsieniai</p>	
<p>Lietuviai, tuo tarpu, tokio apibrėžtumo, galbūt, neturi ir neturi tokio eee... didelio įsipareigojimo.</p>	<p>Nėra aiškių ribų, struktūros, galima bet kada nutraukti veiklą</p>	<p>Lietuvių savanorys tėš neapibrėžtumas</p>	<p>Savanorystė</p>
<p>Ir taip, kartais būna, kad jie kažkaip tai pabūna, pabūna, pabūna ir jų motyvacija slopsta ir slopsta, ir, kažkur tai, nutaria dingti, ar ne?.. Ir kažką tai kito nutaria veikti. Tai, tai toksai iššūkis yra juos išlaikyti ir taip mmm... laikyti pulsą ant, laikyti piršta ant jų motyvacijos pulso, ir nuolat stebėti ir matyti, kada jau čia ta motyvacija smigt pradeda, kaip čia ją sukelti, ką pasiūlyti kito. Galbūt, ammm... leisti išbandyti jėgas ten kitam padalinį ir panašiai, bet jo // yra iššūkis, papildomas, tą laikyti pulsą motyvacijos, kad savanoris neatkristų.</p>	<p>Motyvacija negali visada išlikti aukšta, nuolat svyruoja, todėl svarbu stebėti ir laiku reaguoti. Atrasti būdų, kaip tą motyvaciją savanoriams sužadinti.</p>	<p>Iššūkis - motyvacijos palaikymas</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Tai, turbūt, veikia, visų pirmą, patirtis, ar ne?.. Vieną kartą praradau savanorį, kažkur nutekėjo</p> <p>Kitą kartą ten vėl kažkas tai, bet trečią kartą, tai matau jau, kai tas patsideda.</p>	<p>Kuo daugiau patirties, tuo sklandžiau susidorojama su iššūkiais</p>	<p>Patirtis</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>
<p>žinoma, reiktų jeigu kiekvienas darbuotojui laukti (nusijuokia), kol jis pakankamai patyręs, tai labai daug nutekėtų. Tai, kad tas nutekėjimas būtų toks silpnesnis, ar ne?.. Tai mes ir organizuojamės, tuos mokymus, apie kuriuos minėjau pradžioje, ir tiek susitikimus su aaa... darbuotojais kitais, ar ne?..</p>	<p>Reikiami įgūdžiai įgyjami ne tik per patirtį, bet ir per mokymus darbuotojams</p>	<p>Mokymai patirčiai įgyti</p>	<p>Mokymai</p>
<p>Tai, ten tarkis, kartą per mėnesį organizuojamės aaa... susitikimą su tais darbuotojais, iš organizacijos, kurie yra atsakingi, arba, kuriems yra aktualu</p>	<p>Organizuojami savitarpio pagalvos susitikimai, dalintis patirtimi, kartu spręsti</p>	<p>Savitarpio pagalvos susitikimai</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>

<p>lietuviai savanoriai, ar ne?.. Ir tokiu atveju, aaa... tie, kurie prisijungia prie susitikimo gali tiek pasipasakoti, su kokiais jie iššūkiams susiduria, ar ne? Tiek išgirsti, su kuo susiduria kiti ir kartu kažkaip pabandyti spręsti ir dėlintis, kažkokius bendrus veiksmus, dalintis patirtim ir panašiai, ir panašiai.</p>	<p>problemas. Kaip suspervizijos</p>		
<p>Tai ir, žinoma, tuose ir dalyvavimas mokymuose, kuriuos organizuojam organizacijos viduje ar juos organizuoja kažkas tai kitas, ar ne?.. Tai tas dalyvavimas irgi prideda tokios papildomos aaam..., sakyčiau, stiprybės aaa... dorojantis su tais iššūkiams, nes jau teoriškai eee... išgirdus, kaip dorotis, arba išgirdus, su kokiais kiti susiduria, tai kitą kartą jau tu irgi, na, lengviau sureaguoji. Tai turbūt toksai patirtis ir mokymasis nuolatinis, nesustojantis.</p>	<p>Nuolatinis augimas, tobulėjimas, visada yra, ko dar išmokti</p>	<p>Mokymai patiprina</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>
<p>Aaaa... jo, taip, iš tikrųjų, tai tikrai kitokie. Ne, negaliu sakyti, kad jau ten labai radikalai... ...skirtusi darbas, bet niuansų, aišku, kad yra.</p>	<p>Iššūkiams, dirbant su lietuviais ir užsieniečiais savanoriais skiriasi, bet ne radikalai</p>	<p>Iššūkių skirtumas</p>	<p>Skirtumai</p>
<p>Tai, nuo pat pirmojo atvažiavimo, turbūt, savanorio, ar ne?.. Aaa... tai, tas iššūkis, yra kažkaip tai aaa... suteikti tą pirmąją pagalbę įkritus į naują kultūrą, su naujais nepažįstamais žmonėm apsigyvenus, kažkokiam tai keistam, nematytam, niekada, bute, mieste, kuriame nepažįsti, kaip veikia viešasis transportas... ..ir dar su būriu, nežinau, vaikų, kurie rėkia ir nori su tavim susipažinti ir tu jų nesupranti. Tai tokių, ats... tie savanoriai jie atsiduria visiškai kosmose tokiam.</p>	<p>Savanoriai į Lietuvą atvyksta iš įvairių vietų. Galimas kultūrinis šokas. Svarbu suteikti daug pagalbos, saugumo pradžioje, tik atvykus.</p>	<p>Pirmas iššūkis - padėti atvykus</p>	<p>Iššūkiams</p>
<p>Tai kažkaip tai, tas pirminis iššūkis, turbūt yra padėti pagalbę ir, nu, m, su ta tokį, sulaikyti, tokį tą beprotišką įkritimą į panikos zoną, ar ne?.. Palikti savanorį ne</p>	<p>Svarbu neleisti patekti į panikos zoną</p>	<p>Tarp komforto ir panikos zonų</p>	<p>Iššūkiams</p>

komforto zonoj, įritus ir sulaikyti jį nuo įkritimo į panikos zoną, kuri gali jį dismotyvuoti toliau tęsti veiklas.			
Tai tokia pirmoji krizė, po atvažiavimo, ir iš tokios euforijos, kad aš čia dabar pakeisiu pasaulį ir atvažiavau ir čia dabar darysiu dalykus, įkritimas į tokią realybę, kad aš nelabai susigaudau, kur čia esu.	Iš euforijos į realybę - pirmoji krizė, iš užsienio atvykusiems savanoriams.	Pirmoji krizė - akistata su realybe	Iššūkiai
Dažnai būna dar viena krizė, ammm... kuri dažnai būna susijusi su, tokia išreiškiama per pyktį. /// Tai būna ji, dažnai, susijusi su veiklomis, savanoris, į kurias savanoris yra įsitraukęs. Tai jeigu, sakykim, savanoris yra įsitraukęs į jaunimo centro veiklą, ar ne?.. Ir, nežinau, ten jau keletą mėnesių eina, veikia, daro dalykus, būna žiauriai šaunus, labai energingas ir visą kita ir visą kita, bet visada ateina toksai momentas savanoriui, įgrysta rutina, įgrysta daryti tuos pačius darbus.	Išreiškiama per pyktį Rutina – krenta motyvacija siekti pokyčių.	Antroji krizė - rutina	Iššūkiai
Arba, jis išmoksta daryti kažką labai gerai ir staiga supranta, kad jis jau, jam jau, jau, jau bloga nuo viso to ir tai labai neretai iš... išreiškia, per tokį pyktį, kad jūs man nesukuriat veiklų, čia visos veiklos yra nuobodžios, kad aš čia bereikalingai leidžiu laiką, kad aš čia nieko naujo ne... ne... nepatyrė ir taip toliau.	Išmoksta kažką gerai daryti, tai daro pastoviai, tai po kurio laiko įgrysta	Rutina	Iššūkiai
Tai tada, tas dar yra naujas iššūkis, kaip pakeisti rutiną ir kaip ją (čepsi) perkonstruoti taip, kad savanoris vis dar mokytųsi, augtų, bet, lygiai taip pat, vis dar dalyvautų tuose veiklose, kaip dalyvavęs. Tai toksai antras iššūkis, didelis.	Reikia padėti savanoriui keistis, augti, tobulėti	Kaip išlysti iš rutinos?	Iššūkiai
Aaam... ir su savanoriais, tai čia konkrečiai, turbūt, aš pati pasisakysiu (juokiasi), kolegoms gal mažiau būna, bet, turbūt, ir jiems atitenka, nes kiekvienas savanoris, vis tiek, kai kurie jaučiasi komfortiškiau kalbėdami su manimi, apie kai kuriuos dalykus, bet, kartais, tiesiog, sukuria beprotiškai gerą ryšį ten su savo tutorium, ar su savo mentorium ir kreipiasi,	Kartais neįmanoma nuspėti su kuo savanoris turės geriausią ryšį ir į ką kreipsis pagalbos	Savanorio – darbuotojo ryšys	Savanory stė

dėl kai kurių dalykų ir, tiesiog, į tą, kuris atrodo artimas, ar ne?..			
Tai (čepsi), kadangi, savanoriai, užsieniečiai, atvažiuoja čia, vis tiek, bet koku atveju, dažniausiai man tenka tais, su tuo “dealinti”, tai dorotis, tai, tai / aaa... tai, aš sakyčiau, tai, kad jie atvažiuoja pas mus į Lietuvą savanoriauti, į Vilnių, tai reiškia, kad mūsų darbas yra surasti jiems ir kur gyventi ir suteikti eee... maistpinigius, ir suteikti kišenpinigius, ir pasirūpinti jų ten įvairiais kitais poreikiais ir taip toliau.	Kuratorius turi pasirūpinti savanorių buitimi	Buitiniai rūpesčiai	Iššūkiai
tai, kad savanoriai apsigyvena bute kažkokiam tai, kuriame nuolat kas nors nutinka, pavyzdžiui, sudūžta nuo skersvėjo langas, kaimynai paskambina, kad savanoriai padarė vakarėlį ir trukdė miegoti, aaa... eee... prakiuro / radiatorius, atsirado blakių vienam kambary... Dar ten visokių kitokių, tokių buitinių sudėtingų aaam... (čepsi) dalykų, eee... su kuriais jie nežino, kaip dorotis eeem... / ir tada kažkam tai reikia, na sutvarkyti, ar ne?..	Savanoriams nuolat nutinka daug netikėtų dalykų, kurių negali prognozuoti	Netikėti rūpesčiai	Iššūkiai
Tai tas iššūkis irgi yra toksai eee... nuolat stebėti, bet ir nesibrauti pernelyg smarkiai į pačių savanorių asmeninį gyvenimą, bet ir nuolat stebėti butų būklę, ar ne?.. (Šypsosi) kad viskas negriūtų, ne, ne, ne nesukristų, kad viešoji tvarka palaikyta (nusijuokia) ir taip toliau, ir taip toliau.	Slidi riba, ties kuria tenka balansuoti	Iššūkis - per daug nesikišti, bet prižiūrėti	Iššūkiai
Tai toksai / (čepsi) yra tas toksai, na, ūkvediškasis iššūkis, nes tikrai, na, / nutinka įvairių dalykų, kurių reikia mokytis, kaip čia su tuo... Ką daryti kai bute atsiranda blakių, (kalba pakeltu balsu, nusijuokia) ar ne?.. Man tai čia buvo naujiena (juokiasi).	Nuolat reikia kažko išmokti, atsidūrus netikėtose situacijose, kaip jas spresti	Netikėti rūpesčiai	Iššūkiai
Man buvo naujiena ir tikrai daug streso sukėlęs galvos skausmas, tai eee..., tai jo, tai toksai, toksai gal dar logistinis ir ūkvediškasis reikalas.	Naujiena - nežinia, kaip susitvarkyti su šiuo iššūkiu	Ūkvediškasis rūpestis	Iššūkiai

Arba, kur juos izoliuoti, kai jiems ten Korona atsitinka, arba, kai reikia izoliuotis, ar ne?.. /	Izoliacija privaloma, bet sunkiai įgyvendinama	Iššūkiai, susiję su pandemija	Iššūkiai
Jo manau, kad tokie yra pagrindiniai iššūkiai ir, aišku, / ir darbas su mažiau galimybių turinčiais savanoriais ir jų įtraukimas į veiklas, tai irgi nėra paprastas dalykas tikrai toksai, reik, pareikalaujantis jėgų, kūrybiškumo ir energijos, bet, lygiai taip pat, labai svarbus, bet iššūkingas. Įvardinčiau tai kaip iššūkį.	Reikia kūrybiškumo, jėgų, energijos	Iššūkiai dirbant su mažiau galimybių turinčiu jaunimu	Iššūkiai
Tiek jų pritraukimą, tiek jų išlaikymą ir tiek, tiek darbo su jais visapusiškai.	Mažiau galimybių turintis jaunimas	Iššūkis - pritraukti ir išlaikyti	Iššūkiai
viskas priklauso nuo to aam... su kokiais sunkumais susiduria pats savanoris, ar ne?..	Mažiau galimybių turintis jaunimas	Individualūs iššūkiai	Iššūkiai
Tai, ar jisai yra / (čepsi), ar jis turi fizinę negalę, ar ne?.. Ir, galbūt, tada jam reikia padėti išmokti aaa... suprasti, kad jis, na, nėra visiškai neįgalus ir negali kažko padaryti, kad jis irgi turi gebėjimą, nepaisant to, kad gal turi regos negalią... ... gal turi judėjimo ir panašiai, a ne?.. Aam... / o gal tie iššūkiai tam žmogui su judėjimo, su fizine negalia galbūt ateina, ne per tai, kad fiziškai jie kažko nesijaučia galįs, bet jaučia, kad visuomenė mano, kad... ...kad jie kažko ne, negali ir, jokių atveju, jie patiria tokį, tokių kompleksų, su kuriais irgi tada, savanorystės metu, gali mokytis dorotis.	Įgalinimo procesas	Iššūkiai su žmonėmis, kurie turi fizinę negalią	Iššūkiai
Ir, na, čia tada ir mūsų jau tada toksai įsitraukimas, kaip jiems tai padėti padaryti ir planų kūrimas.	Sisteminė pagalba	Padėti susidoroti su iššūkiais - kurti planą	Būdais, kaip susidoroti

<p>Kiti savanoriai turi kažkokių psichologinių eee... sudėtingų situacijų, ar ne?.. Tai, // tai irgi toksai papildomas palydėjimas, papildomas pokalbis, papildomas ieškojimas.</p>	<p>Mažiau galimybių turintis jaunimas</p>	<p>Iššūkiai, susiję, su psichologines problemas turinčiais, asmenimis</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Na, labai sudėtinga sakyti taip apibendrintai, nes kiekvienas... ... savanoris taip labai individualiai... ... savo tuo, mažiau galimybių, ateina, ar ne?..</p>	<p>Mažiau galimybių turintis jaunimas</p>	<p>Individualūs iššūkiai</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Gal yra žmogus, kiuris aaa... savanoris, kuris ateina pas mus, sakykim, ir jis niekada gyvenime, tiesiog, nėra keliavęs jis gyvenęs mažame kaimelyje, kažkur tai Italijos kalnuose, nemoka kalbos jokios, nemoka nieko ir jam čia, iš viso, yra beprotiškai didelis aaa... didelis iššūkis. Jam beprotiškai iššūkis iki Romos buvo gal nuvažiuoti, o čia dabar dar kažkokiam neaiškiam mieste, su neaiškia kalba būti, ar ne?..</p>	<p>Mažiau galimybių turintis jaunimas</p>	<p>Iššūkiai, susiję su asmenimis, atvykusiais iš provincijų</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Tai tada čia tokį, iš vis, tada tokio labai didelio ir, ir labai intensyvaus palydėjimo reikia pačioj pradžioj, susidorojantis su tais dalykais.</p>	<p>Mažiau galimybių turintis jaunimas</p>	<p>Būdas susidoroti su iššūkiu - intensyvu s palydėjimas</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>
<p>Tai, tai tie iššūkiai jie labai skirtingi ir juos labai sunku būtų kažkaip konkrečiai įvardinti, bet aaa... gal taip, jeigu padyti apibendrinti, tai reikalauja didesnio, aaa... su savanoriu dirbančių, žmonių įsitraukimo... ...didesnio dėmesio ir daugiau energijos atiduoti savanoriui aaa... pačioje toj pradžioje, jo veiklos, kol jis pasijaučia galįs</p>	<p>Palydėjimas, įgalinimas, didelis darbuotojų įsitraukimas</p>	<p>Kaip susidoroti su iššūkiiais, dirbant su mažiau galimybių turinčiu jaunimu?</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>

<p>pats kažką tai daryti ir galys pats kažką tai inicijuoti, ane?.. Tai tokio, ane?.. Daugiau įgalinimo ir ilgesnis būna tas procesas ir intensyvesnis, ir daugiau dėmesio iš darbuotojų...</p> <p>...pareikalaujanti.</p>			
<p>Aš galvoju, kad lygiai taip pat, toksai nuolatinis mokymasis, čia man atrodo, su iššūkiais ne, nesiskiria labai daug. Tai toksai nuolatinis mokymasis, eee... nuolatinis aaa... aaam... dalinimasis patirtimi, ar ne?..</p>	<p>Mokymai ir dalinimasis patirtimi – geriausias būdas susidoroti su iššūkiais, dirbant su užsieniečiais savanoriais</p>	<p>Kaip susidoroti su iššūkiais, dirbant su užsieniečiais savanoriais?</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>
<p>Ir toksai, gal šiuo atveju, dar ištraukia mentoriaus rolę, tai yra žmogaus, kuris yra šiek tiek iš šalies. Na, nedirba pačiose veiklose, nebūna ištraukęs į veiklas, tai tokia dar “kolaboracija” su, su tais žmonėmis, kurie atsakingi už tą savanorį, ane?.. Tai “kolaboracija” tarp koordinatoriaus, totoriaus ir mentoriaus.</p>	<p><u>Kolibaracija</u> Puiki sistema, galima dalintis atsakomybėmis, rūpesčiu su kitais specialistais</p>	<p>Visų, už savanorį atsakingų, specialistų bendradarbiavimas</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>
<p>Yra buvę atveju, kai tikrai labai padėjo su iššūkiais susidoroti ir siunčianti organizacija. Tai yra organizacija savanorio gimtojoje šalyje, kuri padėjo jam pasiruošti busimiems iššūkiams, ar ne?.. Ir padėjo, ir padeda iki tol, iki tos savanorystės kelionės. eigoje padeda, aam... (čepsi) taip kažkaip tai palaikyti tą, tą, tą pirštą, pulsą, taip pat.</p>	<p>Bendradarbiavimas tarp siunčiančios ir priimančios organizacijos</p>	<p>Pagalba iš siunčiančios organizacijos</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>
<p>Tai “kolaboracija” kartais būna ir tarp siunčiančios organizacijos ir priimančios, ane?.. Ir koordinatoriaus.. Tai jo, tai tokia “kolaboracija”, nuolatinis mokymasis ir dalinimasis patirtim.</p>		<p>Bendradarbiavimas tarp specialistų</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>
<p>Aha. / (čepsi) aš galvoju, kad jo, kad visada yra kur tobulėti</p>	<p>Organizacija nėra tobula, yra vietos augti</p>	<p>Tobulumui ribų nėra</p>	<p>Organizacija</p>
<p>gal ta pandemini laikotarpis labai išblaškė tokius aaa... / planus, kažką tai daryti ir</p>	<p>Sugriauti planai, išblaškymas</p>	<p>Iššūkis - pandemini</p>	<p>Iššūkiai</p>

<p>kažką, kažką tai buvom suplanavę, ką norėjom daryti, ką norėjom tobulinti ir auginti. Tai gal aš, vienok, išblaškė pandeminis laikotarpis, nes labai iškraipė visą tokį, visą susiplanuotą turimą struktūrą, ar ne?</p>		<p>is laikotarpis</p>	
<p>Tai ją teko perrašyti daug kartų ir dabar toksai, aš taip jaučiu, kad mes grįžtam į normalybę, kad / aam... Kovidui praėjus, na nepraėjus, bet jau pandemijai taip susilpnėjus, atsiradus suvaldymo priemonėms, ar ne?.. Virusų mutacijoms įvykus, tai tos ir veiklos mūsų atviresnės, nu, tokios laisvesnės ir savanorius laisviau galim priimti ir mažiau ribojimų, ir visų kitų dalykų, ir toksai, atrodo, grįžtam į normalybę (čepsi).</p>	<p>Tenka nuolatos pritaikyti prie nepastovios situacijos</p>	<p>Iššūkis grįžti prie įprasto gyvenimo</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Ir dabar toksai irgi taip norisi iš naujo išmokyti su ta normalybe dorotis, iš naujo persidėlioti tuos planus ir strategijas ir visus kitus dalykus, nes per tą pandemiją irgi užgimė daug naujų iniciatyvų, kaip ir ta pati, kur pasakojau pradžioje, kur mokytis, ar ne?.. Su, su naujais savanoriais dirbti, su (juokiasi) kur mokytis, eee... kur padėti mokytis vaikams.</p> <p>ai užgimė tokių naujų iniciatyvų, kur patys dar bandom susivokti, ką mes čia išdirbinėjam su tais savanoriais (čepsi).</p>		<p>Naujas etapas po pandemijos – nauji planai</p>	<p>Organizacija</p>
<p>Turbūt, mūsų organizacija, nu “Maisto banke” dalyvauja “Maisto banko” akcijose rudenį ir pavasarį, tai kažkaip tai irgi norėtūsi susikurti tokią aiškesnę struktūrą. Čia dar iki pandemijos mes, mes jau vis kalbėdavom ir turėdavom tą viziją, bet po to keitėsi ir “Maisto banko” valdymo struktūra, ten ir, ir planavom, žodžiu, kiekį savanorių ir taip toliau, ir taip toliau. Tai, irgi, kažkaip tai išsibarstė, pasimetė, tai kažkaip nori tuos užbaigti senus planus, ar ne?..</p>	<p>Planai kinta, tenka kurti naujus</p>	<p>Planai struktūrizuoti dalyvavimą “Maisto banke”</p>	<p>Organizacija</p>

<p>Susikurti, kažkokias labai aiškias sistemas tam tikrose srityse, kur priimam savanorius. Norėtusi, aaa... iki galo sisivokti, ką mes išdarinėjame su tais, su tais aam... besimokančiais aaa... žmonėm</p>	<p>Naujo projekto su besimokančiais jaunuoliais struktūrizavimas</p>	<p>Aiščio struktūros kūrimas</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>
<p>Ir, šitoj vietoj, galbūt, dar kažkaip tai skirti daugiau dėmesio, ar ne sustiprinimui, padalinio, kuris daugiausiai su jais užsiima, su, šitoj programoj yra įsitraukęs, tai yra "Šeimų tarnybai". Nes "Šeimų tarnyba", mūsų organizacijoj, iki šiol savanorių, iš esmės, neturėjo.</p>	<p>Niekada nėra turėję savanorio, reikia daug pagalbos įsivažiuoti</p>	<p>Patirties su savanorys te neturinčio padalinio stiprinimas</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>
<p>Ir nedirbo su savanoriais nes mes niekada nematėm, ten daug konfidencialumo, daug kažkokių tokių asmeninio santykio, daug, daug visokių biurokratinių niuansų ir taip toliau, ir taip toliau. Tai mes, tiesiog, niekada nematydavom, kur "Šeimoms tarnybose" galėtų būti savanorių vieta, ir jie mažai dirbdavo su savanoriais. Čia šita programa, ji atsirado būtent per pandemiją, taip gimė, tai lėmė.</p>	<p>Sunku rasti būdą tinkamai įtraukti savanorius ir paruošti darbuotojus, darbui su jais</p>	<p>Niuansai, trukdantis savanorio įsitraukimui į padalinį</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Iš poreikio. Visiškai, iš poreikio ir, aaa... / (čėpsi) ir, kažkaip tai, mes pradėjom tą daryti taip, taip labai nerangiai vyko pirmieji metai, per antrąjį karantiną, per izoliaciją, nuotoliu, tokie labai nerangūs metai buvo. Labai, kažkaip tai, daug irgi supratom, ką persidėlioti ir ką kitaip daryti, ir, dabar, toliau jau gal kiek rangiau, ir labiau įsivaizduodami judam, bet dar vis ne iki galo rangiai (šypsosi). Eee... bet judam link to.</p>	<p><u>Iš poreikio</u></p>	<p>Lėtas judėjimas tikslų link</p>	<p>Orfanizacija</p>
<p>Tai va, kažkaip tai norėtusi pastiprinti ir "Šeimų tarnybą", kaip tokį naują padalinį, pradantį dirbti su savanoriais ir aam... (čėpsi) eee... / na, jiems kažkokių gal daugiau suteikti įrankių ir kažkokių žinių teorinių, kažkaip palaikyti ir taip toliau.</p>	<p>Reikia suteikti įrankių, žinių, palaikyti</p>	<p>Patirties su savanorys te neturinčio padalinio stiprinimas</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>

nu taip nepasidrovėsiu pasakyt, kad tikrai labai stipriai aaa...komandos dirba ir organizacija dirba su tarptautiniais savanoriais ir tikrai labai išvystyta ta mūsų sistema, susidirbimai, mes žinom, kada, kur, kaip, į ką, kam kreipti, kur savanoris gali ten save kitur realizuoti, jei kas nors nepavyksta, na, na, na, na...	Pasigiria, didžiuojasi tuo	Stipri tarptautinė savanorys tės sritis	Trūkumai
Su lietuviška savanoryste, in kažkaip ilgą laiką buvo tokia labiau apleista / ir, kažkaip tai, inai tokia šiek tiek silpnesnė. Man atrodo, kai, kai kur tiek aš pati, tiek ir komandos dirbančios, tie žmonės, atsakingi už lietuvius savanorius, kai kur stringa dar.	Mato, kad organizacijoje galėtų būti geriau	Siekis stiprinti lietuvių savanorys tę	Trūkumai
Arba, kažkur ir patys sustokojam, kaip tie lietuviai savanoriai, taip ir mes, matydami jų išblėsusią motyvaciją, tai mes taip kažkur susistokojam, turbūt, motyvacijos kažkur tai taip stipriai padirbėti.	Poreikis dirbti ties motyvacija. Mato konkrečią sritį	Motyvacija	Būdai, kaip susidoroti
Bet irgi, kažkaip tai, jaučiu, kad tie mūsų sugalvoti kas mėnesiniai susitikimai, kuriuos, galbūt, minėjau, man atrodo.	Mato įdirbį, naudą, ieško išeities. Gelbėja bendradarbiavimas ir dalinimasis patirtimi	Būdas susidoroti su iššūkiu - susitikimų rengimas	Būdai, kaip susidoroti
Tai jie gal irgi sukuria tokios erdvės susigalvoti, kur čia pakeisti, kokiais keliais mums čia tų savanorių dar čia susirasti į kokias organizacijas dar kreiptis, į kokius "univerus", dar, dar universitetus dar nueiti, į kokias mokyklas pasiskambinti, ar ten dar į kokius, į kokias renginius apsilankyti, kur galėtume savi pristatyt. Tai, kažkaip tai, taip.	Mato viešinimo, platesnio tinklo mezgimo prasmę. Ieško būdų, kaip stiprinti lietuvišką savanorys tę, pritraukti naujų savanorių	Viešinimas	Būdai, kaip susidoroti
Tai galvoju, vat tą, tą norėtusi stiprinti dar labiau, lietuvišką savanorys tę... ...ir tokią / aiškesnę, jos modelį turėti, tai jin tokia besirutuliojanti. Tai besi, besisukanti aplink ašį, dar ne, dar neaplipusi ir galo...	Naudoja gražią metaforą apibūdinti problemai	Siekis - lietuviškos savanorys tės	Trūkumai

...taip, kaip užsienietiška savanorystė, europinė.		stiprinimas	

Antrojo interviu analizė

Teksto ištrauka/prasminis vienetas	Tyrėjo pastabos/Tyrėjo refleksija	Subkategorija/Kodas	Kategorija/tema
studijuoju socialinį darbą Vilniaus universitete, tai taip pat susiradau darbą pagal savo profesiją, socialinio darbo (juokiasi)	VU	Išsilavinimas	Specialio patirtis ir kompetencijos
ir jo, nu tai, tiesiog, aš, kai darbinas, man ir buvo tokia kaip ir pareigybė - koordinuoti savanorius ir, po to, laikui bėgant, atsirado visokių kitokių projektų ir dalykų.	Dabartinės pareigos skiriasi nuo žadėtų, kai darbinosi	Pareigos darbe	Specialio patirtis ir kompetencijos
Tai esu ten, kur, nežinau, visada norėjau išbandyti tą socialinio darbo praktiką, nes ir paritais metais praktiką ir norėjau jau oficialiai įsidarbinti ir pažiūrėti, kaip tai atrodo, tas darbas.	Pirma patirtis socialinio darbo srityje	Kaip atsidūrė esamoje darbo vietoje?	Specialio patirtis ir kompetencijos
Tai, pradžioj, turėjau mokymus, įsidarbinau, gal praėjo mėnesis, tai, tiesiog, ne kiekvieno, iš ***** (pamini organizacijos pavadinimą) darbuotojai turėjo tokius mokymus, kaip su savanoriais dirbti, turėjom, tokią visą dieną, programą visokią. Ten buvo, žodžiu, ten grupiniai užsiėmimai ir taip toliau, bet, nu, gal net nebuvo, labai, apie tai, apie savanoriavimą, kaip mum koordinuoti, tiesiog, toks, kaip bendrystės ryšį, kad užmegzti.	Dienos ilgumo mokymai	Mokymai darbuotojams	Mokymai
Bet, bet, bet, jeigu su savanoriais kalbant, tai jo, esu atsakinga už savanorius vežėjus, kurie pristato maitą į manus senoliams arba negalią turintiems. Tai tas procesas vyksta, kad, nu, jo, aš, realiai, atsakinga esu.	Pristato savo pareigas	Pareigos	Specialio patirtis ir kompetencijos

<p>Visada, kiekvieną dieną, kontaktuojau su jais ir bandau rasti, nes aaa..., nu, galiu apie patį procesą papasakoti, kad</p> <p>pirmadieniais - penktadieniais turi būti 4 žmonės savanoriai, kurie veža maistą į namus.</p>	Aiški struktūra	Darbo procesas/struktūra	Struktūra
<p>Tai, realiai, visada turi surinkti, nors, jeigu trūksta, labai blogai, nes, nu, vienam maršrute yra kokių 13 - 14 maršrutų ir, jeigu, jau vieno savanoriaus nebėra, arba susergera, nu, tai tada turi tą pačią dieną sukurti sau galvą ir kaip čia ką rasti.</p>	Kiekvienas savanoris yra svarbus, reikia užtikrinti, kad būtų tiek, kiek reikia. Asmenys dažnai susergera	Iššūkis, kad rasti savanorių	Iššūkiai
<p>Tai tų savanorių, realiai dabar gal yra, net nežinau, sąrašas gal 50, bet ar jie aktyvūs?.. Nu, realiai, aktyvūs apie gal kokius 13, / jo, gal 13 – 15.</p>	Daug neaktyvių savanorių	Kuruojamų savanorių skaičius	Savanorystė
<p>Tai, nu, tiesiog, reikia labai prižiūrėti, nes, nu, tikrai būna ir atkrenta jie, tai, nu toks sudėtingas jais darbas, bet, nežinau, stengiasi komunikuoti su jais, palaikyti santykių, ne tai, kad darbinį. Nu, kartais, tiesiog, paklausi, kaip ten viskas sekėsi jums?.. Bandai tą užmegzti kažkokį ryšį, tai, nu, kažkaip jie dar ir, nu, motyvuoja, kad, nu, ta prasme, kad ne tik atliktą pareigą, bet ir kažkiek tą bendrystės ryšį, nežinau, užmegzti, net, nu...</p>	Svarbu palaikyti santykius, kad motyvuoti, išlaikyti savanorius	Ryšio su savanoriais palaikymo svarba	Savanorystė
<p>nu tarkim, yra sudėtos dėžės maisto, jie, nu kaip ir, iš principo, jie, tiesiog, pasiima jas ir viskas, išvažiuoja. Ir, realiai, tavęs nėra, tai, nu, kiek įmanoma, tai, aš kartais ir nepastebiu, bet, nu, jeigu pamatau, kad jie atvažiuoja tą dieną, tai stengiuosi, vis tiek pakalbinti, nes, nu, kažkaip pačiai keista. Žinai, kaip tokio, kaip ir ryšio neturėt, tiesiog, ateina, pasiima ir ryšio nebėra, atsiprašau.</p>	Maži dalykai, kasdienybėje, sudaro visumą	Nuolatus ryšio palaikymas	Savanorystė
<p>savanoriai ir sudaro pagrindinį, tą darbo specifiką, nes be jų, nežinau, ar mes išvis egzistuotumėm...</p>	Be savanorių gal nebūtų ir organizacijos	Savanorių svarba	Savanorystė
<p>aš esu atsakinga už tuos vežėjus ir, kai mano kolegės nebūna, bandau prižiūrėti ir kitus savanorius, kurie, mmm... kaip pasakyti, yra</p>	Paaiškina darbo specifiką	Savanorių atsakom	Struktūra

atsakingi už maisto paruošimą, maisto išdalinimą, tai mūsų, kaip, darbo specifi*****(pamini organizacijos pavadinimą) yra kiekvieną dieną išdalinti maisto paketus.		ybės organizacijoje	
Tai, jei nebūtų savanorių, tada mums patiems darbuotojams reiktų, tai mes fiziškai nespėtumėm. Tai tikrai... ...vienareikšmiškai, savanoriai, yra pagrindinė, realiai, dalis mūsų, kaip organizacijos. Tai, nu, labai džiaugiamės ir stengiamės, kad jie ir toliau išliktų, nes, nu kitaip, niekaip (nusijuokia).	Teigia, kad be savanorių negalėtų pasiekti dabartinių rezultatų	Savanorių svarba	Savanorystė
Tarkim, ta diena prasideda, ane?.. Kai randi 4 žmones., tarkim, pristatyti maistą į namus ir / yra toks susitarimas, kad jeigu, nu, tu žinai savaitės eigoj, kad tu nebegalėsi, tu pranešk man, nu, tarkim, 2 dienas prieš. Nu, kad aš fiziškai spėčiau surasti kitą žmogų, nes nu, yra tikrai sudėtinga	Dažnai praneša per vėlai, sunku užtikrinti reikiamą sakičių savanorių	Iššūkis - surasti savanorius, kai per vėlai praneša	Iššūkiai
mes irgi turėjom tokią dilemą, kaip juos labiau pritraukti ir kaip ten talpinti?.. Tai, žodžiu, bandėm ir "Facebook'o" grupė yra savanorių, ten, tarkim, nu pažymi dienas, kada galėtumėt jūs ten savanoriauti. Tarkim, nu, žodžiu, pirmadienį ir penktadienį pasižymėkit ir iš pradžių gal buvo tas aktyvumas, bet realiai dabar, jeigu tu keli, nu, tiesiog, nieks nebesižymi. Nu, ta prasme, vienas žmogus ir tau reikia tada sukt galvą, kaip tuos 3 kitus rasti.	Neveikia šis metodas – pasyvi grupė	Savanorių pritraukimas per soc. tinklus	Iššūkiai
tai, realiai, turi, nežinau, kontaktuoti su jais. Aš rašau žinutes, skambinu tiesiogiai, nes kitaip... Čia gal irgi iššūkis, nes, nu, reikia dar rast būdą, kaip su jais susikalbėt, nes per "Facebook'ą" jie nereaguoja, nebereaguoja. Anksčiau gal kažkiek, bet pamačiau, kad tai nebelabai veikia, tai, tiesiog, geriau iškart skambini.	<u>Skambučiai</u>	Geriausias būdas kontaktuoti su savanoriais - skambinti	Iššūkiai
jo, jeigu jis negalit, jūs pranešat man, bet, kadangi, va tas Covidas prasidėjo, tai, tikrai, labai dažnai būna, kad tą pačią dieną parašo: "Žiūrėk, aš susirgau Covidu".	Praneša per vėlai, sunku numatyti tokius dalykus, reikia greitai suktis iš padėties.	Covid	Iššūkiai

<p>Ir, nu, arba šiaip kažkas ir tada “Mh, kaip man čia rasti per dvi valandas kažką kitą?..” Tai, nu vat, taip būna ir tu, aišku, negali pykt ant jų, nes, nu, tiesiog, supranti situaciją - serga ir visko vis visiems būna. Tiek man, tiek aplinkiniam. Tai tu išklausai, “nu, okey”, bandai kažką tai... Nu tas, gal tas labiausiai, nes nu, vis tiek, turi tada, va taip įjungt mąstymą ir daryt ten per valandą, dvi ten kažką kitą rast, vietoj to.</p>			
<p>Tai tas būna kartais, tikrai visokių jausmų sukyla, (šypsosi) bet, tai ką darysi?</p>	<p>Kelia frustraciją.</p>	<p>Stresas</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>yra buvę, gal nesusikalbėjimų, tikriausiai, bet, nu, arba, tiesiog, savanoriai bando savo kažkokią tiesą įrodyt, kad, kaip jiems geriau, bet... Aišku, tu, kaip socialinis darbuotojas, išklausai juos, nu, ir ką?.. Vis tiek, tu atsižvelgi, ką jie sako, bet, nu, darai, kaip ištiktųjų reikia (šypsosi).</p>	<p>Neatsižvelgia į savanorių nuomonę, mano, kad žino geriau. Nėra atvira naujoms idėjoms</p>	<p>Iššūklis - kylantys nesutari mai</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Tai, nu, gal kas būna, bet, nu, tiesiog, nuo žmogaus priklauso, gal taip kažkam ne nuotakoje, gal ten kažką, žinai, pasakyt, parodyt, bet čia toks, tiesiog, žmogiškas dalykas (nusijuokia).</p>	<p>Žmogiška - bloga nuotaika</p>	<p>Iššūklis - kylantys nesutari mai</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>aš stengiuosi taip labai neapsikrauti, gal visais dalykais.</p>		<p>Neapsikrovimas padeda susidoroti su kilusiais iššūkliais</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>
<p>Nu, tarkim, kad ir situacija, kad tarkim, suserga savanoris, nu, kažkaip tu tą akimirką pakvėpuoji giliau, kažką, pasisakai kolegoms savo, kaip taip ir taip buvo. Sako, nu tipo, nestresuok ir, nežinau, kažką rasim, jeigu ką, tai ten mes padėsime.</p>	<p>Gilus kvėpavimas, ventiliavimas, padeda kolegos</p>	<p>Būdai susidoroti su iššūkliais</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>
<p>Nes, nu, mes turim irgi vieną žmogų, kuris ekstra atvejais, jeigu, tarkim, neatsiranda, ar dingsta savanoris, jis gali pavežėt. Nu, bet aš stengiuosi jo netraukt, nes jis turi savo daug darbų.</p>	<p>Stengiasi susitvarkyti pati, neįtraukus šio asmens</p>	<p>Extra žmogus, kuris gali padėti</p>	<p>Būdai, kaip susidoroti</p>

Tai nežinau, aš pati kažkaip bandau su savim susitvarkyti ir, nu, nepuolu, nei į stresą, nei ką.	Bando savo nuraminti pati	Darbas su savimi	Būdai, kaip susidoroti
Nežinau, man gal ir kolegos padeda, tikriausiai, nu, tuo metu, jeigu susinervuoji, pasišneki ir kažkaip dažniausiai nuramina tave.	Kolegų parama, palaikymas	Ventiliavimas	Būdai, kaip susidoroti
Gal jo, tiek pati su savim dirbu, (juokiasi) tiek kolegos padeda.	Padeda abu	Būdai susidoroti su iššūkiais	Būdai, kaip susidoroti
Nu, matot, aš, kaip koordinuoju lietuvius tikrai, neturiu tokio kontakto, kad jie atlieka savanorystę, / mano būtent savanorystę, užsieniečiai	Mažai kontakto, negali suteikti daug informacijos šuo konceptu	Nesispecializuoja į užsieniečius savanorius	-
nu, jo, kiek esu šiaip kontaktavusi, nu, yra kurie, buvo, ten atsakingi už kirpimą žmonių, ar, tiesiog, virtuvėj, tai, nežinau. Nu, problemų kažkaip nėra, jie, tarkim, visada informuoja, jeigu negali ateit.	Labai geros nuomonės apie tarptautinius avanorius	Tarptautinių savanorių atsakingumas	Savanorystė
Nu, nėra kažkokių tai kitatautis, kitaip šnek, nu, kažkaip, man atrodo, problemų, su jais tikrai nėra, su užsieniečiais.	Nemato išskirtinumo	Nemato skirtumų tarp lietuvių ir užsieniečių	Skirtumai
Jie kažkaip labai, labai atsakingai žiūri, gal į tą reikalą irgi. Tai vat, visai irgi džiaugiuosi dėl to. Jo.		Tarptautinių savanorių atsakingumas	Savanorystė
ir jie labai nori. Ta prasme, padeda, tas man irgi visai faina, kad, nu, ta prasme, visokių šalių	Mato tik teigiamus dalykus	Užsieniečiai	Savanorystė

mes turime tų savanorių ir, kažkaip, ir pajvairini, ir tiem žmonėm, patiem faina, kai gali ten kalbos pamokyt savo, kažkokios kultūros. Tai man tik, ta prasme, plusas yra.		savanoriai tik plusas	
Daugiau laisvės turėti, nu, ta prasme, kad “postint” tokius aaa... skelbimus, šiaip ne tik ***** (pamini organizacijos pavadinimą) erdvėj. Ta prasme, nežinau, kaip paaiškint. Tarkim, ar ten per savo pažystamus siūlyti tenai, nu, kažkaip, gal labiau organizacinių trūksta tokių kaip... Nu, nes nėra, tos, gal, visapusiškos laisvės, kaip tu gali pritraukti. Nu, yra tam tikri rėmai. Tai gal tas, nes, na, aš pati turiu idėjų, kaip tai galėtų būt geriau, bet ar tai galima daryt?..	Turi idėjų viešinimui, nori į užduotį pažiūrėti kūrybiškiau, bet nėra suteikiama pakankamai laisvės tam	Laisvės trūkumas	
Nu, tarkim, būna, kad kartais, tarkim, pasiūlai, kažką ir, nu, tiesiog, neapsiribokim, tiesiog, savo ten organizacija. Nu, ta prasme norėtus, galbūt, “papistint” kažką, tarkim, kad pritraukti savanorių, bet nežinau, nu, ar leidžia pas mus tai (juokiasi). Gal tas, nes, nu, vis tiek, žmonės naudojami tais socialiniais tinklais ir, manau, būtų visai naudinga ir, galbūt, labiau... labiau pritrauktumėm.	Nori daryti daugiau, kitaip	Viešinimas	Iššūkiai
Gal ir tų veiklų trūksta, kad mes patys juos įtrauktumėm, nu kaip, bendrystę, vieną kažkokią, kad sukurtų ten kažkokį santykį vieni su kitais, nes, nu, būna, kad, tarkim, skirtingi savanoriai, gal jie viens kito net nepažįsta?..	Trūksta veiklų ir kasdieninių interakcijų	Bendrystės trūkumas	Iššūkiai
Tai, man, visai naudinga būtų, kai taip. Vis tiek, nu, tarkim, atrodo, nu, ateini, nu, vis tiek, yra geresnė nuotaika ar, tiesiog, gali pašnekėt su žmogum, su kuriuo jau kažkokį tam tikrą ryšį turi...	Net paprasti pokalbiai padėtų	Ryšys tarp savanorių ir koordinatoriaus	Būdai, kaip susidoroti
...bet nelabai, gal, mes tų organizuojam. Jo, tai, man, gal, visai, irgi, naudinga būtų. Kažkokias... kažkokią veiklą, žodžiu, suorganizuot, kad galėtų visi sudalyvauti kartu. Tai, man, irgi praverstų ir, gal, jie labiau, aktyviau įsitrauktų į savanorystę.	Motyvacija didintų - organizuojamos bendros veiklos	Bendrystės trūkumas	Trūkumai

<p>tiesiog, nu, tarkim, “papostint” ten tą, paviešint mūsų, tarkim, kad ir savanorystės veiklą, nu, tarkim, ne tik ***** (pamini organizacijos pavadinimą) puslapį, bet ir nu, kažkur daugiau...</p> <p>...kad ir į “Facebook’as”, dar kažkas, nu. Arba, tiesiog, tenai parašyt, ten per įmones, nes, nu, yra įmonių, kurios, tiesiog, tenai turi kažkiek tam tikrų socialinių valandų ir, nu, va darbuotojai tenais įsitraukia. O, nu, kodėl ne, ta prasme?.. Ten randi kažkokias tai įmones didesnes, kur, tikrai, žiauriai daug žmonių dirba ir, manau, irgi visai naudinga būtų pasidalint...</p>	<p>Naujos idėjos, kurios organizacijoje nėra priimtinos</p> <p><u>Didelės įmonės</u></p>	<p>Viešini o problema</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>...ta žinia. Nu, tikrai, manau, kažkas atsilieptų. Tai, nu, galbūt, tikrai labiau pritrauktumėm tokiomis būdais, o, ne, kad apsiriboji vienam, tarkim, ***** (pamini organizacijos pavadinimą) puslapis. Ten kažkas turi leidimą, “papostina” ir, nu, ir žiūrim, kas, kas bus, bet, realiai, nu, atrodo, kad ir ištekliai ne visai iki galo yra pas mus išnaudoti</p>	<p>Potencialo neišnaudojimas</p>	<p>Viešini o problema</p>	<p>Iššūkiai</p>

Trečiojo interviu analizė

Teksto ištrauka/prasminis vienetas	Tyrėjo pastabos/Tyrėjo refleksija	Subkategorija/Kodas	Kategorija/tema
mano pagrindinės pareigos, tai yra būtent ***** universitete. Aš esu docentas ***** fakulteto universitete ir dėstau.	Pagrindinės pareigos - dėstytojimas	Pareigos - dėstytojas	Specialisto patirtis ir kompetencijos
O tam kontekste, kuriam kalbinat, tai aš dar, be to, esu asociacijos ***** socialinės iniciatyvos pirmininkas.	<u>Pirmininkas</u>	Pareigos – pirmininkas	Specialisto patirtis ir kompetencijos
Tai niuansas toksai, kad ten aš taip pat, iš esmės, esu savanoris.	Vaidmenų sumišimas. <u>Savanoris</u>	Pareigos - savanoris	Specialisto patirtis ir kompetencijos
vadovauju organizacijai, bet, tai nu nėra darbas, aš iš jo negaunu atlyginimo, bet mes, kaip asociacija, turim irgi savanorių.	Neatlygintinos pareigos	Pareigos	Specialisto patirtis ir kompetencijos
tai asociacijoje mes esame 8 žmonės, asociacijoje	Maža organizacija	Darbuotojų skaičius	Struktūra
Aš esu pirmininkas, jau metus laiko. Mes esame sutarę, kad keisimės pirmininkavimo šitam poste, nes prieš tai buvo, viena kolegė, kuri buvo, turbūt, 7 – erius metus ir, tiesiog, nu, labai ir pavargo, ir daug laiko atima.	Keičiasi pareigomis, nėra konkurencijos	Pareigos - pirmininkas	Specialisto patirtis ir kompetencijos

Tai va, tai tada, ta asociacija mūsų turi pagrindinį projektą - tai yra vaikų dienos centras ***** (pamini vietovės pavadinimą) ir, nu, tai yra, turbūt, 95 % mūsų veiklos, nes visą kitą, labai nedaug yra. Ten tarptautinių, šiek tiek, ryšių ten gal, gal kažkokių tai pasikeitimo, apsikeitimo programų, bet, žodžiu, dienos centras yra pagrindinis projektas.	Dienos centras - pagrindinė organizacijos veikla	Dienos centras	Organizacijos veikla
tam dienos centre mes turim dabar 3 darbuotojus, iš viso 1,25 etato. Reikia, kad 3 darbuotojai, bet jie nepilnu etatu dirba ir savanoriai, kurie yra, tai yra susiję, iš esmės, didžiąja dalim su tuo dienos centru.	Mažai etato darbuotojams, didelė pareigų dalis savanoriams	Etatai	Struktūra
Tai atskiro koordinatoriaus mes neturim, / tai daro vadovė, iš esmės, kuri vadovauja visam centrui. Ir savanorių tokį koordinatorių mes turim tik tai prieš stovyklas.	Koordinatoriaus metų eigoje nėra, tik prieš stovyklų sezoną	Koordinatorius stovyklų sezoną	Koordinavimas
Kai darom vasaros stovyklą vaikams ir tada darom, nu, tokius savanorių apmokymus, tokį įvadą, apšilimą, susipažinimą. Tai, tą darau aš, kartais, tą, pavyzdžiui, darėm mes kartu, pernai, su socialinę darbuotoja, kuri yra įdarbinta... ...0,2 etato, prieš tai darė kiti darbuotojai	Savanorių mokymai tik stovykloms	Mokymai savanoriams	Mokymai
žodžiu, bet metų bėgyje koordinatoriaus savanorių neturim.	Nuolatinio koordinatorio savanoriams neturi	Kuratoriaus neturi	Koordinavimas
Nors savanoriai ateina į dienos centrą ir metų bėgyje irgi, ne, ne tik stovyklose dalyvauja, ne tik prieš stovyklas.	Savanoriai prisijungia prie veiklos viso sezono metu	Savanoriai	Savonarystė
Tai va, o tas skaičius savanorių, jis labai būna įvairus stovykloj, mes turim, nu, gal 15 stovykloj žmonių, kurie, kurie padeda.	Savanorių skaičius įvairus, stovykloje būna 15	Savanoriai	Struktūra
Būna tada 40 vaikų, 35, gal, kažkur vaikai, metų bėgyje, panašiai tų savanorių ateina.	Vaikų skaičius stovykloje	Vaikų skaičius	Struktūra
Nu, ir jie daro labai įvairius dalykus, ta prasme, ir padeda, ir valgyti ruošti, ir ir užima vaikus, ir išsiveža kur nors, į kokias išvykas, ir žaidžia žaidimus.	Įvairios savanorių veiklos	Savanorių veiklos	Savonarystė
Ir kas dar yra tokia specifika, kad tie savanoriai iš esmės yra tos pačios gimnazijos, iš kurios	Vyresni vaikai iš tos pačios gimnazijos	Mažiau galimyb	Savonarystė

ateina pas mus vaikai į dienos centrą. Vyresnių klasių mokiniai, daugiausia. Daugiausiai vyresnių klasių mokiniai, nu, ir kiti suaugusieji.	savaniauja, teikiant paslaugas jaunesniesiems	ių turinčio jaunimo savanorystė	
Per tuos, kiek čia jau?.. c, jo.	Organizacija gyvuoja 8 metus	Veiklų ilgaamžis iškumas	Organizacija
Nu gal toks vienas kontekstas, kadangi mes esam provincijoje	Provincijos kontekstas	Vieta - provincija	Organizacija
***** (pamini vietovės pavadinimą) ir visą tai vyksta ir mūsų mintis savanorių tokia pirminė, būtent įtraukti vyresnių klasių moksleivius, su ta mintimi, kad jie priimtų atsakomybę už tuos vaikus, kurie iš tokių yra, iš socialiai silpnesnių šeimų. Tai mes tą darom labai sąmoningai, nes dažniausiai jie, kurie ateina, iš dalies, aišku, buvę vaikai, kurie mūsų dienos centre buvo, bet ne tik.	Tikslingas mažiau galimybių turinčio jaunimo įtraukimas į savanorystę	Mažiau galimybių turinčio jaunimo savanorystė	
Tai vat, tai yra toks vienas iš iššūkių, nu kažkaip, tokiais skatinti socialinį jautrumą, nes, kaip bebūtų keista, kad tie mokiniai, toje pačioje gimnazijoje mažai bendrauja tarpusavyje. Tai yra tokios uždarnos, uždarnos bendruomenės jų, nes, nu, yra skirtingi tokie socialiniai statusai. Nu, tai va, iššūkis yra kažkaip tai jautrinti, / skatinti, kad jie prisiimtų atsakomybę, skatinti, kad jie bendrautų su tais vaikais, su kuriais jie mokykloje nieko bendro neturi ir, galbūt, net nenori turėti. Kuriems tai yra kažkas, kažkokio tokio, vos ne iš kito pasaulio.	Jaunuoliai tarpusavyje nebendrauja. Didinamas jų atsakingumas, jautrumas, ugdomas bendruomeniškumas, pilietiškumas	Iššūkis - didinti bendruomeniškumą	Iššūkis
Be tų vyresnių klasių mokinių yra ir suaugusių žmonių, dažniausiai tėvai, vaikų, kurie lanko tą gimnaziją. Arba žmonės, kurie šiaip turi daugiau tokio socialinio atsakingumo. Tai ten, šiek tiek, tada jau yra kitaip, svaru, nu kažkaip duoti labai konkrečias užduotis, ką jie galėtų daryti tam dienos centre metų bėgyje, arba, tarkim, stovykloje. Ar ten būtų maisto gamyba,	Suaugę lietuviai savanoriai.	Iššūkis - tinkamas užduočių paskirstymas	Iššūkia

ar kažkokie konkretūs užsiėmimai, ar kažkas panašaus.			
Tai va, tai sakyčiau, kad nu priklausomai, nuo savanorių grupės, tie iššūkiai gali būti ir yra, nu ganėtinai skirtingi. Žiūrint, kaip sakoma, iš kokio konteksto tie savanoriai ateina.	Skirtinga savanorių specifika – skirtingi iššūkiai	Iššūkių skirtumas	Iššūkiai
kalbant apie tuos vyresnių klasių mokinius, ypatingai stovykloje, ką, vat, irgi mes pastebim, kad, nu, aišku, jie atsineša ir savo tam tikrų problemų. Ir, pavyzdžiui, žmonės, kurie ateina su depresija, pavyzdžiui, arba, / arba su tokiu paauglišku, kaip pasakyt, tokiu paauglišku nerūpestingumu (čepsi) ir, ir tokiu, gal, galbūt tingėjimu, ir noriu, noru būti tarpusavyje, ane?..	Iššūkiai: specifiskumas, gali būti depresija, “paaugliškas nerūpestingumas”, noras būti tik tarpusavyje	Mažiau galimybių turinčio jaunimo iššūkiai	Iššūkiai
Kad jie tada pamiršta savo tokią pirminę misiją, kad jie ateina savanoriauti dėl vaikų. Bet, kad būna, kad atsineša savo problemas, bet tada, nu, būna daugiau, mažiau tarpusavyje ir tai yra faina, jiems yra gerai, ir tada būna iššūkis, nu, kaip, kaip, vis tiek, vėl apvertus, skirti laiko, kad jie turėtų sau patiems, tarpusavyje, ir būtų jiems faina ir, tuo pačiu, kad jie nepamirštų, ko jie atėjo. Galiausiai tikslas, tikslas yra, yra tie vaikai.	Pamiršta misiją - savanoriauti dėl vaikų	Mažiau galimybių turinčio jaunimo iššūkiai	Iššūkiai
Tai va, o kalbant apie tuos jau suaugusius žmones, tai, aišku, nu, iššūkis tada jau sunku yra paskirti užduotis	Suaugę lietuviai savanoriai	Iššūkis - tinkamas užduočių paskirstymas	Iššūkiai
kažkaip, nu, (čepsi) nubrėžti ir tokias ribas. Kartais žmonės įsitraukia tiek daug, kad, kad, kartais, būna gaila tada ir jų laiko, ir, ir nesinori jų taip pervarginti, / kad nu, nu, neišsektų, ir, ir turėtų laiko ir sau, ir savo šeimoms ir savo darbui, ir savo reikalams. Nes, kai kame, nu, tų darbų, tai visą laiką yra.	Suaugę lietuviai savanoriai. Per daug įsitraukia į savanorystę, nejaučia ribų. Neliaika pakankamai laiko asmeniniam gyvenimui	Iššūkis - tinkamai nubrėžti ribas	Iššūkiai

<ul style="list-style-type: none"> • gal ne kaip sudominti, kaip išnaudoti tas stiprybes kurias jie turi. • Pavyzdžiui, jei žmogus moka virti maistą ir tai jam, tai yra paprasta labai. Tai tada mes, nu, siūlom virti maistą... • ...tarkim, stovykloj, nes maisto reikia, bet reikia nemažai, ten užsiėmimai, ten šokiai, ar piešimas. Tarkim, žmogus, kuris, šiaip, yra profesionali dailininkė, tarkim. • Tai mes tada kviečiam, tai žinodami, praveisti kažkokį būrelį piešimo, išnaudojant savo, savo tuos, nu, gebėjimus ir tam tikras kompetencijas. Arba tai, jeigu kažkoks yra šokis, arba su muzika kažką bendro daro, ar groja kažkuo tai. Tai va, tada, galbūt, tai yra išnaudoja pagal tai, ką, ką žmogus gali. • Turim, tarkim, priekabą ir reikia vežti daiktų, visokiausių, vėl gi tada prašai, kad jis atvažiuotų su ta priekaba ir tada jau, nu padarytų, tai ką, kas jam paprasčiau, paprasčiau yra. 	<p>Suaugę lietuviai savanoriai. Svarbu ne tik sudominti savanorius, bet išnaudoti jų turimas stiprybes, kad visi darytų, tai, ką sugeba geriausiai, būtų naudingi bendruomenei, tikslinei grupei (vaikams), realizuotų save</p>	<p>Iššūkis - išnaudoti savanorių stiprybes</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Nu man pačiam sunku, aš esu vadovas, bet tuo pačiu ir savanori.</p>	<p>Vaidmenų sąmyšis - sunkumas</p>	<p>Pareigos</p>	<p>Specialisto patirtis ir kompetencijos</p>
<p>Tai ir tuoj organizacijoje, nu, apskritai yra tokia dilema, kad mes turim 3 darbuotojus (gyliai įkvepia) ir, turbūt, sunkiausias yra tas santykis, yra santykis, kaip pasakyt, tokio įsitraukimo, darbuotojų ir savanorių / (čepsi). Nepamirštant, kad darbuotojams tai, pirmiausia, yra darbas, už kurį jie gauna darbo užmokestį. Jis yra fiksuotas, laikas, eee... visokiais apimtim ir terminais ir kuo tik tai nori. Kai, tuo tarpu, savanoriai tokio apibrėžtumo neturi. Tai faktiškai, jeigu tu nori, tu gali dirbti 24 valandas per dieną, kažką daryti ir, ir, ir negalvoti apie save. Ir va tada, yra klausimas,</p>	<p>Vaidmenų sąmyšis. Ribų neaiškumas. Sunku rasti balansą. Perdegimo rizika</p>	<p>Iššūkis - vaidmenų sąmyšis</p>	<p>Iššūkliai</p>

<p>kaip subalansuoti taip, kad, nu, nu, (gyliai įkvepia) kad darbuotojams, kartu su savanoriais, tas laikas netaptų irgi kažkokia tais savanoryste?..</p>			
<p>Nes jie ateina dirbti, ateina dirbti, gauna darbo užmokestį, tuo pačiu, turi savo laisvalaikį, turi savo šeimas. Ir vat, kaip tada atskirti tokią labai aišku, nubrėžti ribą, kur yra darbas, o kur savanorystė, ane?.. Tai va, tai (čepsi), nu, tai tą, mes bandom kažkaip, ką aš žinau, kaip mes bandom čia išspręsti?.. Nu, kažkaip, (gyliai įkvepia) nu, stebint, kad, kad darbas nevirstų savanoryste / ir, kad savanoriai, kurie dirba, / nu, kažkaip nubrėžti ribas ir kažkokias apimtis darbų, kad jų nebūtų per daug.</p>	<p>Rizika - neturėti laisvalaikio</p>	<p>Iššūkis - tinkama i nubrėžti riba</p>	<p>Iššūkia</p>
<p>Tai, tarkim, tai čia žiūrint į tokią, eee... ir ribų savanorystės prasme. O, jau kalbant, apie tuos, mokinius, kur sakiau, kur, kur, kad jiems, kaip sakant, neveiktų tarpusavyje, tai, vėl gi, bandom, tą atstatyti, kad, jeigu matom, kad jie per daug... Kad, tarkim, nori gyventi visi kartu, ten kažkokioj bendroj erdvėj, tai mes bandom tada sakyti: “nu, žiūrėkit, ne! Svarbu, kad jūs gyventumėt kartu su vaikais, ane?.. Kad viskas faina, kad jūs norit būti kartu, bet, kad vis tiek, yra tikslas - būti su vaikais.” Kad ne, tarkim, nu, vėl gi, yra didžiulė pagunda, ir didelis noras būti kartu, miego sąskaita, tada neišsimiegi, tada kitą dieną, reiškia, jėgų trūksta, trūksta dėmesio vaikams. Tada, vėl gi, nu stengiamės kad sakyti: “kad, nu, žiūrėkit, naktį reikia miegoti, ane? Todėl, kad tada, kita bus diena, bus vaikai ir reikės dėmesio, kažką veikti.”</p>	<p>Mažiau galimybių turintis jaunimas. Prioritetas – vaikai. Reikia nepamiršti, dėl ko savanoriauja.</p>	<p>Iššūkis - tinkama i nubrėžti riba</p>	<p>Iššūkia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • nu, tai va, tai sakau, man pačiam, kaip, kaip irgi, jeigu aš, tarkim, būčiau darbuotojas, būčiau direktorius ir vadybininkas, būtų paprasčiau tada, bet kadangi, aš pats esu savanoris... • ...toks yra labai dvejopas vaidmuo, nes tiems trim darbuotojams, iš esmės, aš esu darbdavys. Nu, kaip tai kvailai besikambėtų, bet taip yra. 	<p>Ir darbdavys, ir savanoris</p>	<p>Iššūkis - vaidmenų sąmyšis</p>	<p>Iššūkia</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Aš esu savanoris, bet esu ir darbdavys ir esu savanoris ir kitoj veikoj ir tada, va toks yra didžiausias iššūkis, turbūt, nu, kažkaip suderinti, vaidmenis 			
<p>Tarp darbdavio, tarp paties kaip savanorio ir paties įsitraukimo. Nes aš pastebiu, aš, kai įsitraukiu, aš tą tikrai darau labai, labai noriai. Nu, ir, ta prasme, daug tarkim, darau ir pastebiu, kad po to nebejaučiu ribų, kad žmonėm, kuriems tai yra darbas, tos ribos, nu turi būti, kaip sakant, daug tokiam konkretesniam lygmeny, kad, nu, jiems darbas baigiasi. Arba, tarkim, ten stovykla, jie išnaudoja viso mėnesio ten darbo valandas, nu, ir viskas ir tu negali iš žmonių reikalauti daugiau, negu jiems priklauso ane?.. Irgi ir įtraukinėti. Tai va, tą pastebėti, turbūt, yra, yra labai svarbu, man atrodo.</p>	<p>Kaip taisyklingai nubrėžti ribas kitam, kai pats sau nenusibrėži?</p>	<p>Iššūkis - tinkama i nubrėžti riba</p>	<p>Iššūkia</p>
<p>T: Tai padeda, tas toksai aiškus, ribų nustatymas, taip? R: (Gylyai įkvepia) nu, taip tarkim, tų ribų paieškos.</p>	<p>Ribų paieškos</p>	<p>Iššūkis - tinkama i nubrėžti riba</p>	<p>Iššūkia</p>
<p>Kad tas ribas, ne visą laiką visiems pavyksta, bet, nu, nu, tą svarbu, kažkaip tai pamiršti yra, kad, kad, nu, yra skirtingi vaidmenys.</p>	<p>Ne visada pavyksta, bet svarbu tai turėti omeny, nepamiršti, stengtis</p>	<p>Iššūkis - tinkama i nubrėžti riba</p>	<p>Iššūkia</p>
<p>Ir, kad, aišku, kitą vertus, savanoriai turi gauti, kažką, kuo jie būtų patenkinti. Kad būtų tam tikri kompensaciniai mechanizmai. Nu, tai pavyzdžiui, paaugliam yra būvimas kartu, ar ne?.. Tą turi toleruoti, nes kitaip jie neateis. Jiems, tai būti kartu, ane?.. Galbūt, kitiems yra net kažkokios, nežinau, padėkos, ane?.. Kažkoks nu vat // kažkokie dalykai / (čepsi). Mes, tarkim, darom, pavyzdžiui, dar tokią stovyklą prie jūros, kur irgi reikia savanorių. Nu, tai vėl gi, tada juos skatinam važiuoti, su ta mintim, kad tu važiuoji, kaip savanoris, bet, tuo pačiu, gali 6 dienas būti nemokamai prie jūros.</p>	<p>Svarbu jausti, kad savanorystė duoda naudą pačiam savanoriui. Tai svarbu motyvacijai palaikyti.</p>	<p>Iššūkis ; savanorystė, kad savanoris gautų pasitenkinimą</p>	<p>Iššūkia</p>

<p>Nu, va toks, lyg ir tada balansas, kur nu, gauni kažką sau, tuo pačiu, darai kažką kitiems, bet, kad žmonės jaustų kad, kad jie gauna kažką tai, kažką tai atgal, pozityvaus, tokio teigiamo.</p>	<p>Savanorystė yra, kaip svarstyklės, svarbu duoti, bet lygiai taip pat svarbu ir gauti</p>	<p>Iššūkis - balansas, tarp duoti ir gauti</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Jo, mes turėjome prieš keletą metų turkus. Ten per bendruomenę jie atvažiavo, bet savanoriavo pas mus. (Čepsi) tai, aišku, yra, yra, yra kitaip. Ir, šiaip, mes biški bijojome, nes atvažiuoja turkai, tokie, truputi, nu, vis tiek, tamsesni šiek tiek (čepsi). Tai yra provincija, mmm... jie ten gyveno pusę metų... Nu, ir buvo tikrai neramu, kuo čia viskas baigsis, nes, nu, vis tiek, žmonės labai įvairiai reaguoja, ypatingai...</p>	<p>Baimė ir nežinomybė priimant užsieniečius savanorius</p>	<p>Iššūkis - baimė, patirties nebūvimas</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Mes buvom nustebę, tikrai, labai gerai priėmė jaunimas. Tikrai, daug laiko pralaido kartu (čepsi) ir vienas žmogus, net gi vat, praėjus daugeliui metų, vėl grįžo atgal, vedė lietuvę ir, ir gyvena dabar irgi Lietuvoj. Nu, vat, tokios gražios istorijos,</p>	<p>Sėkmės istorija. Užsieniečiai savanoriai buvo šiltai priimti į bendruomenę</p>	<p>Sėkmės istorija</p>	<p>Savanorystė</p>
<p>aišku, kad yra specifika, nes, nu, jeigu žmonės nemoka kalbos, pavyzdžiui. Aišku, su vaikais ten, tada, nu, tą kalbą gali rasti, jeigu turi, nu, tokių komunikacinių gebėjimų, bet nebūtinai, nebūtinai, visi, iš karto, turi.</p>	<p>Su vaikais komunikacija paprastesnė, nei su suaugusiais</p>	<p>Iššūkis - kalbos barjeras</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Tai, tai vat, tai, / tai, aišku, iššūkių yra daugiau, nu turi daugiau rūpintis kažkaip ir, ir žiūrėti, / nu, kad žmonės... Nes jiems yra svetima viskas, atvažiuoja ir į svetimą šalį. Ypatingai, kaip sakau, iš tokios Turkijos, nu, tai, vis tiek, viskas kitaip ten, klimatas ir, ir kas tik nori...</p>	<p>Kultūrinis šokas</p>	<p>Iššūkis - adaptacijos laikotarpis</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Visa buitis, nu, tiesiog, daugiau rūpesčių yra ir ta, nu, tokia, buitinais dalykais ir, / ir tokios atsakomybės, tai čia turbūt esmini skirtumas, greičiausiai.</p>	<p>Reikia rūpintis ne tik veiklomis, pačia savanoryste, bet ir buities reikalais</p>	<p>Iššūkiai - buitiniai rūpesčiai</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>padėjo tai, kad mes, kaip sakant, tiesiogiai nebuvom atsakingi. Jie tik pas mus savanoriavo, bet taip sakant, atvažiavo per kitą organizaciją, per bendruomenę. Tai, tas, aišku, padeda, taip sakant, to rūpesčio šiek tiek nukrenta. /</p>	<p>Už iš užsienio atvykusius savanorius būna atsakingos ne viena organizacija, asmuo – dalinimasis atsakomybėmis</p>	<p>Atsakomybės dalinimasis su kita</p>	<p>Būdas, susidoroti su iššūkiiais</p>

		organizacija	
Nu, ir dėmesys, tiesiog. Nu, žiūri, žiūri kaip žmonėms, kaip einasi, kokia jų nuotaika, pakalbini, mmm... paklausi...	Ryšio mezgimas, pokalbiai	Dėmesys	Būdas, susidoroti su iššūkiais
Su ta pačia kalba, vėl gi, vienas per 3 mėnesius, faktiškai, vos ne lietuviškai ėmė kalbėti jau, nes jam kažkaip patiko. Nu, ir, šiaip, gebėjimo yra daugiau, kitas visiškai, visiškai ne.	Skirtingi asmenys – skirtingi atvejai	Iššūkis - kalbos barjeras	Savonarystė
Nu, tai tada žiūri, priklausomai nuo, vis tiek, kažkaip, nuo situacijos, kaip žmonėms čia gyvenasi, kaip jiems atrodo viskas?.. /	Į kiekvieną atvejį reikia žiūrėti individualiai	Individu alumas	Savonarystė
Bet, sakau, tos patirties, turbūt, tie 2 buvo, nu, 4, faktiškai, buvo turkai, / bet per tuos 8 metus, tai, čia aišku, tokia labai nedaug, čia palyginus, su lietuviais, tai labai nedidelė grupė. Ir, be to, nu neilgą laiką buvo, tai. /	Mažai patirties su užsieniečiais savanoriais	Patirtis	Savonarystė
Jo, jo, ten ta mintis ir yra, kad reiškia, nes tie vyresniu klasių, tai faktiškai ir yra... Jo, arba tie, kurie dienos centre kažkada buvo ir dabar užaugo, ir ateina, kaip savanoriai. Tai jie, dažniausiai, nu, kadangi, buvo dienos centre, nu, tai faktas, kad, kad yra iš tokių silpnesnių, reiškia šeimų, ar ten, konteksto socialinio. Tada, su tais kitais, kuriuos mes kviečiam... ...tai, vėl gi, yra tokios, turbūt, iš tų, kuriuos kviečiam, kad arba tie, kurie, vat, yra iš stipresnių šeimų ir bandom, kad jie, kažkaip, kažkaip prisiimtų atsakomybę už tuos kitus. Arba, tada, kur matai, kad žmogus tikrai turi problemų ir jam gerai yra ateiti kažkur savanoriauti, kad, nu, kažkaip, pakeistų kontekstą, galbūt... ...savo gyvenimo, aplinkos. Tai, / tai va, tai tokių irgi yra, ane?..	Socialinių įgūdžių ugdymas. Aplinkos pakeitimas. Atsakomybės ugdymas. Noras duoti tinkamą pavyzdį.	Iššūčiai - mažiau galimybių turintis jaunimas	Iššūčiai

<p>Nu, ir tada bandom, bandom kažkaip skatinti, vat, aišku.</p>			
<p>Gal apie pandemiją, daug ką sugriovė, buvom suplanavę ir išvykų, su vienu žmogum, į Izraelį, kuris būtų labai tikęs, nes per vieną veiklą, kažkaip, įsitraukė, ten gavom kvietimą. Praktiškai 2 netgi žmonės, bet neišvažiavom, nes prasidėjo pandemija, nieks niekur neišskridom... ...viskas užsidarė.</p>	<p>Žlugo laukti, gražūs planai. Reikia prisitaikyti</p>	<p>Iššūkis - pandemija</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Tai, tai, va, bet čia tokia mintis irgi yra, kad tada labai, nu labai asmeniškai žiūrėti, kaip, žmogų, nu, kažkur pastiprinti, nes, nes, nes tas kaimo kontekstas, nu, yra toksai, kad žmonės turi mažai galimybių, iš tiesų. Ir, jeigu tėvai ten silpnesni yra, nuturi automobilio, kažkaip, ten, interesai yra siauri, nu tie žmonės ir lieka tokioj, kaip pasakyt, tokioj, nu, (čepsi), nu tokiam vakume / socialiniam ir, ir perspektyvų, irgi, vakume, kad jie pasirenka tą patį kelią, kaip ir jų tėvai. Nu, dirba tą patį, ten, kažkokį, kasdienį darbą, blogai apmokamą, ir nemato kitų perspektyvų. Tai, pavyzdžiui, išvežti juos kažkur, į užsienį, ten kažkokią stovyklą, kažkokią ten išvyką. Nu, tai yra didžiulis / eee... įvykis jiems, kad jie, tiesiog, pamato kitokį kontekstą. Pavyzdžiui, ten tos pačios anglų kalbos, kad tu staiga matai, kad yra anglų kalba svarbi ten, nors ten, mokykloj, tarkim, nesimokė, nes tai, kam jos reikia?.. Kad tu susitinki kitų, kitokius žmones, pamatai kitokią šalį... Tai va, tai per tokius, per tokį skatinimą bandom kažkaip.</p>	<p>Akiračio praplėtimas. Aplinkos pakeitimas. Kitokio gyvenimo, pasaulio parodymas.</p>	<p>Misija - praplėsti akiratį</p>	<p>Pagalbos teikimas</p>
<p>Dabar tokį vieną, irgi buvusį vaiką dienos centro, dabar savanorį, irgi, eee... / (čepsi) sumokėjom, reiškia, už jo mokslus profesinėj mokykloj. Tai va, tokie, nu, kaip sakant, dar asmeniškai kažką bandom, kažkokių galimybių ieškoti. /</p>	<p>Individualūs, unikalūs poreikiai. Netgi sumokėjo už jaunuolio mokslus</p>	<p>Individuali pagalba</p>	<p>Pagalbos teikimas</p>

<p>T: Taip labiau individualiai, į kiekvieną žiūrit?</p> <p>R: Jo, jei kažkam labai matyti, kam reikia, kas iš tos, vat, savanorystės atėjo konteksto, tada pabandom.</p>	<p>Padedą "saviems" savanoriams jaunuoliams</p>	<p>Pagalba, pagal poreikį</p>	<p>Pagalbos teikimas</p>
<p>Nu čia faktas, kad reikėtų koordinatoriaus, čia be jokios abejonės. Tik tiek, kad nu, pagal tą finansavimą, kurį mes gaunam, jo nepakanka. Sakau 3 darbuotojai, kurie turi 35 vaikus, tai jau yra labai daug. Jie, irgi, ne pilnu etatu dirba, kaip sakiau, ir to darbo yra labai įvairaus, ten pradedant, ir maitinimą organizuoti, ir kažkokį konsultavimą, ir dar darbas su šeimom, nu, taip sakant, yra visko daug. Dar šalia to dar savanorius koordinuoti, nu, tiesiog, nėra, nėra resursų visam tam.</p> <p>Tai, aišku, koordinatorius daug ką pakeistų, // (čepsi) būtų kitaip. /</p>	<p>Koordinatorius daug ką pakeistų. Neužtenka finansavimo. Utopinė idėja, nes trūksta resursų</p>	<p>Poreikis turėti koordinatorių</p>	<p>Trūkumas</p>
<p>Dar problema, aišku, yra ta, kad ne taip lengva, šiaip, rasti darbuotojus ir tą patį koordinatorių. Todėl, kad tai yra ne Vilnius, tai, vis tiek, provincija, kur žmonės, nu, vis tiek... /Tu negali pasiūlyti kažkokio atlyginimo normalaus, reškia, žmogus turi dirbi ir dar kažką šalia to. Jeigu, šalia to, tai jis greičiausiai dirbs Vilniuje, ane?.. O ne, o ne ***** (pamini vietovės pavadinimą), tai tada, vėl gi, bus mažai tenai. Nu, tai va, tai yra sudėtinga ir dėl to, kad tai yra, nu, ne didmiestis, ane?.. Tai yra provincija, tai su darbuotojais yra sunku, įskaitant su koordinatorium, nu, taip pat. Tai būtų žmogui kažkas šalia, šalia kažko, o to, šalia kažko, tai, irgi, nelabai, iš tiesų yra tokioj srity. Tai, tai (čepsi) ir, kad žmogus turėtų kompetencijas, ten patirtį ir mokėtų viską, nu, tai čia tas, aišku, yra labai sudėtinga.</p>	<p>Provincijos specifika - kvalifikuotų darbuotojų trūkumas. Neužtenka resursų, kad galėtų išlaikyti tą žmogų</p>	<p>Provincijos specifika - darbuotojų trūkumas.</p>	<p>Trūkumas</p>
<p>Tai mes tokiam, nu, kaip pasakyt, tokiam beįsaugdami, tuo batus, kurie lyg ir spaudžiau, bet, kol kas, tų naujų batų irgi nebeperkam, nes, nu, nu, neaišku, nei kuriuos pirkti, nei už ką pirkti, iš tiesų. Ir, tiesiog, žiūrim, nu, į, į tokį vat, kaip yra, taip yra.</p>	<p>Organizacija yra augimo procese. Jau per ankšta praeitis, bet dar nepasiekiamą ateitis</p>	<p>Organizacijos augimas</p>	<p>Organizacija</p>

<p>Taip, taip, tai čia, bet kuriuo atveju. Vis tiek, tarkim, kaip su tuo stovyklą, kaip, kaip toks svarbus renginys, tai čia, tai, tikrai, be jų čia sunku būtų kažką (gyliai įkvepia) padaryti. Metų bėgyje ir vėl, tikrai, yra daug dalykų, kur, kur, kurie perima. Tikrai, visokių užimtųjų, arba dėl maisto gamybos, tai būtų, tikrai, bet kokių atveju, daug sunkiau viskas čia tikrai. Be abejonės.</p>	<p>Be savanorių niekaip.</p>	<p>Savanorių svarba</p>	<p>Savanorystė</p>
<p>Ir pavėžėjimo, čia vėl, tarkim, problema. Atrodytų paprastas dalykas - pavėžėjimas, ane?.. Kur, tarkim, mieste, nu, ką sėdai į autobusą, atvažiuoju. O mūsų dienos centre yra taip, kad tu, jeigu, darai visą maršrutą, išvežiodamas vaikus, kurie yra ne iš ***** (pamini vietovės pavadinimą), yra 60 kilometrų. Tai vat, vien pavėžėjimas, jau yra svarbi savanorystė, ane? Toks, nu, paprastas dalykas, bet be, kurio, nu, būtų, būtų sudėtinga viskas. Visa tai.</p> <p>Nes tėvai patys ne visada turi transportą, arba, tiesiog, nenori vežti, arba dirba, ar nemato prasmės. Ta prasme, tu rasti kažką, kas, kas, tarkim, kažkur pavėžėtų.</p>	<p>Transporto problema. Vaikai gyvena dideliu spinduliu aplink dienos centrą. Nėra viešojo transporto – provincijos specifika. Tėvai dažnai negali atvešti vaikų, nemato prasmės vešti.</p>	<p>Iššūkis - pavėžėjimas (transportas)</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>T: Tai jūs dar turit organizuoti pavėžėjimo paslaugą?</p> <p>R: Jo. Tai daro, tai daro, dažniausiai, patys darbuotojai, bet jiems tai yra, vėl gi, papildomas darbas.</p> <p>Tai vat, kai randam kažką, kas gali tą savanoriškai padaryt, tai...</p>	<p>Trūksta savanorių šiai būtinai pareigai atlikti</p>	<p>Iššūkis - pavėžėjimas (transportas)</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Tai, tas labai sunku, nes yra taip, kad tie vaikai išvažiuoja, reikiama, į ***** (pamini vietovės pavadinimą), į gimnaziją, iš visur, tada lieka dienos centre ir juos, po to, reikia išvežioti. Nes tada autobusiukai, geltonieji, nuvažiuoja, maršrutinių irgi nelabai yra visom kryptim, tai vat. Tai, dažniausiai, darbuotojai išvežioja. / Tai, kai randam, savanorių, kurie, tai gali padaryt, irgi yra didelė pagalba.</p>	<p>Ribų peržengimas, sunki derinti darbo pareigas ir savanorystę, tai</p>	<p>Iššūkis - pavėžėjimas (transportas)</p>	<p>Iššūkliai</p>

<p>Nors, kaip, visokiuose renginiuose, kituose, ten, pavyzdžiui, visokios šventės, kurias, kokios ten būtų, ar ten Kalėdos, ar ten Velykos, ar ten, ten, nežinau, gimtadieniai dienos centro... Aišku, kad ten irgi yra daug, daug visokios pagalbos. / Kurie, be kurios, nu, būtų sudėtinga.</p>	<p>Savaniai yra didelė pagalba švenčių metu</p>	<p>Savanių svarba</p>	<p>Savanių rystė</p>
<p>Ir, kad, aišku, galbūt, kad skirtumas irgi, / kad aš kadangi, tik 12 metų ten gyvenam. Šiaip, Vilniuj gyvenom, o dabar čia. Matulaitų daug savaniavom, bet, turbūt, dar skirtumas yra tas, kad ta savanių rystė, inai yra labai, labai stiprina bendruomenę. Tu, vis tiek, per ją susipažįsti su žmonėmis, kurie, nu, gyveno šalia. Tai nėra kažkoks anonimiškas miestas, kur, tarkim, tu į tą patų Matulaitų gali važiuoti, nežinau, iš Antakalnio, iš Žirmūnų, ten kažkur, ar ne?.. Atvažiuoti, išvažiuoti, o ten viskas yra vietoj. Jeigu, tarkim, bibliotekininkė atėjo, ten kažkokių knygų paskaityti su vaikais. Nu, tai ta bibliotekininkė yra už 50 metrų, ane? Tada, arba, kažkaip, yra toks bendravimas per kitą kontekstą, tą dienos centro. Arba, ten su žmonėmis susipažįsti, kurie ten ateina, siūlo pagalbą, ten daro, daiktais, ar pinigais... Nu, vėl gi, niekada jų nepažinotum, jeigu ne dienos centras, kuris tai savanių rystei sudarė sąlygas. Tai va, toks bendruomeniškumas, kuris, nu, labai matosi, labai ir labai yra geras dalykas, toks. Tai va, toks va, išskirtinumas svarbus irgi yra. Tai per tai, po to, gimsta ir tinklai, tokio bendravimo, komunikacijos.</p>	<p>Gali palyginti miestą ir provinciją iš asmeninės patirties. Pabrėžia bendruomeniškumo svarbą - didelis gyvenimo provincijoje plusas.</p>	<p>Bendruomeniškumas</p>	<p>Provincijos specifika</p>

Ketvirtojo interviu analizė

Teksto ištrauka/prasminis vienetas	Tyrėjo pastabos/Tyrėjo refleksija	Subkategorija /Kodas	Kategorija/tema
<p>Oi, šiaip, savanoriauti aš pradėjau, tai jau, turbūt, 12 metų, kaip savanoriauju. Pradėjau savanoriauti, tai ėjau pas močiutes, paskui grupės vadovas Vytas, dar buvo, tai pasiūlė per... padėt jam “***** *****” (pamini organizacijos pavadinimą) koordinuoti savanorius. Mes tai pradžioj darėm abudu, paskui aš likau, dabar, viena (atsidusta).</p>	<p>Savanorystės patirtis, ne tik, kaip specialisto, per savanoriavimą tapo savanorių koordinatorė</p>	<p>Patirtis</p>	<p>Specialisto patirtis ir kompetencijos</p>
<p>Dirbu aš socialine darbuotoja, socialine darbuotoja padėjėja /. Tai vat, o tai, kad koordinuoju savanorius, čia yra savanoriška veikla pas mane.</p>	<p>Savanorių koordinavimas neapmokamas darbas - savanorystė</p>	<p>Pareigos - Savanorių svarba ir savanorė, ir koordinatorė</p>	<p>Specialisto patirtis ir kompetencijos</p>
<p>Nes mano grupė dabar Vaidilė, grupės vadovė. Tai va, šitą akciją išleidau iš ryto ir vat turbūt, nu, jau, turbūt, 2 metai, ko gero jau koordinuoju savarankiškai.</p>	<p>2 metai koordinavimo patirties</p>	<p>Pareigos – ir savanorė, ir koordinatorė</p>	<p>Koordinavimas</p>
<ul style="list-style-type: none"> Tai, aišku, iššūkiai būna visokie, vat paskambina, nu, neateisiu ir viskas. Arba, paskambina, mes tik atėjom dviese, vat tik į “***** *****” (pamini organizacijos pavadinimą). “Dviese padirbsit?”, “Padirbsim”. Nu toksai supranti, yra aiškinimas, skambinimas, nu, skaitau, dabar labai savanoriai labai... Aptingo, kaip aš sakau (juokiasi). 	<p>Kartais sunku rasti savanorių veiklai</p>	<p>Iššūkis - sunku rasti savanorių</p>	<p>Iššūkiai</p>

Aišku, aš suprantu, kad tai, galbūt, visos jėgos yra metamos Ukrainai. Karas taip toliau. Tai vat, ir...	Reikia prisitaikyti prie aplinkybių, kurių negali kontroliuoti, tęsti veiklas	Iššūkis - karo laikotarpis	Iššūkiai
Taip savanoriai labai yra svarbi. Jeigu nebūtų savanorio, kaip aš sakau, tai nebūtų ir mūsų.	Be savanorių - niekaip	Savonorių svarba	Savonorių rystė
Nes, šiaip, kiekviena organizacija ne nevyriausybinė laikosi ant savanorių daugiau. Tai, ar daugiau, ar mažiau, bet, nu, jie jiems tikrai reikalingi.	Savanoriai – NVO pagrindas	NVO ypatumas	Organizacija
Aišku, jie ateina, pabūna, metus, kiti pabūna pusmetį, kiti vieną kartą ateina ir pamato, kad tai nėra jo sritis, kurios isai nori. Nors isai tai atrodė, iš pradžių, viskas gražu, gražios mėlynos gėlytės (nusijuokia), bei, kai padirba, nueina pas močiutę kažkokią tai...	Pasavaniauvus paaiškėja, kad ši veikla asmeniui netinkama	Iššūkis - netinka savonorių veikla	Iššūkiai
Nes aš dar koordinuoju, ieškau močiutėm savonorių. Tai va, tokią va tarpininkė irgi esu. Tai vat, irgi tokia koordinatorė, truputi.	Koordinuoja savonorius, kurie rūpinasi “močiutėmis”	Pareigos - koordinavimas	Koordinavimas
Tai vat, nueina pas močiutę vieną, antrą kartą ir viskas ir pasiduoda ir daugiau nebeina jau. Būna, kad su močiute susipeša, nes abiejų skirtingi būna požiūriai, į tą patį dalyką.	Pykčiai, konfliktai su tiksline auditorija - savonorių iššūkis	Iššūkis - nesutariamai	Iššūkiai
Tai vat, būna labai susidraugauja, tampa, kaip šeimos nariai, žinok. Labai dažnai taip būna, tai mane labai džiugina. Vat taip, mane labai džiugina, bendrai, norisi...	Sukuria stiprų ryšį su tiksline grupe	Sėkmės istorija	Savonorių rystė
Mūsų savonorių, kitą kartą, jaunos išsina į dekretą. Jos ir su močiutėm bendrauja dekrete būdamos ir nueina jas ir aplanko, ir jos po dekreto grįžta atgal. Kaip sakoma, tai vat. /	Atlanko net motinystės atostogų metu. Sukuria stiprų ryšį su tiksline grupe	Sėkmės istorija	Savonorių rystė
T: O kiek maždaug kuruojate savonorių? R: Oi, turbūt, kokių 70.	Kuriamų savonorių skaičius	Savonorių skaičius	Struktūra
Pas mus dabar Vilniuje yra kažkur tai... Nu, plus, minus... Bet tai vieni yra aktyvūs, kiti nėra aktyvūs.	Turimas savonorių skaičius nėra tikslus, nes ne visi jie yra aktyvūs	Ne visi savonoriai yra aktyvūs	Savonorių rystė

<p>Vieni, kaip aš sakau, išeina į dekretą, vieni ir padaro tas pertraukas, bet, vis tiek, jie nori dar gauti tuos lai... laiškus. Ir “Messenger’yje” “grūpsai” yra padaryti, kurie jau sukeliama, visi, kad matytų, jeigu kažkas tai reikalinga, kad reik padaryti, ar ką.</p>	<p>Savanoriai karatais padaro pertrauką nuo šios veiklos</p>	<p>Pertrauka savanorystėje</p>	<p>Savanoriai</p>
<p>Tai vat, nu, jo yra, yra, kurie labai aktyvūs savanoriai, kurie padeda, “ non stop” eina, kaip sakoma. Kurie, tikrai, dalį savęs atiduoda savanorystei. O, yra, kurie, nu, atrodo, aš savanoris, bet labai sunkiai ir, ir numiršta taip. Jau, jau žinai, kad, kaip sakoma, kad jau isai nebesavanoriaus. Turėjau omeny, numiršta, tai savanorystė ta.</p>	<p>Vieni savanoriai labai įsitraukia į veiklą, kitiems tai “neprilimpa”</p>	<p>Palaiykite savanorių aktyvumą</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Sakau, būna taip, kad vaikšto savanoris pas močiutę ir močiutė numiršta. Irgi labai išgyvena.</p>	<p>Gedulas, stiprus ryšys</p>	<p>Iššūkis - mirtis, gedulas</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Kad tą netektį, tai va. Tai tenka būti ir psichologu.</p>	<p>Tenka padėti savanoriui susidoroti su netekties jausmu</p>	<p>Iššūkis - emocinė parama savanoriui</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Tai vat, kiti labai pergyvena vat, kad isai negali skirti tiek daug laiko, kiek isai nori skirti, irgi. Tai tada jau ramini, kad “pabaik”, tai, tai “nelipk per save, nes perdegsi ir paskui visai bus blogai”. Nes, nu, tas yra blogiausia, kai savanoris perdega jau. Tai va, nu, tai tada jau išgirsta, kad “nelipk per save”, tada man sako “šitų žodžių, jūsų, reikėjo”. Tai, sakau, čia būni ir tėtis, ir mama... ir psichologas, ir kas tikrai nori (juokiasi).</p>	<p>Kartais tenka raminti savanorius, kad daro pakankamai (kaltės jausmas), stabdyti, kad neperdegtų, mokyti brėžti ribas</p>	<p>Iššūkis - perdegimo rizika</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>R: Jo, jo, su močiutėmis dirbu irgi. T: Mhm. R: Turiu ir pati savo močiutę, kurią lankau.</p>	<p>Ir savanoriauja ir koordinuoja toje pačioje srityje. Kas koordinuoja ją?</p>	<p>Iššūkis - vaidmenų sąmyšis</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Tai va. Ir dar dirbu, turiu pusę etato čia, kaip socialinio darbuotojo padėjėja. 2 močiutes turiu, nes kadangi, mes teikiame mokamas paslaugas, tai pas kurią einu, pas kurias einu padėti.</p>	<p>Vaidmenų sąmyšis</p>	<p>Pareigos – socialinio</p>	<p>Specialisto patirtis ir</p>

		darbuotojo padėjėjas	kompetencijos
T: Taip, tai jūs dirbate su lietuviais savanoriais ar turite ir ?.. R: Ne, tik su lietuviais.	Nedirba su užsieniečiais savanoriais	Patirtis – tik lietuviai savanoriai	Specialisto patirtis ir kompetencijos
Aaa... nu, būna kitąkart sunku savanorį rasti.		Iššūkis - sunku rasti savanorį	Iššūkiai
Arba, antrą kartą, iš antro karto atsiliepia jau, būna ir tokių atvejų. Gal kiti galvoja: “aha, nu, gal jau atsiliepė kažkas tai” ir, ir pa..., nu, aišku, kitą kartą palaukia savaitę ir po savaitės, kaip aš tada jau, pasipila. Arba, susipeša kiti savanoriai, aš eisiu, ten 3 iškart atsiranda, kad mes eisim visi į tą vietą.	Nepastovumas, sunku nuspėti	Iššūkis - nepastovumas	Iššūkiai
Nes daug kas priklauso, kur savanoris gyvena. Ar isai gali padėti močiutei šitai ar senoliui kažkuriam. Nu, tai vat. Tokie ir iššūkiai.	Savanoriams sunku lankyti “močiutę”, kuri gyvena toli	Iššūkis - gyvenamoji vieta	Iššūkiai
Arba jų trūksta, arba jų būna per daug ir paskui nežinai, kurį pasirinkti.	Karatais savanorių būna per daug	Iššūkis - nepastovumas	Iššūkiai
Arba būna, kad būna tokių iššūkių, kad savanoris pasisiūlo padaryti, viskas ir nepadaro. Va čia yra sunkiausia, turbūt, tos reikėtų atsakomybės savanoriam.	Ne visais savanoriais galima pasitikėti, ne visi atsakingai žiūri į savo užduotis, veiklą	Iššūkis - atsakingumo stoka	Iššūkiai
: Mhm, o jūs tik Vilniuje teikiate paslaugas, ar?.. R: Mmm... būtent apie kokias? Šitas mokamas? T: Šitas savanorystės?	Kiekvienas miestas turi atskirus kuratorius	Organizacijos paslaugos teikiamos	Struktūra

<p>R: Savanorystė - visoje Lietuvoje yra, bet tai ten pačios savo jie turi kuratorius. Savo grupės vadovus ir kiekvienam mieste yra grupės vadovas.</p>		<p>visoje Lietuvoje</p>	
<p>Nu, provincijoj, tai seneliai daugiau yra atitolę, vieni nuo kito, jie tokie jau, kaip sakoma, vienkiemiuose gyvena. Tai vat, sunku iki jų "dasigauti" kitą kartą būna pavasary, kiek girdėjau iš kolegės. Tai, nes irgi pasiški, tai sakė, jo sakė, būna, kad... Pas mus čia nevilts kokius 3 mėnesiu nuvažiuoti pas ją, inai gyvena kažkur miške ir iki jos "davažiuot" yra be galo sunku. Tai va tokie iššūkiai.</p> <p>T: Mhm. Susisiekimo trūksta.</p> <p>R: Susisiekimas, jo.</p>	<p>Savanoriams sunku lankyti tikslinę grupę, trūksta transporto, dideli atstumai, vienišos "močiutės"</p>	<p>Provincijos specifika – susisiekimo problema</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>T: Mhm, ačiū. O kas jums padeda kažkaip susidoroti su tais iššūkiais?</p> <p>R: Galbūt, tas noras padėti žmonėms.</p>	<p>Altruizmas</p>	<p>Noras padėti</p>	<p>Būdas, susidoroti su iššūkiais</p>
<p>Nes, nu, jie, jau mūsų seneliai, jie kitąkart, tikrai, kaip pasakyt, tokie kaip vaikai maži. Arba jie prisišluoja prie tavęs ir prisikabins į tave, kaip, nežinau, kas ir bijo paleisti, nes tu vienintelis būni jų... Nes tai yra seneliai, kurie iš namų neišeina (čėpsi). Tai mes esam, galbūt, tas vienintelis jo akys pasaulyje, pasaulio akys, kaip sakoma. Vat ir aš močiutę vieną lankau ir ji sako: "o, jeigu, aš atsigulsiu ant patalo, o kas bus", "nu, atsigulsi" - sakau, "tada ir žiūrėsim, kas bus toliau su jumis". Sakau: "bet dabar jūs dar paeinat?", "dabar dar paeinu", "nu tai kokios problemos" - sakau. Nu jos pergyvena, o, jeigu, atsigulsi, o, jeigu, jas vaikai paliks ir nežiūrės. Mmm.. Nors, yra tokių močiučių, kurias palieka. Atrodo, vaikai yra kažkur tai ir nelanko. Arba, miršta močiutė ir tada atsiranda krūvos giminaičių, kurie, kaip sakoma, / kurie nori paveldėti turtą, va. / Pas mus irgi močiutė viena buvo, tai niekas nesirūpino, buvo vieni, vieniša, neaišku, nes sakė, kad kažką turi, bet, kai numirė, tada giminaičiai atsirado, kuris pareikalavo raktų,</p>	<p>Kai kurie klientai yra labai vieniši, be savanorių nelabai ką turi. Bijo, kad jiems numirus niekas nepastebės. Reikalauja iš savanorių, daug dėmesio, laiko, energijos.</p>	<p>Iššūkiai - klientų prierašumas</p>	<p>Iššūkiai</p>

nuo buto. Aišku, mes raktus atidavėm, viskas /. O taip nieks net nežiūrėjo.			
Tai va, būna ir tokių atvejų /. Būna močiucių, kurias palaidojam, ta prasme laidotuves savanoriai organizuoja, nes nėra kam palaidoti /. Nu, tai sakau, iššūkių daug yra tokių, kaip sakoma, ir, ir, tai va, bet, nu.	Vienatvė. Be savanorių daugiau nėra kam organizuoti laidotuvių. Netektis, gedulas, didelė, neįprasta atsakomybė savanoriams	Iššūkis - mirtis, gedulas	Iššūkiai
Ooo... psichologiškai, galbūt, yra sunku, kai kitą kartą, kad žmonės būna abejingi. Nes, žiūrėk, kaimynė gyvena, o aplinkui žmonės gyvena ir jie paprasčiausiai praeina ir jie... / Žmonos dabar labai yra susvetimėję. Tas susvetimėjimas, galbūt. Yra kaimynų, kokie nuostabūs kiti, tas močiutes žiūri ir, ir informuoja mus, ir praneša, kad vat yra. Tik, ar pačios kreipiasi?.. /	Žmonės ne visada rūpinasi aplinkiniais, todėl, kai kurie senjorai be savanorių daugiau nieko neturi. Yra ir tokių aplinkinių, kurie padeda savanoriams rūpintis senjorais, bendradarbiauja	Iššūkis - visuomenės susvetimėjimas	Iššūkiai
O, žinoma, mes nei vieno savanorio neišleidžiam be mokymų. Yra dviejų dalių mokymai, yra mokytojai, kurie praveda nuotoliniu būdu. Nei vienas savanoris neišeina pas senolį, nepraėjęs mokymų.	Mokymai būtini visiems	Mokymai savanoriams	Mokymai
Nes tai, tai yra darbas, tam tikras darbas, sakau, senoliai jau, kaip įsikabins, tai sunku paskui...	Per didelis prierašumas	Iššūkiai - klientų prierašumas	Iššūkiai
Priemonės, galbūt, kitų pagalba. Grupės vadovė labai padeda, kolegos čia padeda, irgi. Tik tai reikia sakyti. Kitą kartą galvoji: “ai, nu, pati padarysiu”, nu, ką čia jau tą kolegą trukdyti, kuris irgi darbuose paskendęs iki ausų, bet jau, jau, kitą kartą jau traukiu už rankos: “eee..., palauk, man reikia, ateik, tavo pagalbos” (juokiasi). Tai tie pokalbiai... ... galbūt tokie, / kitą kartą būna. / T: Toks prisivertiliavimas? R: Jo, prasivertiliavimas.	Reikia nebijoti kreiptis pagalbos į kolegas, net, jie atrodo užsiėmę	Padeda kolegos, prasivertiliavimas	Būdas, susidoroti su iššūkais

Nes, kai užsisuki tam savo rate, tai paskui savo sultyse, kaip pradedi virti, tai... /	Ne visada pastebi, kad reikia kreiptis pagalbos	Sunku prašyti pagalbos	Pagalba
Iššūkliai, galbūt, būtų tokie su neįgaliais, man pačiai teko susidurti, tai jie irgi į tave kaip įsikabins, tai, tai... Dėl menkiausio menkniekio tau skambina: “o kaip man geriau tą padaryt, tą padaryt? “. Arba, vat iššūkliai būna, kai susi... yra neįgalioji, kuriai reikia padėti nuleisti ratukais ir neatsiranda savanoris, kuris jai padės. Nors verk. Nors bėk pati daryk kažką tai. Tai va, visus gi neapibėgsi.	Mažiau galimybių turintis jaunimas buvo interpretuotas tik, kaip žmonės, kurie turi negalią. Ne visi savanoriai nori padėti žmonėms su negalia	Iššūkliai - klientų prierašumas	Iššūkliai
Tai va, tai tada rašai, prašai: “nu būkit geri”, pagrasini laiškuose, truputi, paspaudi. Aaam... tai, sakau, kažkaip tai, per pandemiją labai dabar, kažkaip tai, visi tokie labai susvetimėję, anksčiau kažkaip visai kitaip būdavo. Nu, bet, tikiuos, kad, jau, kaip sakoma, turėtų, kažkaip tai, viskas judėti.	Kartais reikia paraginti savanorius veikti. Pandemija padidino žmonių susvetimėjimą	Iššūklis - pandemija	Iššūkliai
Mhm, o gal turit ir savanorių, kurie turi, nu, mažiau galimybių turinčių, ne tik, klientų, bet ir pačių savanorių? R: (Atsidusta). Nu, neteko man apie tai girdėti.	Neturi savanorių, mažiau galimybių turinčio jaunimo	Savonorių rūšis	Savonorių rūšis
Nors vat, viena mergina, tai inai kitą kartą pas mus “***** *****” (pamini organizacijos pavadinimą) savanoriauja. / Bet tik tada, jeigu aš stoviu parduotuvėj (juokiasi). Kada inai pasitiki.	Prisimena, kad turi vieną savanorę, kuri turi fizinę negalią. Ji turi ryšį tik su šia koordinatorė, prisideda prie veiklų tik jai esant, pasitiki, tik ja	Savonorių rūšis	Savonorių rūšis
u, aš kažkaip mažai susiduriu su neįgaliais. Sakau, aš vat turiu pokalbius telefonu, arba stengiuos dar kitą kart ragelio nekeliu, nes, nu, jeigu, pradėsi, tai viskas. Jiems, svarbiausia, reikia pasikalbėti. Jiems reikia išsikalbėti. Galbūt su tuo bendravimu, su neįgaliais. Tai vat.	Kartais net vengia pokalbių su -monėmis su negalia	Iššūkliai - klientų prierašumas	Iššūkliai
Aš manau, kad, galbūt, reikėtų daugiau tokių susirinkimų kartu.	Pandemijos metu visi labai atitolo, bendravimas buvo persikėlęs į internetą.	Reikia stiprinti bendru	Būdas, susidoroti su

<p>Nes, nu, per tą pandemiją labai atitolome vieni nuo kitų. Tas bendravimas per “Teams’us”, per “Zoom’us” ir taip toliau. Jis labai sus..., susve..., susvetimėjo žmonės. Galbūt, reikėtų daugiau susitikimų į bendrą ratą.</p>	<p>Šiuo metu reikia susibūrimų</p>	<p>omeniš kumą</p>	<p>iššūkiais</p>
<p>Nes, vis tiek, savanoriai tie turi tų supervizijų visokių. Reikėtų daugiau tokių, nes jiems irgi reikia išsikalbėti, reikia pasidalint savo skausmais, savo vargais, tai savo tom vat, visom, kaip sakoma, visom situacijom, nes, kitą kartą, jie nežino, kaip elgtis vienoj, ar kitoj situacijoj. Nes, kad nepakenkti arba tai, arba tai pusei.</p> <p>Tai vat, galbūt, pokalbiams, galbūt, pokalbių trūksta.</p>	<p>Reikia išsikalbėti, padėti vieni kitiems jaustis ne vieniems, spręsti problemas kartu, vieni iš kitų mokytis</p>	<p>Supervizijos</p>	<p>Būdas, susidoroti su iššūkiais</p>
<p>To rūpinimosi savanoriais, nes, nu, tikrai, kitą kartą, gal to rūpinimosi trūksta. Kitiems, vieniems, jie labai daug gauna, kiti labai mažai gauna /. Sakau, nes, nu, vat su keliom teko šnekėtis, jos, kaip ir sakiau prieš tai, kad “ačiū” - sako, “man reikia to žodžio”, kad paskiau: “nu, nelipk per save”, sakau: “daryk, tiek, kiek, tu gali daryt” - sakau, “negali - neik”, sakau: “nieks tau neliepia per prievartą”, “tai va, tada iškirdau” - sako, “ačiū” - sako, “ man tų žodžių reikėjo”. Va to palaikymo, tokio, psichologinio reikia.</p>	<p>Ne visada visiems yra skiriama pakankamai dėmesio, reikia palaikymo, padėti brėžti ribas, pakalbinti, išklaudyti</p>	<p>Rūpestis</p>	<p>Būdas, susidoroti su iššūkiais</p>
<p>Supervizijų mes dabar neturime, ankščiau būdavo, ankščiau būdavo. Susirinkdavo, žinau, kad valandai, ten, dviem. Man neteko būti pačiais, aš kažkaip, turbūt, esu stipri dar man nereikia šito. Tai vat, aš, jeigu reikės, (juokiasi) galiu įsikabint į atlapus. Tai vat.</p> <p>Tai vat, nu, o kiti, kitiems reikia ir, galbūt, reik išsikalbėt, išsi..., išsi..., išsi..</p>	<p>Supervizijų savanoriams šiuo metu nėra.</p> <p>Pati koordinatorė mano, kad jai pagalbos nereik (“per stipri”), tai neorganizuoja ir savanoriams.</p> <p>Kompetencijų, išsilavinimo, supratingumo klausimas</p>	<p>Supervizijos</p>	<p>Būdas, susidoroti su iššūkiais</p>
<p>Tarp kitko, va, mes dabar, (čepsi) praeitais metais, kai buvo skelbiama, tai, aišku, daug kas nėjo. Mes einam 100 kilometrų aplink Vilnių, su savanoriais.</p>	<p>Žygis - “team building’as”</p> <p>Koordinatorė ėjo tik dėl savanorių</p>	<p>Bendra veikla</p>	<p>Būdas, susidoroti su</p>

<p>Tai vat, tai, tai, bet, galbūt, iš tų visų, tai eina gal 8 žmonės iš mūsų. Aišku, aš antrą kartą jau tą patį 100 kilometrų klampoju po Vilnių (juokiasi). Dėl, dėl, dėl savanorių einu, tikrai dėl jų. Tai va, nes aš jau apėjusi tą 100 kilometrų aplink Vilnių (juokiasi). Kaip, kaip atkarpą švento Jokūbo, jau esu įveikusi. Tai, tai, kaip sakoma, ir, ir, nu, jo trūksta tos bendrystės.</p>			iššūkiams
<p>Jo, renginių, kur galima būtų susitikti. Nueinam, pas mus yra “*****” (pamini renginio pavadinimą). Suvažiuoja iš visos Lietuvos savanoriai, kur tu gali atsičiaušket su visais iš eilės, su tuo, kuo nori. Tai va, bet ne visi važiuoja, galbūt, ne visi drįsta važiuot?.. Gal kiti neturi, kaip nuvažiuoti?..</p>	Puikus būdas visiems susitikti, pabūti, susipažinti...	Bendras renginys	Būdas, susidoroti su iššūkiams
<p>Nežinau, neįsivaizduoju, bet, sakau, vat trūksta to bendrystės jausmo. Aš, kurį jau, pasiilgstu to suger..., susiburti kartu, kokiam būrelyje pasišnekėt, išgerti arbatos, kavos, pasičiaušketi. / Nes to labai, labai trūksta, dabar per tą, per tą pandemiją. Ankščiau viskas buvo tvarkoj.</p>	Pasiilgo bendravimo, buvimo visiems kart	Bendrystė	Trūkumas
<p>T: Tai labai pasikeitė? R: Labai pasikeitė, labai ir aš dabar, tai, sakau, tikrai, kitą kartą norisi, kaip aš sakau, grubiai, nori verk paprasčiausiai. Iš to, kai tu kažką nori daryti ir sustoja, sustabdo ir privalai sustot.</p>	Pandemija labai viską pakeitė	Pandemija	Iššūkiams
<p>Aš skaitau, geriausia yra kalbėjimas, išsikalbėti, laikyt, savyje, jeigu tave kažkas, kaip sakoma smaugia, tie žodžiai tos mintys, tai tu paimk ir išsakyk. Gal, ne visiems tas patiks, bet, bet, tu bent iširėksi, kaip sakoma, kas tave neramina.</p>	Pokalbis geriausias būdas spręsti problemas	Prasive ntiliavimas	Būdas, susidoroti su iššūkiams

Penktojo interviu analizė

Teksto ištrauka/prasminis vienetas	Tyrėjo pastabos/Tyrėjo refleksija	Subkategorija/Kodas	Kategorija/tema
<p>Tai, aš esu Dovilė (vardas pakeistas). Pagal pareigas esu ***** (pamini įstaigos pavadinimą), nes nuo balandžio 1 dienos pakeitėme pavadinimą, prieš tai buvome ***** (pamini įstaigos pavadinimą), bet, kadangi, mūsų organizacijoje buvo reo..., re..., re..., reorganizacija ir nuo liepos 1, prie mūsų buvo prijungta ***** (pamini įstaigos pavadinimą), kuri yra atsakinga už tarptautinę jaunimo politiką Lietuvoje. Tai pradėjom gyventi, sakykime taip, po vienu stogu ir šis pagaminimas, naujas, atspindi mūsų abiejų organizacijų, na, iš esmės, tikslus.</p>	<p>Vyko reorganizacijos procesas, keitėsi pavadinimas, kažkiek keitėsi ir struktūra. Dvi organizacijos susijungė į vieną</p>	<p>Pristato savo pareigas, organizaciją</p>	<p>Specialisto patirtis ir kompetencijos</p>
<p>Tai ***** (pamini įstaigos pavadinimą) yra valstybinė institucija, kuri yra atsakinga, už jaunimo politikos įgyvendinimą, koordinavimą eee... Lietuvoje. Aaa... tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu mastu.</p>	<p>Tai yra valstybinė institucija. Pristatomos organizacijos atsakomybės.</p>	<p>Organizacijos pristatymas</p>	<p>Organizacija</p>
<p>ai organizacijoje, šioje įstaigoje, aš esu, pagal pareigas, projektų ir programų vadovė. Na, jeigu konkrečiau, šalia visų kitų papildomų iniciatyvų, kurios, na, vis tiek, gimsta natūraliai, depa... ***** (pamini dalį pavadinimo), dar kartais pavartosiu žodį ***** (pamini dalį pavadinimo), atsiprašau (šypsosi). Aaa... tai esu tiesiogiai jaunimo savanoriškos tarnybos programos vadovė.</p>	<p>Aiškios pareigos, nėra vaidmenų susidvejinimo</p>	<p>Pareigos</p>	<p>Specialisto patirtis ir kompetencijos</p>

<p>Jaunimo savanoriška tarnyba yra programa, savanorystės, formaliosios savanorystės programa, jauniems žmonėms, nuo 14 iki 29 metų. Kurios metu, jaunuoliai, modelis yra sukurtas, taip, kad palaikytų ir nevyriausybinės organizacijas, nes nevyriausybines organizacijas, kurios yra įsiskurusios visuose Lietuvos apskrityse, gali teigti, na, paraiškas finansavimo konkursams. Na, nes kiekviena savanorio vieta programoje yra finansuojama ir yra įkainojama, na, įkainota. Aaa... tai šios organizacijos gali teikti ir jos tada koordinuoja skirtingose apskrityse, arba skirtingose savivaldybėse aaa... programos įgyvendinimą. Taip pat modelyje yra dar, ne tik, jos savanorišką veiklą organizuojančios organizacijos, kaip ir minėjau, tai yra nevyriausybines organizacijas, bet taip pat ir priimančios organizacijos. Jų tinkle yra netoli 600. Tai organizacijos, kas yra aktualu ir jūsų tyrimui, yra įvairios: nuo kultūros įstaigų, iki socialines paslaugas teikiančių įstaigų, kurios dirba su jaunuoliais ir priima, priima, priima įvairius aaa... įvairius jaunus žmones, skirtinguose savivaldybėse.</p>	<p>Pasakoja kaip veikia organizacija. Savanorių amžius, koordinuoja vyriausybines ir NVO organizacijas, reikia teikti paraiškas finansavimo konkursams, organizacijų skaičius, jų įvairumas, veikia visoje Lietuvoje</p>	<p>Organizacijos veikla</p>	<p>Organizacija</p>
<p>Tai va, programa yra orientuota ne į užimtumą, o į kompetencijų ugdymą, netgi sakyčiau, tokį profesinį, profesinį ugdymą per savanorystę, kai kuriais atvejais, nes užtrunka 6 mėnesius.</p>	<p>Programa yra orientuota į užimtumą, o į kompetencijų ugdymą. Gali trukti pusmetį</p>	<p>Programa</p>	<p>Savanorystė</p>
<p>Jaunuoliai turi įgyvendinti nemažiau, kaip 35 valandas per mėnesį veiklos ir taip pat per 6 mėnesius turi įgyvendinti 240 valandų veiklos ir, na, yra kiti papildomi reikalavimai. Tai, pavyzdžiui, kad gali būti tikrai viena laisva savaitė per visą laiką, mmm... kad kiekvieną savaitę privalo būti ne mažiau, kaip 2 valandos.</p>	<p>Yra nustatytas valandų skaičius, kurį reikia išpildyti, savanorystė nėra labai laisva, reikia atitikti reikalavimus</p>	<p>Privalomas valandų skaičius</p>	<p>Savanorystė</p>
<p>Aaa... tai pat jaunuoliai, kaip ir minėjau, programa yra orientuota ne į užimtumą, o į kompetencijų ugdymą, tai neformaliuoju</p>	<p>Renkami ženkleliai, atspindintys kompetencijas</p>	<p>Programa</p>	<p>Savanorystė</p>

<p>būdu įgyjamos kompetencijos, tai jaunuoliai turi surinkti, vadinamuosius, “open badges”, tai skaitmeninius ženkliukus, kurie atspindi jų kompetencijas.</p>			
<p>Tai *** (organizacijos pavadinimo trumpinimas) išskirtinumas ir unikalumas yra tame, kad tai yra viena iš programų, kurios metu, yra pripažįstamas, neformaliuoju būdu įgytos, kompetencijos, neformaliajame švietime. Nes jaunuoliai gali gauti, pabaigę šią programą, gali gauti papildomo 0,25 balo. Tai išskirti..., programoje išskirtinė yra ne tik Lietuvoj, bet ir, apskritai, Europoj, nes tokių programų yra itin mažai. Tai, tai, be *** (organizacijos pavadinimo trumpinimas), dar yra dvi galimybės jaunuoliams už savanoriškas veiklas gauti papildomą balą, tai yra ne mažiau, kaip, netrumpesnė, kaip 3 mėnesių savanorystė “***** ***** *****” (pamini organizacijos pavadinimą) projektuose ir taip pat savanorystė projekte “*****” (pamini organizacijos pavadinimą), bet taip pat *** (organizacijos pavadinimo trumpinimas) programos rėmuose.</p>	<p>Papildomi balai stojant atlikus šią savanorystės programą. Tukių programų nėra daug, todėl ji yra labai ypatinga</p>	<p>Savanorystės nauda</p>	<p>Organizacija</p>
<p>Bet projektas “*****” (pamini organizacijos pavadinimą) yra orientuotas į, vadinamuosius, “neet’us”, tai yra niekur nedarbančius, nesimokančius jaunuolius. Ir agentūra taip pat įgyvendina ir turi projektą “*****” (pamini pavadinimą), kurio tikslinė grupė yra būtent šie jaunuoliai. Tai va, kuom dar rūpinasi, tai turime šią programą, bet, tikrai, agentūros veikla apima platų spektrą veiklų, nuo finansavimo konkursų, tiek nevyriausybinių organizacijų, jaunimo erdvių, jaunimo centrų visokių, užimtumo, vasaros užimtumo programų, aaa... organizavimų, ane?..</p>	<p>Išimtimis projektas, orientuotas į mažiau galimybių turintį jaunimą. Plataus spektro projektas</p>	<p>Projektas orientuotas į mažiau galimybių turintį jaunimą</p>	<p>Organizacija</p>
<p>(Šypsosi) prisidėjimo prie to. Tai, tikrai, tiek, kas liečia, darbo su jaunimo lauką, darbo gatvėje lauką savanorystę, mmm...</p>	<p>Darbas gatvėje, bendradarbiavimu su “Liotu”, Lietuvos</p>	<p>Papildomos veiklos/i</p>	<p>Organizacija</p>

<p>bendradarbiavimą, bendravimą su reikalų koordinatoriais, kurie yra visose savivaldybėse, savivaldybių jaunimo reikalų aaa... tarybomis. Rūpinamės bendradarbiavimu su “Liotu”, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybom, taryba ir panašiai. Tai visose šiose veiklose, turime, kaip čia pasakyt, veiklų, veiklose veiklų (juokiasi). Gal, šiek tiek, tie patys žodžiai kartojasi, bet prisidedam stipriai prie to politikos jaunimo politikos, Lietuvoje, tik, kaip čia pasakyti, kaip ir minėjau, koordinavimo.</p>	<p>jaunimo organizacijų taryba. Veiklos visoje Lietuvoje</p>	<p>niciatyvos</p>	
<p>Kaip aš čia atsidūriau, tai pagal išsilavinimą aš esu, istorijos mokytoja. Na, na...</p> <p>Tai grįžusi iš Kauno, nes dirbau 4 metus Kaune, istorijos mokytoja, kuratore, neformaliojo švietimo skyriaus vedėja, tai pavaduotoja. Turėjau, dirbau su mokinių taryba, turėjau žygeivių pa... būrelį, taip toliau... Tai grįžau į Vilnių išbandžiau vieną darbą, antrą darbą ir labai norėjau dirbti su savanoryste, nes tikrai mačiau, kad problema ši... Jeigu bus užtikrintas sėkmingas jos įgyvendinimas ir kokybiškai bus atliekama, tikrai turi, sukuria didelę pridėtinę vertę jaunam žmogui. Tai labai norėjau pakliūti, patekti, įsidarbinti ***** , tuo metu ***** (pamini įstaigos pavadinimą) ir labai. Labai džiaugiausi, kad tai pavyko padaryti. Tai atsidūriau visiškai netikėtai, bet džiaugiuosi šiuo savo sprendimu.</p>	<p>Dirbo mokytoja. Yra vilnietė, bet gyveno, dirbo Kaune. Labai norėjo dirbti esamose pareigose, todėl jomis labai džiaugiasi</p>	<p>Kaip atsidūrė esamoje darbo vietoje?</p>	<p>Specialis to patirtis ir kompetencijos</p>
<p>modelyje yra aaa... 2 skirtingo tipo organizacijos, tai yra - savanorišką veiklą organizuojančios. Tai, kaip ir minėjau, tai yra mūsų partneriai.</p>	<p>Svo - savanorišką veiklą organizuojančios organizacijos – partneriai. Ir savanorius priimančios organizacijos – po</p>	<p>Kuruojamų organizacijų tipai</p>	<p>Struktūra</p>
<p>Visose savivaldybėse, apskrityse, jos yra... Nu, yra, pavyzdžiui tų savivaldybių, kurios,</p>	<p>Visose vietovėse įvairiai, priklauso nuo</p>	<p>Veikia visose</p>	<p>Struktūra</p>

<p>apskričių, kur vienoje apskrity yra 6 organizacijos...</p> <p>...yra apskričių, kur per visą apskritį yra 1 svo organizacija. Tai tokių organizacijų akredituotų, gal, ko dar nepaminėjau, aaa... organizacijos, kurios veikia mūsų modely, jos turi turėti akreditaciją. Na, tai sakykim, tam tikrų būdu, yra kokybės ženklas, kad, tikrai, tos organizacijos supranta, kas yra savanorystė, geba integruoti savanorius, žino neformaliojo ugdymo principus, žino neformaliojo ugdymo metodus ir panašiai.</p>	<p>to, kiek akredituotų organizacijų ten yra</p>	<p>Lietuvos vietovėse</p>	
<p>Tai svo organizacijoms yra taikomi aukštesni standartai, negu priimančioms organizacijoms. Tai, nesumeluosiu, kad, kartais, priimančios organizacijos, su tokiu pasitikėjimo avansu yra akredituojamos, nes yra savivaldybių, kur yra ten mažai priimančių organizacijų. Tai tokiu atveju, tinkintis (atsikrenkščia), kad jos įsitrauks į mokymus. Tai kalbant apie svo organizacijas, jų Lietuvoj akreditaciją turi 28 organizacijos. Aaa... iš tų 28, bent 21-aisiais metais, imant ane?.. praėjusius metus, aktyviai veikia mmm... 24.</p>	<p>Svo organizacijoms taikomi aukštesni standartai, nei po. Pasitikėjimo avansas akredituojant. Organizacijų skaičius</p>	<p>Akredita cija</p>	<p>Struktūra</p>
<p>Tai ką aktyviai veikia reiškia?.. Kad jos lydėjo tiek savanorius, tiek priimančias organizacijas, nes šių dviejų organizacijų ir mentorių, kurie, nu, žmonių, kurie vykia tose organizacijose, skiriasi funkcijos. Jie abu lydi savanorius, bet funkcijos jų skiriasi, ir, kai yra įgyvendinamas, tas individualus lydėjimas, na, jie iš esmės turi skirtingas funkcijas, ane, tame?.. Tai va, 24 aktyvios organizacijos aaa... ir tos 24, aktyvios organizacijos, turėjo 41 mentorių, mentoriams taip pat yra keliami papildomi reikalavimai, vienas iš jų, kad jie turėtų ir nemažiau, kaip vienerius metus patirties savanorystėje, neformaliajame švietime, ugdyme. Čia jau koks laukas, nuo to priklauso, kurią sąvoką imsime. Tai šiuo metu</p>	<p>Skirtingos organizacijų funkcijos ir reikalavimai (svo ir po). Aktyvių organizacijų skaičius. Mentorių skaičius</p>	<p>Organiza cijų reikalavi mai akredita cijai</p>	<p>Struktūra</p>

<p>yra 44 mentoriai ir kelios organizacijos, na, mmm... viena organizacija pradės veiklą nuo liepos pradžios. Na, bet čia jau kintantis tas skaičius. Kalbant apie, priimančias organizacijas, tai galiu net įvardinti konkrečiai, sekundę...</p> <p>Tai va, kovo 23 dienos duomenimis, tai praėjusį mėnesį suvedinėjome duomenis, kaip tik, aaa... ta, ta, ta yra 579...</p> <p>...priimančios organizacijos. Tai jos taip pat turi turėti akreditaciją</p>			
<p>Tai iš esmės, kas tas akreditacijas įgyvendina?.. Tai įgyvendina arba departamento specialistai, tai šiuo atveju, mano kolegė Gabija arba, mes samdome išorinius ekspertus, kurie, tiesiog, irgi turi patirties neformaliajame ugdyme, savanorystėje ir tada akredituoja, arba neakredituoja. Nes organizacijos gali būti ir net neakredituojamos.</p>	<p>Samdomi specialistai akreditacijai arba akredituoja organizacijos specialistai</p>	<p>Akreditacija</p>	<p>Organizacija</p>
<p>Tai vienas iš reikalavimų taip pat yra, kad kiekviena priimanti organizacija (po) privalo turėti asmenį, kuris būtų kuratorium. Na, iš esmės, tai irgi, žmogus, kuris išmanytų, kaip turėtų būti lydimi savanoriai, išmanytų formaliojo/neformaliojo ugdymo lauką, kaip ten turėtų vykti refleksijos, kaip turėtų vykti susitikimai, kokie metodai, kaip planuoti veiklas su jaunu žmogumi ir, apskritai, kokie turėtų būti jaunuolio integracijos etapai, norint, kad jis organizacijoje, tuos 6 mėnesius, jaustųsi ne tik, kaip svetimkūnis kažkoks, bet tikrai, kaip kolektyvo narys.</p>	<p>Po būtina turėti savanorių kuratorių, kuris išmanytų savanorių koordinavimo procesą, kad būtų užtikrinama savanorių gerovė</p>	<p>Reikalavimai</p>	<p>Struktūra</p>
<p>Tai, na, drąsiai galima sakyti, kad yra 579 kuratoriai paskirti. Tik faktas, ką norisi pabrėžti kad, kadangi programoje vietų skaičius yra ribotas, pavyzdžiui, departamentas per metus finansuoja 470 vietų, nes kiekviena vieta privalo būti mmm... finansuojama. Tai aaa... skaičius, iš mūsų pusės, metams yra toks, bet prie</p>	<p>Finansuojamų savanorių vietų organizacijose skaičius</p>	<p>Savanorių vietų skaičius</p>	<p>Struktūra</p>

<p>programos finansavimo prisideda ir savivaldybės ir tokiu būdu sukuria papildomų vietų. Tai praėjusiais metais, 21-aisiais, turėjom 711 savanorių programoje, aaa... kurie pasirašė sutartis būtent 21-aisiais metais, bet dar buvo apie 200, kurie persikėlė iš 20-ų metų.</p>			
<p>Ką tai reiškia, nes programa yra šiaip organizuojama ciklais, bet, na, neprasideda taip, kad ateina pirmo ciklo pradžia, nu, tai sa... tarkim, sausio 1 diena, kad pasirašo sutartį ir pradeda savanoriauti. Būna, kad pradeda, mes leidžiam, iki antro ketvirčio pradėti, tai reiškia, kad turi 3 mėnesius, nuo ciklo pradžios, galimybę pradėti tarnybą. Bet, aaa... jeigu tokiu atveju, pavyzdžiui, pradeda liepos 1, nes liepos 1 – antras ciklas prasideda, ir pradeda jaunas žmogus tikrai rugsėjį, tai faktas, kad jo savanorystės 3 mėnesiai persikels į kitus metus.</p>	<p>Pasakoja, nuo kada prasideda ciklai (sezonai)</p>	<p>Programa</p>	<p>Organizacija</p>
<p>Tai sakydama 711, turiu omeny, kad va tu, kurie tik pasirašė 21-aisiais metais sutartį. Tai savanorių ganėtinai daug, nes, sakau, prisideda jos ir... bet šitoj vietoj, sakau, akcentuosiu, kad priimančių yra 579, bet tik, maždaug, apie 50/60 % jų būna, kad per metus būna aktyvios. Tai reiškia, kad priima savanorius, ar ne?..</p>	<p>Ne visos organizacijos būna aktyvios</p>	<p>Aktyvumas</p>	<p>Organizacija</p>
<p>Nes kitos, pačias priimančias organizacijas, aaa... renkasi patys jauni žmonės. Pavyzdžiui, na, kaip viskas vyksta, jie turi užsiregistruoti pas mus. Registracija 2 kartus, pagrindinė, skelbiama per metus. Registracija centralizuota, tai ją įgyvendiname mes. Vėliau duomenis mes perduodam savo organizacijoms, mentoriams. Mentorių atsakomybė yra tada, pagal registracijos datą ir laiką, susisiekti su jaunuoliais, nes pirmenybė yra tiems, kurie užsiregistravo anksčiau. Nes, nu, pavyzdžiui, būna tokių atvejų, kad savivaldybė turi pusmečiui 3 vietas, o užsiregistruoja 10</p>	<p>Savanoriai į programą registruojasi du kartus per metus. Tuomet įsijungia mentorius, kuris susisieks su savanoriais, nukreipia ten, kur reikia</p>	<p>Savanorių atėjimas į programą</p>	<p>Savanorystė/ organizacija/ struktūra</p>

<p>jaunuolių. Tai, tokiu atveju, iš... pradeda nuo pradžios susisiekti su jaunuoliais, pagal registracijos datą ir laiką. Tai mentoriaus atsakomybė, į svo organizacijos, mentoriaus atsakomybę yra paskambinti tam jaunam žmogui, pristatyti programos reikalavimus, paklausti, ar jis tikrai nori dalyvauti? Tada su juo aptarti, kurią priimančią organizaciją jis norėtų rinktis? Tai būna atveju, kai jaunuoliai jau žino, kur norėtų savanoriauti, jeigu organizacija turi...</p> <p>Jeigu organizaciją turi akreditaciją, bet būna ir atveju, kada nežino jaunuoliai. Tai mentoriaus atsakomybė yra nukreipti, padėti jaunuoliui ten pagal jo pomėgius, hobius, apie tai, ką jau, na, pakalbėjus, apie tai, ką jaunuolis nori išmokti, nukreipti jį į konkrečią organizaciją.</p>			
<p>mūsų ta programa skiriasi, nuo, tarkim, programos ne... savanorystės ne programos ribose, dėl to, kad yra tie reikalavimai ir tie reikalavimai tikrai suteikia papildomų iššūkių. Sukelia iššūkių tiek jaunam žmogui, nes visada, iš pradžių, atrodo, nu, mes neturim tokios politikos, kad reikia kuo... uždėti jaunam žmogui tuos rožinius akinius ir sakyti: "ai čia "easy" tos 240 valandų".</p>	<p>Nenori parodyti, kad savanorystė yra niko veikimas, reikia atitikti programos keliamus reikalavimus</p>	<p>Iššūkis savanoria ms - įgyvendi nti programo s keliamus reikalavi mus</p>	<p>Iššūkia i</p>
<p>Tikrai ne, nes patys programos dalyviai, kurie ateina į *** (organizacijos pavadinimo trumpinys) dažniausiai yra motyvuoti, tai reiškia, kad tie jaunuoliai turi dar, plius dar, papildomų veiklų, ne tik savanorystę, bet ir mokyklą. Tai, tikrai, kartais tampa iššūkiu ir jaunuoliams įgyvendinti visus tuos reikalavimus, bet, tai tampa iššūkiu ir organizacijoms. Iššūkiu dėl to, kad jos kartais neįvertina, ypač tos, kurios neturi ilgalaikės savanorystės patirties, net nėra lydėjusios savanorio ir pirmą kartą lydi, pavyzdžiui, savanorius, aaa... sugalvoti prasmingas užduotis. Net ne</p>	<p><u>Patirtis</u></p>	<p>Iššūkis organizac ijoms - įgyvendi nti programo s keliamus reikalavi mus</p>	<p>Iššūkia i</p>

<p>sugalvoti, o nukreipti jaunuolius atlikti prasmingas užduotis.</p>			
<p>Ką aš turiu omeny, kad mes labai dažnai kalbam su organizacijomis, apie prasmę, kad jos pačios turi suvokti, kam joms yra reikalingas savanoris. Na, gal skamba labai grubiai, bet, iš tikrųjų, jeigu organizacija nemato, kur riktų to savanorio pagalbos ir kur galėtų jį įtraukti - ir neturėtų priimti savanorio. Bet dažnu atveju pasitaiko, tiesiog, kad priima, na, ir pradeda sugalvoti... Na, žinot, reikia tas valandas įgyvendinti, tai privalvoja kažkokių užduočių, kurios realiai neneša jokios naudos, nei organizacijai, yra, tiesiog, na, toks laiko užimtumas.</p>	<p>Labai svarbus klausimas, į kurį pačios organizacijos sau turi atsakyti. Nes, kai priima savanorį, jau reikia – žinoti kam ir kodėl jo reikia</p>	<p>Iššūkis organizacijoms – suvokti, ar jiems reikia savanorių ir kodėl reikia?</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>O kaip aš minėjau, kad *** (organizacijos pavadinimo trumpinys) nėra orientuota į užimtumą, o yra orientuota į veiklų įvairiapusiškumą, procesą, kas turėtų būti savanorystėje, taip?.. Ir, ir, ir kompetencijų ugdymas. Tai šiuo atveju, organizacijos tikrai susiduria su ta problema, kad pritrūksta... / Negaliu sakyti pritrūksta fantazijos, galvojant užduotis, bet, įsivertinant savo galimybes, įsivertinant savo mmm... žmogiškuosius išteklius, priimti savanorius ir panašiai.</p>	<p>Veiklų svarba, jos turi būti orientuotos į kompetencijų ugdymą, o ne, tiesiog, į užimtumą</p>	<p>Iššūkis organizacijai – duoti savanoriui kokybiškų veiklų</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Ir gal dar, kur bū..., reiktų akcentą padėti, kad dažnai organizacijoms pritrūksta, ypač, kaip ir minėjau, kurios neturi ilgalaikių savanorių lydėjimo patirties, pasitikėjimo savanoriais. Ką aš turiu omenyje, kad dažnai, eee... yra vengiama duoti kažkokias užduotis, arba integruoti į kolektyvą, galbūt galvojant, kad jaunuolis, jaunas žmogus negalės įgyvendinti kažko, ar ne?.. Ar tai bus per sudėtinga, kas, iš esmės, nu, vis tiek, organizacija turi įvesti jauną žmogų, organizuoti jam mokymus, ir panašiai, bet, tikrai pasitikėjimo organizacijose, dar trūksta savanoriais ir ne visada yra norima juos įtraukti.</p>	<p>Vengiama duoti savanoriams rimtesnių užduočių, nepasitikima, kad su joms bus susidorota, nesuteikia jam tinkamų mokymų, nes nežiūri į jį rimtai, galutinai neintegruoja jo į kolektyvą...</p>	<p>Iššūkis organizacijoms - pasitikėti savanoriais</p>	<p>Iššūkliai</p>

<p>Tai va, tai, tarkim, kartais, visgi, matom ir tą požiūrį, pavyzdžiui, organizacija yra akredituojama, kad problema, tau yra susijusi ir su veiklų planavimu. Problema yra tame, kad organizacijos, na, mes turim tą stigmą, kad, kartais, jaunas žmogus yra išnaudojamas savanorystėje, mmm... kad kažkokios nemokamos darbo rankos. Tai nors mes nuolatos kartojam apie tai, kaip turėtų, kokie yra kokybės standartai programos, nes, iš esmės, aaa... jų yra, jie yra apibrėžti, pas mus ir teisės aktais, nes, vis tiek, na, valstybės biudžetas yra skiriamas, programos finansavimui. Tai, turi būti apibrėžta teisės aktais ir taip toliau.</p>	<p>Savanoriai nėra nemokama darbo jėga, todėl teisės aktai jios augo</p>	<p>Iššūkis organizacijoms - savanorių galimas išnaudojimas</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>tai, kad organizacijos, galvodamos, veiklas ir nesugalvodamos duoda va tokias, grynai, nereikalaujančias jokių papildomų įgūdžių, žinių, neugdančias ir, tiesiog, na, kaip aš kartais sakau, aaa... / ten, pavyzdžiui, stovi prie aparato ir, ir kopijuoti kelis mėnesius.</p>	<p>Savanoris turi gauti naudos iš savanorystės - ugdytis, užsiimti prasminga veikla</p>	<p>Iššūkis kuratoriams – duoti savanoriams prasmingas veiklas</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Aš nieko tikrai neturiu prieš jokiais gyvūnų glob... globos, prieš jokiais prieglaudas, bet taip pat programoje, jau, kaip gauname grafikus, nes jaunuoliai pildo grafikus, labai dažnai su mentoriais keliu klausimą ir kvestionuoju, ar tikrai savanorystė, aaa... pavyzdžiui, šunų prieglaudoj yra ugdomoji savanorystė?.. Jeigu, žmogus 6 mėnesius, praktiškai visą laiką, valo gardus ir vedžioja šunis?.. Nes tai nėra orientuota į procesą, veikla yra nekintanti ir panašiai.</p>	<p>Kyla klausimas ar visos savanorystė yra ugdančios ir naudingos savanorystės</p>	<p>Iššūkis - suprasti ar savanorystė yra prasminga</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Tai, kartais irgi matome tame problemą ir taip pat, kadangi, mmm... mūsų tinkle yra labai įvairių organizacijų, nuo švietimo įstaigų, ane?.. biudžetinių iki skėtinių organizacijų, kurios, iš esmės, jų darbas yra tiesioginis su savanoriais: “Raudonas kryžius”, “Maltiečiai” ane?.. “Samariečiai” ir panašiai, tai labai skiriasi ir tas veiklos</p>	<p>Kai kurioms organizacijos trūksta patirties šioje srityje</p>	<p>Iššūkis - ne visos organizacijos supranta, kas yra savanorystė</p>	<p>Iššūkliai</p>

laukas ir mmm... / savanorystės ir savano..., savanorių lydėjimo išmanymas. Tai, kaip čia pasakius gražiau, kad nieko neįžeidus, aaa... kartais, organizacijos nelabai supranta, kurios neturi patirties su savanoriais, nelabai supranta svarbos, kai kurių esminių savanorystės dalykų.			
Pavyzdžiui, pirmo pokalbio ir lūkesčių išsiginčijimo, aaa... refleksijų, susitikimo su jaunuoliais, ar ne.. Organizavimo, darbo su savanoriais grupėje... Tai čia yra labiau tiek neformaliojo ugdymo požymių neišmanymą, vienas dalykas.	Jei nėra žinomi pagrindiniai neformaliojo ugdymo principai, sunku užtikrinto kokybišką savanorystę	Iššūkis - neformaliojo ugdymo principų neišmanymas	Iššūkliai
Arbą netaikymą, nes patikros metu, patikros, akreditacijos metu, tai mes kalbame apie tai. Taip, ir visi puikiai atsako, o kai reikia tai įgy..., įgyvendinti faktiškai ne visada tai pavyksta. Tai tokių bazinių dalykų, kurios, kai kurioms kitoms organizacijoms, yra savaime suprantamas.	Akreditacijos metu teisingai atsako į reikiamus klausimus apie savanorystę, neformalųjį ugdymą, bet praktikoje to netaikomas	Iššūkis - neformaliojo ugdymo principų netaikymas	Iššūkliai
Tai tas individualus savanorio lydėjimas, ne tik veiklų generavimas, bet savanorių lydėjimas, tampa kartais organizacijoms sunkiu, sunkiu uždaviniu.	Ėjimas kartu, šalia per savanorystės kelionę	Iššūkis - savanorio lydėjimas	Iššūkliai
Ir dar vienas dalykas, tai *** (organizacijos pavadinimo trumpinys) taip pat... *** (organizacijos pavadinimo trumpinys) tarp kitko yra reikalavimas, tai jaunuoliai privalo susitikti su kuratoriumi, priimančioj organizacijoje, kas 14 dienų, su mentorium - kartą per mėnesį. Aaa... taip pat dar grįžtu prie to, kad iš tiesų, vienas irgi iš problemų, kurią matom, nors, iš esmės, visi kažkaip įsivaizduoja, kad savanorystė turi būti chaotiška, bet, na, ne taip. Savanorystė, na, turi būti laisva. *** (organizacijos pavadinimo trumpinys) programos ribose ji turi būti labai planuojama, nes vėl yra reikalavimai, ane?..	Savanorystė nebūtinai turi būti chaotiška, ji gali būti laisva, bet turėti tam tikrus rėmus	Iššūkis - laikytis programos struktūros	Iššūkliai
Tai nėra, kaip, pavyzdžiui, savanorystė programos ribose, kada tu, tiesiog, paklausei jaunuolio: “nu, tai kiek tu laiko turi?”,	Laiko, veiklų planavimas, būtinas	Iššūkis - veiklų	Iššūkliai

<p>jaunuolis tau pasako, kad, nu, 3 valandas per savaitę. Tu juo, su juo susitarei, jis ateina, padaro ir eina namo. Čia jų yra šiek tiek daugiau, reikia įgyvendinti ir panašiai. Todėl, turi vykti planavimas ir tam yra ir grafikai jaunuoliam, kuriuos, na, organizacija turi mėnesio pradžioje, suplanuoti su jaunuoliu, ką jis veiks. Tai tas planavimas taip pat tampa ganėtinai... ne visoms organizacijoms, bet, ką aš pastebiu, daliai organizacijų - iššūkis.</p>	<p>šioje savanorystės programoje.</p>	<p>planavimas</p>	
<p>ne visos organizacijos supranta, kaip tinkamai įvesti, ypač organizacijos, kurios visiškai nėra susijusios su jaunuoliu ugdymu, švietimu, kaip turi būti tinkamai įvesdami savanoriai į organizacijos darbą ir darbą su tiksline grupe. Tai, tarkim, tų pačių socialinių paslaugų centrai, yra buvę atvejų, patikrų metu, kurie paaiškėja, kad pradžioje jaunuoliai, na, programa irgi to reikalauja, kad, jeigu yra reikalingi specifiniai, kažkokie, papildomi mokymai, kaip jaunuoliui organizacijoje dirbti, su tiksline organizacijos grupe.</p>	<p>Galbūt reikia specifinių mokymų apie tikslinę grupę, palydėjimo, daugiau dėmesio?..</p>	<p>Iššūkis organizacijos – tinkamas savanorio įvedimas į veiklas</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Tai, šiuo atveju, pavyzdžiui, su žmonėmis, kurie turim..., turinčiais įvairią negalę, įvairias negalias, arba su senjorais, kad pradžioje, ne visos organizacijos supranta, kad, nesvarbu, kad gal jaunuolis tiesiogiai neis prie tikslinės grupės, iš pradžių, jis pradės, nuo ten, tiesiog, kažkokių, mini darbelių, bet, kad jie privalo jaunuolius apmokyti, kaip elgtis tam tikrose situacijose, kaip elgtis su tam tikrais žmonėmis, kaip reaguoti į tam tikras situacijas. Net, tuose pačiose švietimo įstaigose, arba, tarkim, mokyklose, kuriose mokosi vaikai, su, pavyzdžiui, turintis intelekto, ane?.. Negalią. Mmm... tai ne visada yra suprantama.</p>	<p>Įvesti po truputį, paaiškinti, kaip reaguoti tam tikrose situacijose. Kai kurios tikslinės grupės yra labai specifinės, reikia išmanyti, kaip su jomis dirbti</p>	<p>Iššūkis organizacijoms – tinkamas savanorio įvedimas į veiklas</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Nors yra ir puikių pavyzdžių. Pavyzdžiui, Vilniaus “Atgajos” mokykla, kur yra, grynai, dirbama su intelekto negalia, ane?..</p>	<p>Atskyras personalo asmuo padeda savanoriams susipažinti</p>	<p>Puikus savanorio</p>	<p>Sėmės istorija</p>

<p>Dažniausiai turinčiais, vaikais. Tai, iš tikrųjų, jie turi puikią palydėjimo sistemą, kaip jie įveda žmones, jaunos žmones, kad su jais visada yra kažkoks personalo asmuo, kai jie eina su tiksline grupe bendrauti. Ir tai yra būtina, siekiant, kad jaunuolis ne tik pats neišsigastų ir pabėgtų, bet taip pat, kad ir jaunuolis nepadarytų, to nenorėdamas, kažkokios žalos tikslinei grupei.</p>	<p>su tiksline grupe. Tai naudinga ne tik jaunuoliui, bet ir tiksliniai grupei, kad jai nepakenktų</p>	<p>įvedimo pavyzdys</p>	
<p>mes patys tiesiogiai savanorių nelydime, mūsų yra daugiau administracinis darbas, bet kas iki mūsų ateina, arba kažkokios konfliktinės situacijos, kas ateina. Tai, arba, tie patys grafikai, nes aš pati tikrinu tuos grafikus ir matau, kad, kas, kur yra tai... Tai va, tikrai, aš šitoj vietoj, kaip ir minėjau, kartais organizacijos, nelabai suvokia.</p>	<p>Tai nutinka organizacijoms, kurios neturi daug patirties kuruojant savanorius</p>	<p>Iššūkis - konfliktinės situacijos</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Suvokia, kad, tiesiog, savanoris, tiesiog, atėjo įgyvendinti veiklą, bet, kad jam reikia, jį ir įvesti, ir skirti jam laiko, ir, kad tos suvokimo, kad pradžioj, tu turėsi (čėpsi) duoti savanoriui papildomo laiko, investuoti į jį savo laiką, kad tau vėliau atsipirkčiau tai, eee... kad jaunuolis jaustųsi organizacijoje tiek fiziškai, tiek emociškai saugus. Na, teks tai padaryti, ane?.. Investuoti tą laiką... Tai mes tai visada akcentuojam, bet ne visada organizacijos įsivertina.</p>	<p>Laiko investavimas į savanorius atsiperka organizacijoms, nes tada organizacijos iš savanorio veiklą gauna daugiau naudos</p>	<p>Iššūkis - laiko investavimas į savanorių</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Tai, pavyzdžiui, pagal mūsų aprašus maksimalus skaičius savanorių, jeigu yra naujai akredituojama, organizacija, nes mes taip pat apibrėžiam, kiek organizacija gali turėti savanorių, tai ji yra, maksimalus, maksimalus skaičius - 3. Dažniausiai, duodam 1 arba 2 ir organizacijos visą laiką, kaip ir, nu, yra tokių, kurios būna, kaip ir nepatenkintos. "Tai ką jūs čia dabar? Kodėl čia tik 1? Kodėl čia tik tai 2?" Bet, iš esmės, kai jos pradeda įgyvendinti programą ir, ir, ir su visais jos reikalavimais, pamato,</p>	<p>Ne visos organizacijos supranta kiek savanorių joms reikia, kiek jų gali apsiimti.</p>	<p>Akreditacija</p>	<p>Organizacija</p>

<p>Pamato tada, aaa... pamato, kad tai yra ganėtinai sudėtinga. Kad tai nėra taip paprasta.</p>			
<p>mūsų, kaip sakau, modelis yra svo, nu nemėgstu aš tokių dalykų, kaip hierarchiniai laiptai, bet paprasčiau tada yra suprasti. Na, yra ***** (pamini įstaigos pavadinimą), kuri yra, kaip administruojanti, koordinuojanti programą įstaiga ir finansuojanti, sakykime taip. Tada yra svo organizacijos. Tada yra priimančios ir savanoriai. Ir tai eina lydėjimas, ane?.. Mes lydime jas visas, svo organizacijos lydi, po organizacijas.</p>	<p>Paašškina, kas už ką atsakingas, kas ką kuruoja bvcvfg c</p>	<p>Hierarchiniai laiptai</p>	<p>Struktūra</p>
<p>Tai, šiuo atveju, pačios priimančios organizacijos, atsiprašu, svo organizacijos yra įpareigos organizuoti mokymus, ar teikti konsultacijas ir organizuoti susitikimus, tiem, priimančiom organizacijom. Aaa... kaip mes tai darome?.. Tai, kad, tiesiog, į aprašus įtraukiam naujus reikalavimus, ten, ane?.. Kažkokius algoritmus, kas keik laiko, tai turi būti ir panašiai.</p>	<p>Svo organizacijos turi teikti mokymus ir konsultacijas po. Tai yra įtraukta į aprašus</p>	<p>Mokymai</p>	<p>Būdas, susidoroti su iššūkiu</p>
<p>Taip pat agentūra, tikrai, ypač šiais metais, suteikiame stiprų metodinį palaikymą, tai yra organizuojam mokymus, pavyzdžiui, priimančios organizacijos yra mokymų ciklas organizuojamas, nuotolinis, turėsime konferenciją priimančioms organizacijoms, esam sukūrę tokią informacijos bazę, į kurią dedam skaidres, į kurią dedam leidinius ir panašius dalykus.</p>	<p>Agentūra taip pat organizuota mokymus po organizacijoms. Yra sukurta informacijos bazė</p>	<p>Agentūros teikiami mokymai</p>	<p>Mokymai</p>
<p>Yra faktas, kad yra tas kontrolės, na, aparatas. Na, gal, o kitose savanorystėse, kurios nėra programos ribose, organizuojamos. Tai va, gal šiek tiek daugiau tos aaa... laisvės, to neformalaus, ane?.. Ugdymo. Pas mus yra algoritmai, arba, tiksliau sakant, modelis, kaip tikrint organizacijas ir kaip reaguoti į tam tikrus neatitikimus programos, arba</p>	<p>Nėra siekiama kontroliuoti visko, tačiau siekiama prižiūrėti</p>	<p>Kontrolė</p>	<p>Būdas, susidoroti su iššūkiu</p>

savonorių lydėjimo. Nes į tas patikras yra įtraukiami ir patys jaunimo žmonės, prog., programos dalyviai.			
Tai, iš mūsų pusės, yra taip, bet aš kaip, iš esmės manau (čepsi), na, čia jau mano asmeninė nuomonė, kurią aš matau ir programoj, tai *** (organizacijos pavadinimo trumpinys) yra, tiesiog, įrankis. Viena iš nedidelės dalies, viso plataus, savanorystės lauko. Tai ir, apskritai, ir savanorystė yra neformaliojo ugdymo įrankis, taip?.. Ir, kaip mes į ją pažiūrėsime.	Labai šios programos nesureikšmina - tai įrankis, vienas iš daugelio	Ši programa - įrankis	Savanorystė
Tai, aš manau, kad labai svarbu, yra pačių žmonių motyvacija ir noras, įsitraukti.	Svarbu, kad savanoris būtų motyvuotas	Motyvacija	Būdas, susidoroti su iššūkiais
Nes mūsų atveju, kada mes esam, mūsų, tikrai, modelis yra didelis. Na, tarkim, apie, ane?.. 600 organizacijų, vienu ir kitu, o, tarkim, mes, iš agentūros pusės, dirbam su programa “** ** *****” (pamini pavadinimą), tai ir 2 žmonės dirba, 1 yra už pusę atsakingas, tai tikrai visus procesus suvaldyti, yra, tiesiog, neįmanoma. Yra, kaip ir minėjau, 44 eee... mentoriai, 579 kuratoriai, dar aaa... 700 – 900 savonorių.	Neįmanoma viską sužiūrėti ir kontroliuoti, reikia pasitikėti organizacijomis, jas stiprinti	Nėra siekio kontroliuoti	Struktūra
ai, tiesiog, pats modelis yra be galo organiškasis ir tai kelia papildomų iššūkių mums. Tarkim, jeigu mes norėtumėm turėti visišką kontrolę. Tai, bet mes labiau esam už tai, kad šviesti, informuoti, ugdyti, prisidėti prie žmonių kompetencijų kėlimo ir reaguoti, jeigu būna, kas nors ne taip. Tai stengiamės tai daryti, tikiuosi, kad 90 % pavyksta (juokiasi).	Modelis organiškasis, pats save kuria, kontroliuoja	Iššūkis - Organiškasis modelis	iššūkių/ Organizacija
tai faktas, kad yra adaptacijos laikotarpis, ane?.. Kodėl, kada organizacijoms irgi tampa tai iššūkiu. Nes jaunuoliai, jei ypač iš karto nebūna tinkamai apie, aptarti lūkesčiai, ar ne?.. Ko organizacija nori iš jauno žmogaus, ko jaunuolis nori iš	Užsieniečiai savanoriai Pirmas pokalbis labai svarbus - lūkesčiai	Iššūkis - adaptacinis laikotarpis	Iššūkių

organizacijos, ko jis tikisi. Tai, tikrai, tas adaptacinis laikotarpis tampa sudėtingas.			
Mes žinom, kad savanoriai visi, tiek nacionaliniai, tiek tarptautiniai ir, apskritai, visi savanoriai, ane?.. išgyvena tam tikras fazes. Nuo, ten, adaptacinio laikotarpio, kada baimių visokių, iki pakilimų motyvacijos, smukimo motyvacijos ir taip toliau. Ir vėl labai priklauso, ir su tais pačiais tarptautiniais savanoriais, tiek su nacionaliniais, kuriam laikui, arba kurį laiką įgyvendina žmonės tą, ane, būtent savo savanorišką veiklą?.. Nes, jeigu, tai yra ilgalaikė savanorystė, tai joje yra labai daug duobių ir smegduobių, kalbant apie, būtent motyvaciją. Tai, manau, kad su tarptautiniais savanoriais, nu, nemanau, o ką esu girdėjusi, tai kyla dažnai problemų dėl motyvacijos, nes praėjus ten dviems, keturiems mėnesiams, tas motyvacijos lygis automatiškai krenta, organizacijoms, reikia irgi išmanyti lydėjimą, tų savanorių	Užsieniečiai savanoriai. Įvairios fazės, motyvacijos kaita, priklauso nuo to, kokio ilgio yra savanorystė	Iššūkis - fazės	Iššūkliai
kaip atliepti tam tikrus kultūrinius aspektus, nes, nu, būkim bėdini bet teisingi, tikrai turi tarptautiniai savanoriai kitokių, nu, priklauso, nuo šalies, iš kurios jie atvažiavo, kažkokių įsitikinimų, kuriuos lemia jų tautos mentalitetas, jų kultūra, jų kažkokia, nežinau, eee... religija ir panašūs dalykai. Tai, iš tiesų, kyla iššūkis organizacijoms prisitaikyti prie tų fazių.	Priklausai nuo to, iš kur savanoris atvyko, kitokia kultūra, religija... Reikia padėti adaptuotis, prisitaikyti	Iššūkis kultūriniai skirtumai	Iššūkliai
Kyla iššūkis aaa... steb..., lydėti savanorį ir laiku reaguoti į tas motyvacijos įvairias problemas.	Svarbu laiku reaguoti	Iššūkis - motyvacijos kaita	Iššūkliai
lūkesčių išsigryninimas pradžioje tampa iššūkiu irgi, kad organizacijos tikrai tinkamai ištransliuotų, ko jos tikėtis ir ko... gautų grįžtamąjį ryšį iš savanorių, ko tikėtis.	Svarbu nebujoti atviro pokalbio	Iššūkis - grįžtamojo ryšio davimas/gavimas	Iššūkliai
kaip ir sakiau, prisitaikyti, išmanyti ir atliepti, tuos tarpkultūrinius skirtumus, nes, vis tiek, kas tarptautinės savanorystės metu labiausiai, manau, man asmeniškai,	Tiek savanoriui, tiek priimančios organizacijos nariams.	Iššūkis - tarptautinės kompete	Iššūkliai

<p>asmeniškai, atrodo, tai, vis tiek, yra ta (atsikrenkščia) tarpkultūrinė kompetencija ugdoma (čepsi), bet ta kompetencija ugdoma, ne tik savanorių būryje, tarp kitų savanorių, bet ir pačios organizacijos. Ypač tos, kurios, ne, vėl gi, priklauso nuo to, kokią patirtį ane?.. Kokį kelią yra nuėjusios organizacijos? Vienoms jau tie tarptautiniai savanoriai tampa, tikrai, na, duona kasdienine.</p>	<p><u>Patirtis - vienoms jau tie tarptautiniai savanoriai tampa, tikrai, na, duona kasdienine.</u></p>	<p>ncijos ugdymas</p>	
<p>Paimkim, tą pačią Vilniaus "Atgajos" mokyklą. Jie, iš esmės, per va, jie akreditaciją, 3 metus akreditacija teikiama, tai jie per tą laiką, turėjo nacionalinį savanorį, bet jie turėjo per tą laiką labai daug tarptautinių savanorių. Na, ir jie pasakojo, kad tikrai, tie tarptautiniai savanoriai tampa tiek vaikų draugais, tiek šeimų draugais, tiek prisideda ir panašiai. Bet jie taip pat jau yra, kaip aš sakau, įvaldę tą savanorių lydėjimo sistemą.</p>	<p>Patirtis – puikus įdirbis. Savanoriai tampa ne tik vaikų, bet ir šeimų draugais. Stiprūs santykiai</p>	<p>Puikiai dirba kuruojant tarptautinius savanorius</p>	<p>Sėkmės istorija</p>
<p>Tai vėl tam tikri, natūraliai, tam tikri iššūkiai kyla, kai organizacijos pradeda priimti savanorius. Čia yra iš to, kad, na, praktinio žinojimo nebūvimas, ar dar kažko, bet, nu čia yra natūralu. Ne, tu nepradėsi nuo pat pirmos dienos, ten viską suprasti ir panašiai, nors teoriją gal ir žinosi.</p>	<p>Išmokstama natūraliai</p>	<p>Iššūkis organizacijos – patirties nebūvimas</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>O vėliau kylantys iššūkiai labiau yra apie, apie yra apie pačius jaunuolius, kurie atvyksta. Ką jau minėjau, ane?.. Skirtumai, įsitikinimai, religiniai skirtumai ir taip toliau.</p>	<p>Labai individualu, šie iššūkiai pasireiškia šiek tiek vėliau po atvykimo</p>	<p>Iššūkis - kultūriniai skirtumai</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Na, aš manau, kad mes labai dažnai pradedam kalbėti apie tai, kai jau atvyksta jaunuoliai, arba ateina į organizacijas jaunuoliai. Bet, man atrodo, kad pats pirmas, labai svarbus, žingsnis, kurį, gal kartais, organizacijos praleidžia yra būtent tie pirmieji susitikimai, kada dar nėra nei jokios sutartys pasirašytos su savanoriais, nei nieko. Na, kada yra aptariami lūkesčiai, kada yra tinkamai išklausomas jaunas</p>	<p>Labai svarbus žingsnis, kurį organizacijos kartais praleidžia. Didelė rizika - katė maiše. Reikia išsiginčyti lūkesčius, tiek savanoriui, tiek organizacijai, misiją, viziją, tikslinę grupę, atsakomybes.</p>	<p>Tinkamas pirmasis susitikimas</p>	<p>Būdas, susidoroti su iššūkiais</p>

<p>žmogus, ko jis norima, nori, tinkamai pristatoma organizacijos, ane?.. misija, vizija, tikslinė grupė ir pasikeičiama matymais, kas bus daroma ir kokios bus atsakomybės. Ir, dažnai, ta pirmoji vieta yra, tiesiog, ignoruojama, arba labai prabėgama, nes, nu, tiesiog, organizacijos irgi, kartais, bijo pasakyti, kad “ne, mes nenorim priimti savanorio”. Nors jos turi tokią teisę, taip?.. Tai, šita vieta, man atrodo, yra labai svarbi, nes mes jau nupiešiam kažkokias gaires jaunam žmogui, tiek, tarptautiniam, tiek nacionaliniam savanoriui. Ko jis gali tikėtis?.. Ir, jeigu šis žingsnis nebūna atliekamas tinkamai, toliau gali kilti labai daug probleminių situacijų.</p>	<p>Nebijoti atsisakyti vienas kito, jei šie dalykai nesutampa. Tarptautiniam savanoriui šis žingsnis dar svarbesnis, nes jis turi atvykti į kitą šalį savanoriauti.</p>		
<p>Ypač su tarptautiniais savanoriais, nes, žinot, Lietuvoje gyvenant, savanoris, tiesiog, pasakys: “aš einu į kitą organizaciją”, nes jis gali keisti. O, atvažiavęs, kokiems trims mėnesiams, keturiems, ar penkiems, iš užsienio žmogus, aaa... labiau, gal, nenorės keisti, nenorės grįžti, bet jaus nepasitenkinimą, kuri natūraliai, na, trukdys visam jo veiklų procesų įgyvendinimui.</p>	<p>Tarptautiniai savanoriai yra labiau įsipareigoja, dažnai turi aiškesnį laiko limitą.</p>	<p>Vieniam savanoriui organizaciją palikti lengviau, nei tarptautiniam</p>	<p>Skirtumas</p>
<p>Tai, tikrai, svarbu šitas ir iššūkis yra, nu, kaip bebūtų, labai svarbus kuratoriaus, arba tarptautiniu mastu, totoriaus, mentoriaus, ane?.. irgi, kompetencijos ir kaip jie išmaną, tą individualų savanorių lydėjimą. Nes, kai kurie, yra dalykai tendencingi, tos pačios fazės, ane?.. savanorystės, kur yra tiek pakilimai, kur yra nuosmukiai.</p>	<p>Tai reikalauja žinių, kompetencijos, patirties</p>	<p>Iššūkis - tinkamas savanorio lydėjimas</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Tas pats aktyvus klausimasis, kada mes, ne tik sėdim ir žiūrime į jauną žmogų, kai jis pasakoja, kai jis dirba, kai mes dirbam su juo, bet tikrai girdim, ką jis nori pasakyti, atliepiam ir einam į tą pasitikėjimo grįstą santykį.</p>	<p>Klausyti, ne tik girdėti</p>	<p>Aktyvus klausimas</p>	<p>Būdas, susidoroti su iššūkiais</p>
<p>Tai, iš esmės, aš manau, kad iššūkių labai daug padeda išspręsti, kada kuratoriai, mentoriai, tutoriai geba kurti pasitikėjimu</p>	<p>Stiprus santykis be galo svarbu</p>	<p>Pasitikėjimu</p>	<p>Būdas, susidoroti</p>

grįstą santykį, nes, apskritai, savanorystė yra apie santykį, ane?.. Apie tarpusavio santykį, tarp savanorio, organizacijos ir kitų savanorių.		grįstas santykis	i su iššūkiais
Tai, jeigu mentorius išmano metodikas, ar kuratorius, ar tutoriu, nesvarbu, išmano metodikas ir kokybiškai įgyvendina aaa... tą lydėjimą, tikrai problemų kils, visada kyla, tai, na..., natūralu, kur yra daug žmonių, ten kyla tokie dalykai, bet, tada, žmogus, išmanydamas, sakau, tas fazes, tas motyvacijos nuosmukius, metodus, kaip su jaunuoliu kalbėti.	Žinios, praktika, patirtis svarbu norint sėkmingai kuruoti savanorių	Metodikos išmanymas	Būdas, susidoroti su iššūkiais
Ir svarbu labai, būtent, įgyvendinama susitikimus, kurių metu, su jaunuoliu kalbėti, gali gauti iš savanorio grįžtamąjį ryšį, suteikti jam grįžtamąjį ryšį ir taip toliau. Jis laiku, tas asmuo, organizacija laiku galės reaguoti į kylančias problemas, kurios dar nesprogo, bet jau išlenda po truputį.	Nebijo spręsti problemų, neleisti joms "sprogti"	Laiku reaguoti į problemas	Būdas, susidoroti su iššūkiais
Ne, o iššūkių, manau, tampa tada, kada tos kompetencijos nėra ir, kada, arba nėra, pavyzdžiui, susitikimų organizuojama, ane?.. Kurių metu, gali jaunuolis, ne tik savo patirtį aptarti, išgryninti ir, vėliau, padaryti iš jos kažkokias išvadas ir pritaikyti, bet, ir taip pat, pasidalinti savo tuo emociniu bagažu, kas tinka, kas negerai, kas gerai ir kuratorius, tutorius taip pat turi galimybę, tuo pačiu metu, padaryti tai.	Reikia kalbėti, suteikti erdvės pokalbiams	Iššūkis - užtikrinti refleksijas	Iššūkiiai
Tai, jeigu nepastebima laiku, nebūna susitikimų, būna sprogimas, dažniausi, arba, tada yra sunkiau spręsti tam tikras situacijas. Tai, nežinau, sakau, tie keli dalykai: aiškūs lūkesčiai, suvokimas apie neformalų ugdymą ir savanorių lydėjimą, pasitikėjimų grįstą santykį, susitikimai ir reagavimas laiku ir vietoje, o ne tada, kai sprogs problema.	Gražiai apibendrina	Būdas, susidoroti su iššūkiais	Būdas, susidoroti su iššūkiais
Na, matot, mažiau galimybių turinčio, jaunimo apibrėžtis yra be galo plati, ar ne?	Galimos daugybė interpretacijų, individualių atvejų	Plati sąvoka	Mažiau galimybės

<p>Mes galim paimti, be..., kiekvieno regiono vaiką ir sakyti, kad jis jau yra mažiau galimybių turintis. Tai labai priklauso vėluo, apie kokį jaunuolį mes kalba.</p>			<p>ų turintis jaunimas</p>
<p>jeigu, mes kalbam apie neet, jaunuolius, kurie, pavyzdžiui, projekte “*****” (pamini projekto pavadinimą)...</p> <p>... gali, arba programos rėmuose savanoriauti, arba, tiesiog, savanoriauti. Tai jie į programą, netgi mūsų, patenka šiek tiek kitaip. Kaip jie patenka? Su jaunimo galimybių koordinatoriais, aaa... jaunimo reikalų galimybių, jaunimo reikalų, jaunimo galimybių koordinatoriai yra tie žmonės, kurie nusprendžia, kad neet jaunuoliai jau yra pasirengę, pradėti savanoriškas veiklas.</p>	<p>Šiems jaunuoliams yra skirtas atskyras projektas programoje</p>	<p>Pritaikyta programa</p>	<p>Organizacija</p>
<p>Nes iššūkis, kuris yra dažnai, aaa... dažnai jaunuoliai neturi pakankamai socialinių kompetencijų, kad galėtų dirbti su savo tikslinėmis grupėmis. Tai, pirmiausiai, jie yra ruošiami tam, arba, tarkim, nuturi kažkokių įgūdžių. Tie įgūdžiai yra, tiesiog, laikytis susitarimų ir ateiti laiku.</p> <p>Aaa... ateiti neišgėrus, iš viso ateiti ir panašūs dalykai.</p>	<p>Trūksta daugumai žmonių, įprastų įgūdžių. Kitokie standartai, reikalaujama kur kas mažiau</p>	<p>Socialinių ir kompetencijų trūkumas</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Tai, tikrai, tai kyla iššūkis ir, na, manau, kad niekas nesupyks, jeigu pasakysiu, kad ne visos organizacijos nori priimti tokius jaunuolius, nes, vis tiek, jos ieško, ieško, ieško ir pagalbos, o tokiam jaunuoliui, na yra reikalingas papildomas didesnis dėmesys. Tai, tikrai, yra susiduriama su tuo.</p>	<p>Ne visos organizacijos yra tam pasiruošusios</p>	<p>Iššūkis - papildomas dėmesys</p>	<p>Iššūkiai</p>
<p>Aaa... kalbant, apie tam tikrą negalią turinčius jaunuolius, tai kitas dalykas. Ne visos organizacijos ir jų veiklos, arba, netgi, organizacijų fizinės vietos yra pritaikytos neįgaliesiems. Na, tarkim, šiuo atveju, turėkim omeny, judėjimo negalią, ane?..</p> <p>Jaunimas, tarkim, su vėžimėliais, tai tikrai, tikrai nėra pritaikytas, bet, bet mūsų programos rėmuose galėčiau pasakyti, kad,</p>	<p>Asmenys, turintys fizinę, judėjimo negalią. Ne visų organizacijų patalpos yra tam pritaikytos</p>	<p>Iššūkis - aplinkos pritaikymas</p>	<p>Iššūkiai</p>

<p>tikrai, geranoriškai tai yra priimama, tai, kad bus jaunuolis, bet, dažniausiai, yra įvardijama, kad tai turėtų būti kažkokia tai fizinė negalia.</p>			
<p>Turėtų būti, gali būti, gali būti, kažkokia, fizinė negalia, bet, tarkim, su intelekto sutrikimu, turinčiais jaunuoliais, jiems nelabai yra, sakyčiau, kad nenorima priimti jų...</p> <p>aaa... ir įtraukti, nes, vėl gi, yra reikalinga mmm... papildomas lydėjimas jiems, nėra specialisto aaa.. Ir, kaip minėjau, aaa... sričių spektras platus.</p> <p>Tai tikrai ten, tarkim, švietimo įstaigos, kultūros įstaigos, jos nenori tokių savanorių, tokių jaunuolių eee... ir, ir, ir panašiai. Tai, toks iššūkis yra.</p>	<p>Asmenys, turintys intelekto sutrikimą. Reikia daug papildomo dėmesio, lydėjimo</p>	<p>Iššūkis - organizacijos nenori priimti</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>O kalbant su, apie, tiesiog, tarkim, kažkokius, dėl finansinės ane?.. dėl mažų, mažų finansinių galimybių jaunuolius. Tai, ką matom ir ką pasakoja tarp mūsų, kad, dažnai, jaunuoliai yra be galo kompleksuoti, turi labai daug emocinių barjerų eee..., kad kartais tampa sunku juos įtraukti į veiklas, dėl to, kad ji, tam tikras veiklas, kurias duoda organizacijos, dėl mano minėtų priežasčių.</p> <p>Ar dėl to, kad, pavyzdžiui, mažesniuose miestuose, nes *** (organizacijos pavadinimo trumpinys) veikia visoje Lietuvoje, aaa... yra bijoma, kad prieš draugus, kažką pasirodyti, ane?..</p> <p>Nelygis ir panašiai.</p>	<p>Finansinių sunkumų turintys jaunuoliai. Sunku dėl to įtaruti į veiklas, suteikti pasitikėjimo, “stuburą”</p> <p><u>Nelygis</u></p>	<p>Iššūkis - savanorių kompleksai</p>	<p>Iššūkliai</p>
<p>Tai išskyla tokių problemų, kad labai yra faina girdėti, kad persilaužia jaunuoliai savanorystėje ir, ir, tikrai, atranda naujas savo tas... ... stipriąsias puses.</p>	<p>Atranda stipriąsias savo puses, “perlipa per save”</p>	<p>Lūžis savanorių stės metu</p>	<p>Sėkmės istorija</p>
<p>Tai miestuose, dažniausiai, tai yra organizacijos, kurios turi ne tik programos dalyvių, bet turi ir, apskritai, savanorių. Tai</p>	<p>Mistas – daug savanorių, dažnai nėra</p>	<p>Santykio nekūrimas</p>	<p>Miesto ypatumai</p>

<p>gal, sakyčiau, kad iššūkis tampa ne problema, bet iššūkis tampa tame, kad mmm... nėra, kai kuriais atvejais, kuriamas santykis tarp savanorių ir kuratoriau. Na, tai yra toks formalusis ane?.. Santykis, kada tu atėjai, mes aptarėm veiklas, na, viskas pagal reikalavimus, bet aaa... santykio nėra, ar ne? Nes jaunuolis yra dar vienas, iš daugelio, aaa... savanorių.</p>	<p>kuriamo tvirto santykio. <u>Vienas iš daugelio</u></p>		
<p>Mažesniuose miestuose susiduriame su patirtim, kad, kartais, trūksta kokybės lydėjimo. Na, turim omeny, kad organizacijos, ne taip puikiai, suvokia, kaip savanorystės, apskritai, ane?..</p> <p>kaip turėtų būti lydimi savanoriai, tas individualus lydėjimas, kaip turėtų vykti, bet čia, jeigu jos turi mažą patirtį. Bet, jeigu yra, mažuose kaimuose, regionuose, tos organizacijos, kurios supranta, žino, mokosi, auga ir žino, kaip lydėti jaunuolį ir įtraukia, tikrai, pagal visus reikalavimus, tiek mūsų, tiek, apskritai, savanoriškos veiklos. Aaa... faina yra tai, kad yra užmezgamas tikrai artimesnis, glaudesnis ryšys, kad kuratoriai skiria didesnę laiką vienam žmogui, nes tų savanorių yra nedaug.</p>	<p>Artimas ryšys, mažiau savanorių. Kokybė dažnai būna prastesnė, bet priklauso nuo organizacijos.</p>	<p>Kokybė?/ glaudus ryšys</p>	<p>Provincijos ypatumai</p>
<p>Ir šitoj vietoj, netgi turim pavyzdžių, kad kada jaunuoliai baigia savanorystę, 12-oj klasėj, ar po mokyklos ir grįžta vasarą į savo gimtuosius miestus, gauna darbus, yra įdarbinami ir turi tokią, tokią savo, kaip pasakyt, vietą.</p> <p>Nes, gal, kaip ir minėjau, tuo pačiu, organizacijos, kurios investuoja į tuos jaunus žmones, nori, kad jie ir liktų toje organizacijoje.</p> <p>Vilniuj pasitaiko tokių atvejų, šiek tiek rečiau, bet, aaa... bet jo.</p>	<p>Provincija- glaudesni santykiai, įdarbinami savi žmonės, nėra tiek daug specialistų, kaip miestuose. Stengiasi išlaikyti savus žmones. Mieste taip būna rečiau</p>	<p>Įsidarbinimo galimybė</p>	<p>Provincijos os ypatumai / sėkmės istorija</p>

<p>Dar, nežinau, ką reiktų paminėti, iš šitų būtent... Ir gal, pats veiklos principas, na skiriasi tos veiklos, bet čia nesakyčiau, kad priklauso, nuo to, ar yra regione, ar mieste organizacijos. Čia labiau nuo, jau, aaa... profesionalumo, sakykim.</p> <p>Ane?.. Išmanymo, programos.</p>	<p>Ne visada tai priklauso nuo vietovės, bet tai turi įtakos</p>	<p>Veiklos principai</p>	<p>Skirtumai</p>
<p>Norėčiau, kad Lietuvoje būtų daugiau tyrimų daroma, būtent, apie savanorystės lauką ir skirtingas savanorystės sritis. Nes savanorystę, kaip bebūtų, mes dažnai, ją mėtomės ir jinai jau tampa toks, kaip ir, nuvalkiotas žodis. Nors, iš esmės, bendroji, didžioji visuomenės dalis nelabai supranta, apie ką yra savanorystė ir turi, tiesiog, va tą įsitikinimą, “nu, tai, kažkas čia koordinuoja, paskiria veiklučių, padaro savanoris ir panašiai”. Tai norėtųsi, kad būtų kuo daugiau kokybinių tyrimų būtent šiam laukui ir, kad būtų daugiau ekspertų, kurie tyrinėja šį lauką, nes tarptautiniu mastu tikrai yra ne 1 ir ne 2 aaa... tyrimai, įgyvendinti, kuriuose tikrai atsiskleidžia ta pridėtinė vertė savanorystės. Tiek ekonomikai šalies, tiek aaa... aaa... kultūros formavimuisi šalies ir tiek, apskirtai, socialiniam gyvenimui, nes, na, mes puikiai matom, kad yra tų vadinamų gerovės valstybių, kuriose tikrai savanorystė yra labai populiarai.</p>	<p>Nuvalkiota sąvoka, nuvertinta, Lietuvoje per mažai tyrinėjama, reikia kelti į mokslinį lygmenį</p>	<p>Tyrimų apie savanorystę stoka</p>	<p>Trūkumai</p>
<p>Antras dalykas, irgi yra susijęs tiesiogiai su savanoryste. Labai norėčiau, kad, kuo toliau, tuo labiau, Lietuvoje taptų populiarai šeimų savanorystė. Tai yra, kada visos šeimos įsitraukia, kad ir trumpalaikes savanorystes, kažkokias akcijas. Kada tėvai vežasi savo vaikus savanoriauti ir panašiai. Nes, tikrai, esu tik keletą kartų mačius tokius pavyzdžius. Aaa... yra ta “Pasaulio lyderystės konferencija”, ane?.. Kada tikrai jie kaupia savanorių tinklą turi savo ir ten, tikrai, įsitraukia ir labai skirtingo amžiaus</p>	<p>Tai, ko labai trūksta Lietuvoje ir labai norėtųsi. Savanorystės svarba ugdoma nuo mažens, lavinamas pilietiškumas, kompetencijos, įgyjama patirtis</p>	<p>Šeimų savanorystė</p>	<p>Trūkumai</p>

žmonės ir šeimos, ir tėvai su vaikais ir panašiai.			
Ir, ir, ten, kaip pavyzdys nes, kaip minėjau, šeimos yra ir vyresni žmonės, nes, dažnai, iš vyresnių žmonių, tenka išgirsti, kad savanorystė nėra, nėra vyresniems žmonėms. Savanorystė yra jaunimui, kuris neturi, ką veikti. Nors jaunimas tikrai turi ką veikti ir čia yra toks ydingas, ydingas požiūris, nes jaunimui reikia pavyzdžių. Tai, kas tuos pavyzdžius gali rodyti, jeigu, ne vyresni žmonės.	<u>Jaunimui reikia pavyzdžių, tai, kas tuos pavyzdžius gali rodyti, jeigu, ne vyresni žmonės.</u> <u>Savanorystė yra jaunimui, kuris neturi, ką veikti. Nors jaunimas tikrai turi ką veikti</u>	Vyresnių žmonių nuvertinimas	Savanorystė
Tai, va čia tokie kompleksiniai dalykai, kurių norėtusi Lietuvoje. Tai, aš manau, prisidėtų prie savanorystės, labai nemėgstu žodžio “prestižas”, bet, taip, prestižo puoselėjimo ir, apskritai, kad aaa... visuomenė suprastų, kokią vertę kuria savanorystė skirtingose srityse.	Savanorystės svarba, vertė visuomenei. Ne visi tai įžvelgia	Prestižo kėlimas	Savanorystė
Tai, va čia tokie dalykai, kas liečia agentūras, tai labai paprastas žmogiškas noras, norėčiau, kad su programa ir su organizacijomis dirbtų, dar papildomai, bent 1, būtų tobula, jeigu 2 žmonės. Nes tinklas yra labai platus ir, kaip minėjau, aaa... kadangi mes siekiame, na, modelis yra padarytas taip, kad plėsti suvokimą apie ugdomąją savanorystę. Dėl to yra, kaip ir sakiau, tas pasitikėjimo avansu, kai kurios organizacijos. Na, jeigu, matom, kad visiškai ne, ne, tai - ne. Jos nėra akredituojamos, bet kai kurioms yra su tokiu minimaliu pasitikėjimo avansu suteikiama akreditacija, viliantis, kad tos organizacijos tobulės ir neš žinutę apie ugdomąją savanorystę, ane?..	Darbas būtų kokybiškesnis, jei atsirastų papildomas specialistas. Per didelės darbų apimtys. <u>Dėl to yra, kaip ir sakiau, tas pasitikėjimo avansu</u>	Etato trukumas	Trūkumas
Kurią, taip pat ir *** (organizacijos pavadinimo trumpinys) programa neša. Tai, aaa... bet tam yra, kad stebėti, ar tikrai tas mūsų noras įvyko, yra reikalinga ta kontrolė. Na, kaip bebūtų, aš nesu kontrolės žmogus, bet šitoj vietoj, yra daug reikalavimų. Manau, kad, va, papildomai žmogus dar	Tai reikalinga kokybei užtikrinti, viskam sužiūrėti	Kontrolės stoka	Trūkumas

<p>vienas prisidėtų, prie to kontrolės aparato kūrimo, kaip baisiai skamba (juokiasi). Šitų žodžių ne..., nevertokite “aparato”.</p> <p>Bet, tiesiog, va bendram sužiūrėjimo. Ir aš, kažkaip, į tą kontrolę žiūriu, kad, nu, kontrolė nėra vien tikrai apie tai, kad mūsų tikslas yra nubausti. Kontrolė yra, pavyzdžiui, mūsų atveju, kada mes turim priežiūros, na, priežiūros aprašą, kur organizacijose, ane?.. įgyvendinam patikras. Tai, aš visą laik ištransliuoju organizacijai, kad jos patikros ir tam, kad pamatyti, kaip joms sekasi, gauti grįžtamąjį ryšį ir, matant, kad nesiseka - padėti. Ne, iš karto sakyti: “mes jums atimam akreditaciją”, o sakyti: “va, žiūrėkit, mes matom, kad šitoj vietoj...”. Nes pati organizacija, gali būti, kad, nu, nemato.</p>			
<p>Aš, nežinau, kaip būna, kai klausi žmonių: “o, tai kokių mokymų norėtumėt?” Žmonių, kurie visiškai...</p> <p>...tame lauke neišmano. Tai, ką jie tau gali pasakyti, jeigu jie nieko, nu, neišmano to lauko. Tai, čia irgi, organizacija galvoja, kad jai puikiai, o mūsų ekspertai mato, kad kažkur yra negerai. Tai, tokiu atveju, padėti tai organizacijai ir užtikrinti, tikrai, daugiau, daugiau tos priežiūros, pagalbos suteikiama ir panašiai. Tai, iš mūsų pusės norėčiau, norėčiau to.</p>	<p>Daugiau išvelgti, padėti, lavinti, šviesti</p>	<p>Mokymai</p>	<p>Trūkumas</p>